

Державний комітет статистики України

Про соціально-економічне
становище України

за січень—листопад 2009 року

Київ

КОРОТКІ ПІДСУМКИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО СТАНОВИЩА УКРАЇНИ

Промисловість. Індекс промислової продукції у листопаді 2009р. порівняно з попереднім місяцем і листопадом 2008р. становив відповідно 98,1% та 108,6%, за підсумками 11 місяців п.р. – 76,0%, що на 2,4 в.п. більше аналогічного показника за січень–жовтень 2009р.

Сільське господарство. У січні–листопаді 2009р. загальне виробництво продукції сільського господарства збереглося на рівні відповідного періоду 2008р., у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах – скоротилося на 0,7%, у господарствах населення – зросло на 0,4%. Загальний обсяг продукції сільського господарства у фактичних цінах, за розрахунками, становив 140,2 млрд.грн.

Будівництво. У січні–листопаді 2009р. виконано будівельних робіт на суму 33,1 млрд.грн., що у порівнянних цінах становить 50,3% до обсягів будівництва відповідного періоду попереднього року.

Транспорт. За січень–листопад 2009р. підприємствами транспорту перевезено 630,0 млн.т вантажів, що становило 75,9% від обсягу перевезень вантажів за січень–листопад 2008р. Вантажооборот склав 343,2 млрд.ткм, або 75,4% від обсягу січня–листопада 2008р. За січень–листопад 2009р. послугами пасажирського транспорту скористалися 6,7 млрд. пасажирів, виконано пасажирську роботу в обсязі 120,5 млрд.пас.км, що становить відповідно 87,5% та 88,5% від обсягів січня–листопада 2008р.

Зовнішня торгівля товарами. Обсяг експорту товарів України за січень–жовтень 2009р. становив 31651,6 млн.дол. США і по відношенню до 10 місяців 2008р. склав 53,5%, імпорту – відповідно 35907,6 млн.дол. та 47,6%. Від’ємне сальдо зовнішньої торгівлі товарами – 4256 млн.дол. (за відповідний період 2008р. – також від’ємне 16298,1 млн.дол.).

Оптова торгівля. Обороти підприємств оптової торгівлі за січень–листопад 2009р. становив 732,6 млрд.грн. Фізичний обсяг оптового товарообороту склав 78,9% порівняно з січнем–листопадом 2008р.

Роздрібна торгівля. Обороти роздрібною торгівлі (включаючи роздрібний товарооборот підприємств роздрібною торгівлі, розрахункові дані щодо обсягів продажу товарів на ринках і фізичними особами-підприємцями) за січень–листопад 2009р. становив 399,6 млрд.грн., або 83,5% від обсягу січня–листопада 2008р. У структурі обороту роздрібною торгівлі на організовані та неформальні ринки припадало 31,3%.

Ціни. Індекс споживчих цін у листопаді 2009р. становив 101,1%, з початку року – 111,3%; індекс цін виробників промислової продукції – відповідно 100,4% та 113,2%.

Заробітна плата. Середньомісячна номінальна заробітна плата штатного працівника за січень–жовтень 2009р. становила 1870 грн. і зросла порівняно з відповідним періодом попереднього року на 4,6%. Розмір заробітної плати у жовтні порівняно з вереснем 2009р. зменшився у середньому на 0,7%, а порівняно з жовтнем попереднього року – збільшився на 1,7%.

Середня номінальна заробітна плата штатного працівника у жовтні 2009р. становила 1950 грн., що у 3 рази вище рівня мінімальної заробітної плати (650 грн.).

Ринок праці. Кількість зареєстрованих безробітних на 1 грудня 2009р. порівняно з 1 листопада збільшилась на 0,7% і становила 512,2 тис. осіб, що на 20% менше порівняно з відповідною датою 2008р.

Рівень зареєстрованого безробіття в цілому по країні за листопад п.р. не змінився і на 1 грудня становив 1,8% населення працездатного віку.

Населення. На 1 листопада 2009р. в Україні, за оцінкою, проживало 45999,9 тис. осіб. Упродовж січня–жовтня 2009р. чисельність населення зменшилася на 143,8 тис. осіб, що у розрахунку на 1000 жителів становило 3,7 особи.

ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

	Фактично за січень– листопад 2009р.	Темпи зростання, %			
		листопад 2009р. до		січень– листопад 2009р. до січня– листопада 2008р.	ДОВІДКОВО: січень– листопад 2008р. до січня– листопада 2007р.
		жовтня 2009р.	листопада 2008р.		
Обсяг реалізованої промислової продукції (робіт, послуг) ¹ , млн.грн.	528179,3	x	x	x	x
Індекс промислового виробництва	x	98,1	108,6	76,0	99,2
Обсяг продукції сільського господарства, млн.грн.	140160	x	x	100,0	118,0
Виробництво продукції тваринництва					
м'ясо (реалізація худоби та птиці на забій у живій вазі), тис.т	2385,1	113,0	101,6	99,6	99,1
молоко, тис.т	10934,5	82,0	97,2	98,6	96,0
яйця, млн.шт.	14692,7	98,9	116,7	106,0	106,4
Обсяг продукції будівництва, млн.грн.	33060,7	x	x	50,3	87,2
Вантажооборот, млрд.ткм	343,2	103,7	111,0	75,4	101,7
Пасажирооборот, млрд.пас.км	120,5	87,9	82,6	88,5	105,0
Експорт товарів ¹ , млн.дол. США	31651,6	x	x	53,5	147,8
Імпорт товарів ¹ , млн.дол. США	35907,6	x	x	47,6	156,5
Сальдо (+, -) ¹ , млн.дол. США	-4256,0	x	x	x	x

Продовження

	Фактично за січень– листопад 2009р.	Темпи зростання, %			
		листопад 2009р. до		січень– листопад 2009р. до січня– листопада 2008р.	довідково: січень– листопад 2008р. до січня– лис- топада 2007р.
		жовтня 2009р.	листопада 2008р.		
Оборот роздрібної торгівлі, млн.грн.	399581,5	х	х	83,5	120,9
Середньомісячна заробітна плата одного працівника					
номінальна, грн.	1870 ¹	99,3 ²	101,7 ³	104,6 ¹	136,7 ¹
реальна, %	х	98,4 ²	89,1 ³	89,6 ¹	108,0 ¹
Заборгованість із виплати заробітної плати – усього ⁴ , млн.грн.	1671,0	99,5	160,1	х	138,7
Кількість зареєстрованих безробітних на кінець періоду, тис. осіб	512,2	100,7	80,0	х	х
Індекс цін виробників промислової продукції	х	100,4	112,9	113,2 ⁵	123,5 ⁵
Індекс споживчих цін	х	101,1	113,6	111,3 ⁵	119,8 ⁵

¹ Дані за січень–жовтень.² Жовтень 2009р. у % до вересня 2009р.³ Жовтень 2009р. у % до жовтня 2008р.⁴ Станом на 1 листопада.⁵ Листопад у % до грудня попереднього року.

ПРОМИСЛОВІСТЬ

У листопаді 2009р. порівняно з попереднім місяцем і листопадом 2008р. індекс промислової продукції становив відповідно 98,1% та 108,6%, за підсумками 11 місяців п.р. – 76,0%, що на 2,4 в.п. більше аналогічного показника за січень–жовтень 2009р.

Динаміка промислового виробництва за основними видами діяльності характеризується такими даними:

	(відсотків)		
	Індекси промислової продукції		
	листопад 2009р. до жовтня 2009р.	листопад 2009р. до листопада 2008р.	січень– листопад 2009р. до січня– листопада 2008р.
Промисловість	98,1	108,6	76,0
Добувна та переробна промисловість	96,4	108,6	74,6
Добувна промисловість	98,5	122,9	88,1
Добування паливно-енергетичних корисних копалин	98,8	100,9	94,6
Добування корисних копалин, крім паливно-енергетичних	98,1	177,6	79,6
Переробна промисловість	95,7	104,9	71,1
з неї			
Виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів	87,0	91,2	93,3
Легка промисловість	98,9	87,5	72,7
текстильне виробництво; виробництво одягу, хутра та виробів з хутра	98,6	85,4	70,4
виробництво шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів	100,2	96,8	83,0
Оброблення деревини та виробництво виробів з деревини, крім меблів	95,7	96,3	72,2
Целюлозно-паперове виробництво; видавнича діяльність	95,7	92,7	80,0
Виробництво коксу, продуктів нафтопере- роблення	124,0	126,2	95,2
Хімічна та нафтохімічна промисловість	101,9	112,4	74,2
хімічне виробництво	104,4	115,5	74,4
виробництво гумових та пластмасових виробів	94,1	103,1	73,5
Виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції	83,7	81,3	60,1
Металургійне виробництво та виробницт- во готових металевих виробів	97,8	147,6	70,4
Машинобудування	97,5	87,4	52,3

Продовження

	Індекси промислової продукції		
	листопад 2009р. до жовтня 2009р.	листопад 2009р. до листопада 2008р.	січень– листопад 2009р. до січня– листопада 2008р.
виробництво машин та устаткування	90,7	93,6	60,3
виробництво електричного, електронного та оптичного устаткування	94,9	90,8	68,8
виробництво транспортних засобів та устаткування	107,7	80,1	39,1
Виробництво та розподілення електроенергії, газу та води	109,8	108,9	87,0

У **добувній** промисловості за січень–листопад 2009р. індекс продукції становив 88,1%, у т.ч. на підприємствах з добування металевих руд – 84,6%, вугілля і торфу – 92,6%, вуглеводнів – 97,9%.

Дані про видобуток (випуск) основних видів продукції добувної промисловості наведено в таблиці.

	Вироблено за		Листопад 2009р. у % до		Січень– листопад 2009р. у % до січня– листопада 2008р.
	січень– листопад 2009р.	листопад 2009р.	жовтня 2009р.	листопада 2008р.	
Вугілля готове, млн.т	50,2	4,6	100,1	102,5	92,5
Брикети і напівбрикети торф'яні агломеровані, тис.т	177	23,8	94,8	111,7	115,2
Нафта сира, тис.т	2680	220	91,2	88,3	94,7
Газ нафтовий попутний, млн.м ³	693	63,9	106,7	91,9	87,1
Газовий конденсат, тис.т	933	83,3	99,4	98,5	94,7
Газ природний, млрд.м ³	18,6	1,6	96,4	99,98	102,4
Руди і концентрати залізни неагломеровані, млн.т	60,0	6,4	102,0	261,8	87,6
Руди і концентрати залізни агломеровані, млн.т	50,5	5,0	100,5	195,1	83,7
Вапняк, млн.т	16,2	1,6	100,4	118,5	64,8
Крейда, тис.т	203	19,5	152,3	6,9	3,7
Піски природні, млн.м ³	5,6	0,5	78,7	67,5	46,8
Галька, гравій, щебінь та камінь дроблений, млн.м ³	36,2	3,3	83,6	82,6	62,8
Каолін і глини каолінові інші, тис.т	1016	85,8	65,5	185,8	65,9
Сіль і хлорид натрію чистий, тис.т	4964	366	94,1	105,1	121,8

За 11 місяців 2009р. проти аналогічного періоду 2008р. випуск (видобуток) готового вугілля скоротився на 4,1 млн.т, руд і концентратів залізних неагломерованих – на 8,5 млн.т, брикетів і напівбрикетів торф'яних агломерованих – збільшився на 23,4 тис.т. На підприємствах із добування вуглеводнів знизилися обсяги видобутку нафти сирої (на 151 тис.т), газу нафтового попутного (на 102 млн.м³), газового конденсату (на 52,3 тис.т), при цьому зріс видобуток газу природного (на 438 млн.м³).

У **переробній** промисловості за підсумками 11 місяців 2009р. індекс виробництва продукції становив 71,1%, що на 2,3 в.п. перевищує показник січня–жовтня п.р.

У виробництві харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів індекс промислової продукції становив 93,3%, у т.ч. на підприємствах кондитерської, молочної, м'ясної та тютюнової промисловості – відповідно 95,0%, 90,4%, 87,0% та 85,6%, з виробництва напоїв – 91,9%, хліба і хлібобулочних виробів – 90,4%, у переробленні та консервуванні овочів та фруктів – 83,6%. Водночас випуск продукції збільшився у виробництві олії та жирів (на 31,9%), готових кормів для тварин (на 11,0%), виноградних вин (на 3,8%).

Випуск основних видів продукції характеризується такими даними:

	Вироблено за		Листопад 2009р. у % до		Січень– листопад 2009р. у % до січня– листопада 2008р.
	січень– листопад 2009р.	листопад 2009р.	жовтня 2009р.	листопада 2008р.	
Яловичина і телятина, свіжі (парні) чи охолоджені, тис.т	73,4	6,6	87,1	70,8	70,3
Яловичина і телятина, морожені, тис.т	23,8	2,4	111,8	101,9	66,4
Свинина свіжа (парна) чи охолоджена, тис.т	86,2	7,9	97,5	98,1	75,2
Свинина морожена, тис.т	4,5	0,3	89,2	29,3	35,1
М'ясо і субпродукти харчові свійської птиці, свіжі чи охолоджені, тис.т	575	55,5	103,9	113,0	114,9
М'ясо і субпродукти харчові свійської птиці, морожені, тис.т	73,2	7,1	107,5	101,3	106,4
Вироби ковбасні, тис.т	236	19,3	88,4	80,3	79,8
Напівфабрикати м'ясні (включаючи з м'яса птиці) ¹ , тис.т	56,9	6,1	94,4	99,3	67,0
Риба приготвлена та консерви з риби, в оцті, олії, маринаді, томаті; рибні палички ² , тис.т	52,0	4,7	91,9	82,3	75,0

¹ Без продукції підприємств ресторанного господарства та торгівлі.

² Включаючи продукцію підприємств, віднесених до виду діяльності "рибне господарство".

Продовження

	Вироблено за		Листопад 2009р. у % до		Січень— листопад 2009р. у % до січня— листопада 2008р.
	січень— листопад 2009р.	листопад 2009р.	жовтня 2009р.	листопада 2008р.	
Соки фруктові та овочеві, нектари, тис.т	647	42,2	68,7	67,6	71,0
Овочі консервовані натуральні, тис.т	137	3,2	21,9	33,6	104,3
Олія соняшникова нерафінована, тис.т	2436	270	98,3	127,4	153,4
Маргарин і продукти аналогічні, тис.т	316	34,2	98,0	109,1	110,5
Молоко оброблене рідке, тис.т	698	57,5	90,2	100,04	95,4
Масло вершкове, тис.т	70,8	4,5	76,3	114,1	87,4
Спреди та суміші жирові, тис.т	65,6	7,7	105,9	111,5	89,2
Сир свіжий неферментований та сир кисломолочний, тис.т	77,9	7,3	98,2	97,7	91,4
Сири жирні, тис.т	216	14,4	79,8	81,5	97,4
Продукти кисломолочні, тис.т	456	37,4	98,4	97,1	92,3
Вироби хлібобулочні, тис.т	1606	140	93,4	92,0	92,0
Печиво солодке і вафлі, тис.т	304	31,2	100,9	101,4	89,7
Цукор білий кристалічний, тис.т	1197	381	58,0	58,4	83,6
у т.ч. буряковий	1197	381	58,0	58,4	83,6
Шоколад та інші продукти харчові готові з вмістом какао в брикетах, пластинах чи плитках, тис.т	292	36,3	99,7	113,1	91,9
Вироби кондитерські з цукру, включаючи білий шоколад, без вмісту какао, тис.т	243	21,5	85,8	101,4	105,3
Соуси (крім томатних) і продукти для приготування соусів; приправи та прянощі змішані інші, тис.т	161	15,7	111,3	92,0	91,3
Коньяки, бренді, млн.дал	2,6	0,3	90,6	72,2	80,0
Горілка, інші міцні спиртвові напої, млн.дал	39,0	4,3	114,7	94,9	105,9
Лікери, солодкі наливки, спиртвові настоюнки, горілка інша, інші спиртвові напої, млн.дал	11,2	0,8	93,5	81,3	57,5
Спирт етиловий неденатурований із вмістом спирту не менше 80 об.%, млн.дал	23,8	3,0	119,1	103,7	94,7
Пиво солодове, включаючи пиво безалкогольне і пиво з вмістом алкоголю менше 0,5%, млн.дал	280	17,2	83,4	95,3	93,0
Води натуральні мінеральні, млн.дал					
негазовані	21,2	1,6	100,4	93,7	77,5
газовані	91,0	5,0	99,3	89,7	83,4
Напої безалкогольні, млн.дал	136	5,6	77,4	64,9	84,5
Сигарети, які містять тютюн, або суміші тютюну з заміниками тютюну, млрд.шт.	104	8,5	84,9	85,2	86,3

Порівняно з січнем–листопадом 2008р. спостерігалось зниження виробництва з більшості видів продукції харчової промисловості. Водночас зросло виробництво свіжих чи охолоджених м'яса і субпродуктів харчових свійської птиці на 74,5 тис.т, олії соняшникової нерафінованої – на 848 тис.т, маргарину і продуктів аналогічних – на 30,1 тис.т, кормів готових для сільськогосподарських тварин та свійської птиці – на 372 тис.т, круп – на 36,7 тис.т, виробів кондитерських із цукру, включаючи білий шоколад, без вмісту какао – на 12,3 тис.т, горілки, інших міцних спиртових напоїв – на 2,2 млн.дал, вин виноградних – на 1,5 млн.дал.

На підприємствах легкої промисловості порівняно з січнем–листопадом 2008р. індекс продукції становив 72,7%, у т.ч. текстильного виробництва – 70,6%, з виробництва одягу, хутра та виробів з хутра – 70,3%, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів – 83,0%.

Дані щодо виробництва основних видів продукції легкої промисловості наведено в таблиці.

	Вироблено за		Листопад 2009р. у % до		Січень– листопад 2009р. у % до січня– листопада 2008р.
	січень– листопад 2009р.	листопад 2009р.	жовтня 2009р.	листопада 2008р.	
Пряжа бавовняна, т	6211	852	151,1	133,5	63,2
Тканини – всього, тис.м ²	77640,1	7630,8	93,1	105,0	77,5
з них					
вовняні	3620,7	264,9	93,7	58,8	58,0
лляні	44,9	1,8	1800,0	22,8	9,3
бавовняні	30372,1	2858,3	94,8	91,9	68,5
ворсові, махрові і тканини спеціальні інші	987,3	103,7	106,0	36,7	36,2
з волокон хімічних	42615,1	4402,1	91,7	129,0	92,5
Білизна постільна, тис.шт.	7582	714	72,0	103,3	72,4
Килими та вироби килимові, тис.м ²	4221	593	123,8	124,1	63,5
Матеріали неткані і вироби з матеріалів нетканих, т	12079	1315	81,7	110,3	85,0
Вата бавовняна, віскозна та з інших текстильних матеріалів, вироби з вати, т	15887	1881	131,6	134,5	92,2
Полотна трикотажні машинного чи ручного в'язання, т	2461	326	85,1	156,7	89,7
Вироби панчішно-шкарпеткові трикотажні машинного чи ручного в'язання, тис. пар	52309	5097	95,4	104,5	94,5
Пальта, напівпальта, накидки, плащі, куртки теплі типу "парки" чи "аляски" та вироби аналогічні чоловічі та хлопчачі, тис.шт.	352	23,3	46,4	123,9	107,7
Пальта, напівпальта, накидки, плащі, куртки теплі типу "парки" чи "аляски" та вироби аналогічні жіночі та дівчачі, тис.шт.	1664	124	79,4	73,5	73,2

Продовження

	Вироблено за		Листопад 2009р. у % до		Січень— листопад 2009р. у % до січня— листопада 2008р.
	січень— листопад 2009р.	листопад 2009р.	жовтня 2009р.	листопада 2008р.	
Костюми чоловічі та хлопчачі, тис.шт.	506	43,1	156,7	53,9	61,6
Піджаки та блейзери, куртки типу піджаків, джемperi та вироби аналогічні чоловічі та хлопчачі, тис.шт.	690	71,8	205,1	86,1	70,6
Жакети та блейзери, піджаки, куртки типу піджаків, джемperi та вироби аналогічні жіночі та дівчачі, тис.шт.	1792	185	131,5	96,2	81,3
Сукні та сарафани жіночі та дівчачі, тис.шт.	1028	89,0	78,0	84,7	127,6
Светри, джемperi, пуловери, жилети та вироби аналогічні трикотажні машинного чи ручного в'язання, тис.шт.	1088	88,4	91,8	40,6	53,1
Одяг верхній трикотажний, тис.шт.	2603	183	100,7	65,9	66,8
Трикотаж спідній, тис.шт.	12976	1127	97,7	76,6	71,2
Пальта і напівпальта, шуби з хутра натурального, шт.	4557	415	97,0	74,5	66,0
Шкіра, оброблена після дублення чи оброблена під пергамент, тис.м ²	2578	355	117,0	87,8	63,6
Чемодани, саквояжі, сумки-чемо- данчики для косметики і туалетних речей, сумки господарські, сумки чоловічі і молодіжні, чохли для одягу, портфелі, кейси, ранці учнівські і т.ін., тис.шт.	4327	65,9	92,7	22,9	98,6
Взуття, тис. пар	17876	1798	97,5	101,1	90,6

В обробленні деревини та виробництві виробів з деревини проти січня—листопада 2008р. індекс промислової продукції становив 72,2%.

Виробництво окремих видів продукції характеризується такими даними:

	Вироблено за		Листопад 2009р. у % до		Січень— листопад 2009р. у % до січня— листопада 2008р.
	січень— листопад 2009р.	листопад 2009р.	жовтня 2009р.	листопада 2008р.	
Деревина, уздовж розпиляна чи роз- колата, завтовшки більше 6 мм, тис.м ³	1135	115	101,0	108,2	76,8
Бруски, планки та фризи для паркет- ного або дерев'яного покриття під- логи, профільовані, незібрані, з деревини листяних порід, тис.м ²	2733	273	92,9	99,1	82,5
Фанера клеєна, тис.м ³	97,3	11,7	99,5	96,3	62,4

	Вироблено за		Листопад 2009р. у % до		Січень– листопад 2009р. у % до січня– листопада 2008р.
	січень– листопад 2009р.	листопад 2009р.	жовтня 2009р.	листопада 2008р.	
Плити деревостружкові необроблені, тис.м ³ ум.	1169	121	96,6	94,4	76,3
Шпон лущений, тис.м ³	19,6	2,4	110,4	139,7	52,1
Шпон струганий, млн.м ²	26,5	2,9	88,2	118,2	89,1
Вікна, двері, їх рами та пороги, дерев'яні, тис.м ²	1824	187	88,1	71,1	54,4
Паркет дерев'яний щитовий, тис.м ²	457	39,6	83,4	88,0	80,6

На підприємствах з виробництва паперової маси, паперу, картону та виробів із них у січні–листопаді 2009р. темп росту продукції становив 89,6%, поліграфічної діяльності – 70,7%.

Виробництво окремих видів продукції характеризується такими даними:

	Вироблено за		Листопад 2009р. у % до		Січень– листопад 2009р. у % до січня– листопада 2008р.
	січень– листопад 2009р.	листопад 2009р.	жовтня 2009р.	листопада 2008р.	
Папір та картон для графічних робіт некрейдовані, тис.т	26,5	2,8	99,7	109,5	71,7
Папір побутового та санітарно- гігієнічного призначення, тис.т	108	10,4	99,1	108,1	95,5
Папір та картон спеціальні некрейдовані; папір сигаретний, не розрізаний за розмірами, тис.т	332	33,1	95,7	124,4	92,8
Коробки, ящики та сумки з гофро- ваних паперу та картону, млн.м ²	663	66,2	95,2	113,3	89,4
Коробки, ящики та сумки збірні з негофрованих паперу та картону, тис.т	63,1	8,0	107,4	123,9	76,2
Папір туалетний, млн. рулонів	496	45,7	97,2	100,1	99,3
Шпалери та аналогічні покриття з паперу, млн.ум. кусків	152	12,6	78,1	103,6	91,0
Зошити, млн.шт.	329	19,5	97,5	131,5	51,2
Друкування газет, журналів та видань періодичних, які виходять щонайменше чотири рази на тиждень, млн. примірників	687	68,8	97,3	55,9	46,8
Друкування книг, млн.арк. відбитків, приведених до формату 60 на 90 см	1778	142	87,8	75,0	86,5

Продовження

	Вироблено за		Листопад 2009р. у % до		Січень– листопад 2009р. у % до січня– листопада 2008р.
	січень– листопад 2009р.	листопад 2009р.	жовтня 2009р.	листопада 2008р.	
Друкування газет, які виходять менше чотирьох разів на тиждень, млн. примірників 4-шпальтових газет формату А2	2781	261	103,2	82,0	78,0
Друкування журналів та видань періодичних, які виходять менше чотирьох разів на тиждень, млн.арк. відбитків, приведених до формату 60 на 90 см	1047	104	106,8	81,8	67,7

У виробництві продуктів нафтоперероблення у листопаді 2009р. порівняно з попереднім місяцем та листопадом 2008р. випуск продукції збільшився відповідно на 40,9% та 16,3%, за підсумками 11 місяців п.р. – на 1,1%. На підприємствах з виробництва коксу у листопаді 2009р. порівняно з аналогічним місяцем 2008р. спостерігався приріст продукції 53,3%, за січень–листопад п.р. падіння обсягів виробництва становило 13,8%.

Дані про виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення наведено в таблиці.

	Вироблено за		Листопад 2009р. у % до		Січень– листопад 2009р. у % до січня– листопада 2008р.
	січень– листопад 2009р.	листопад 2009р.	жовтня 2009р.	листопада 2008р.	
Кокс та напівкокс з вугілля кам'яного, млн.т	15,9	1,5	99,1	153,5	86,2
Смоли (кам'яновугільні), тис.т	716	69,3	100,7	150,0	86,6
Бензин моторний з вмістом свинцю 0,013 г/л і менше, тис.т	2950	271	116,4	109,1	100,8
Паливо дизельне для транспорту автомобільного і залізничного, тис.т	3539	422	166,3	112,8	107,2
Мазути паливні важкі, тис.т	2321	290	154,9	121,0	106,9
Масла інші, тис.т	96,6	9,3	88,6	91,2	54,1
Пропан і бутан скраплені, тис.т	668	66,0	107,0	114,8	100,5
Бітум нафтовий і сланцевий, тис.т	331	30,0	69,0	86,5	77,0

Порівняно з січнем–листопадом 2008р. обсяги первинної переробки нафти збільшились на 3,5% і склали 9,8 млн.т. Зросло виробництво палива дизельного для транспорту автомобільного і залізничного (на 238 тис.т), ма-

зутів паливних важких (на 150 тис.т) та бензину моторного з вмістом свинцю 0,013 г/л і менше (на 23,2 тис.т). Випуск коксу та напівкоксу з вугілля кам'яного за цей період скоротився на 2,5 млн.т.

У хімічній та нафтохімічній промисловості у листопаді 2009р. порівняно з жовтнем п.р. та листопадом 2008р. індекс продукції становив відповідно 101,9% та 112,4%, за період з початку року – 74,2%. На підприємствах з випуску основної хімічної продукції темп росту продукції проти січня–листопада 2008р. становив 65,1%, фармацевтичного виробництва – 97,8%, з випуску мила та миючих засобів, засобів для чищення та полірування, парфумерних та косметичних засобів – 100,1%, гумових та пластмасових виробів – відповідно 61,2% та 77,7%.

Динаміка виробництва основних видів продукції характеризується такими даними:

	Вироблено за		Листопад 2009р. у % до		Січень– листопад 2009р. у % до січня– листопада 2008р.
	січень– листопад 2009р.	листопад 2009р.	жовтня 2009р.	листопада 2008р.	
Барвники синтетичні, т	2314	169	66,8	77,5	86,6
Металоїди, тис.т	96,8	8,7	78,8	97,3	62,3
Кислота сірчана, тис.т	810	82,5	68,9	145,3	57,3
Вуглеводні циклічні, тис.т	88,0	9,9	97,9	176,8	44,6
Аміак синтетичний, тис.т	2710	296	102,0	88,8	59,3
Добрива азотні мінеральні чи хімічні, тис.т	1950	182	108,1	107,3	78,6
Пластмаси у первинних формах, тис.т	280	27,7	91,5	108,5	67,5
Пестициди та інші агрохімічні продукти, т	8200	927	95,4	128,6	132,2
Фарби та лаки на основі полімерів, дисперговані або розчинені у неводних середовищах, тис.т	101	4,2	57,5	109,3	75,7
Препарати лікарські, т					
на основі антибіотиків	692	112	164,5	164,4	96,0
на основі гормонів	89,5	9,3	94,8	121,4	81,7
інші	23872	3041	117,5	146,6	98,9
Волокна хімічні, тис.т	14,4	1,6	98,4	86,4	43,5
Шини – всього, тис.шт.	4270	550	97,6	115,4	68,8
Трубки, труби, шланги та фітинги жорсткі з полімерів етилену, пропілену, вінілхлориду та інших пластмас, тис.т	159	9,0	76,5	93,3	72,2
Плити, листи, плівка, фольга і стрічки пластмасові неармовані чи некомбіновані з іншими матеріалами, тис.т	122	11,8	97,8	105,9	83,6
Мішки і пакети (включно конусо- подібні) з полімерів етилену, тис.т	50,4	5,1	118,5	106,7	98,5

У виробництві іншої неметалевої мінеральної продукції порівняно з січнем–листопадом 2008р. індекс продукції становив 60,1%, у т.ч. на підприємствах з випуску виробів з бетону, гіпсу та цементу – 48,8%, цементу, вапна та гіпсових сумішей – 67,1%, скла та виробів зі скла – 67,8%, цегли, черепиці та інших будівельних виробів з випаленої глини – 49,1%.

Виробництво основних видів продукції характеризується такими даними:

	Вироблено за		Листопад 2009р. у % до		Січень– листопад 2009р. у % до січня– листопада 2008р.
	січень– листопад 2009р.	листопад 2009р.	жовтня 2009р.	листопада 2008р.	
Вироби ізолюючі багат шарові зі скла, тис.м ²	1439	147	81,6	70,0	58,5
Банки зі скла для консервування (в 0,5-літровому обчисленні), млн.шт.	629	30,4	83,5	70,2	85,3
Ємності зі скла для напоїв і харчових продуктів, млн.шт.	1987	192	112,4	86,5	73,3
Посуд столовий, кухонний, інші господарсько-побутові вироби з фарфору, млн.шт.	18,8	2,0	90,1	111,3	61,8
Плити та плитки керамічні, тис.м ²	40329	4244	96,0	123,5	106,7
Цегла керамічна невогнетривка будівельна, млн.шт.ум. цегли	932	88,8	82,4	60,0	49,1
Цемент, тис.т	9064	600	60,9	62,8	62,7
Вапно, тис.т	3678	414	92,2	113,1	77,2
Блоки та цегла з цементу, штучного каменю чи бетону для будівництва, млн.шт.ум. цегли	889	94,7	82,9	83,2	48,3
Елементи конструкцій збірні для будівництва з цементу, бетону чи штучного каменю, тис.м ³	1490	147	85,6	72,0	44,1
Листи гофровані, шифер та анало- гічні вироби з азбестоцементу, млн.ум. плит	373	36,3	82,1	74,1	64,8
Вироби з асфальту або аналогічно- го матеріалу в рулонах, млн.м ²	28,3	1,9	44,5	69,7	63,6

У металургійному виробництві та виробництві готових металевих виробів у листопаді 2009р. порівняно з попереднім місяцем та листопадом 2008р. індекс продукції становив відповідно 97,8% та 147,6%, за підсумками 11 місяців п.р. – 70,4%, у т.ч. на підприємствах з випуску чавуну, сталі та феросплавів – 73,3%, труб – 63,9%, кольорових металів – 76,8%, інших видів первинного оброблення сталі – 60,3%, готових металевих виробів – 58,9%.

Динаміка виробництва основних видів продукції наведена в таблиці.

	Вироблено за		Листопад 2009р. у % до		Січень– листопад 2009р. у % до січня– листопада 2008р.
	січень– листопад 2009р.	листопад 2009р.	жовтня 2009р.	листопада 2008р.	
Чавун, тис.т	23326	2289	100,8	178,9	79,5
Сталь (без напівфабрикатів, отриманих безперервним литтям), тис.т	14190	1456	103,6	157,7	64,1
Напівфабрикати, отримані безперервним литтям, тис.т	13297	1263	93,8	169,4	95,7
Прокат готовий чорних металів, тис.т	14575	1471	102,8	156,2	75,7
з нього					
прокат плоский гарячекатаний зі сталі нелегованої та легованої (крім нержавіючої та швидкорізальної)	6539	620	104,8	156,6	76,2
прутки і стержні інші (не в бухтах), кутики та профілі фасонні і спеціальні гарячекатані зі сталі нелегованої та легованої (крім нержавіючої та швидкорізальної)	3401	354	96,1	149,2	64,9
Труби великого та малого діаметрів, профілі пустотілі, з металів чорних, тис.т	1613	135	89,3	115,2	66,9
Дріт зі сталі, тис.т	311	24,2	77,5	127,6	74,6
Конструкції збірні будівельні з чавуну чи сталі, тис.т	48,4	4,3	89,1	91,0	52,3
Конструкції інші, частини конструкцій, плити, панелі та вироби аналогічні з металів чорних або алюмінію, тис.т	280	32,3	98,3	91,7	46,9
Резервуари та цистерни металеві місткістю понад 300 л, тис.т	20,1	2,3	77,1	85,1	64,6
Радіатори центрального опалення без електричного підігріву з металів чорних, т	2661	651	68,2	48,0	15,1
Котли центрального опалення, тис.шт.	203	17,2	61,5	75,7	64,7

Проти січня–листопада 2008р. виплавка чавуну скоротилась на 6 млн.т, сталі без напівфабрикатів, отриманих безперервним литтям – на 8 млн.т, напівфабрикатів, отриманих безперервним литтям – на 602 тис.т, випуск готового прокату – на 4,7 млн.т, труб і профілів пустотілих з металів чорних – на 797 тис.т.

У машинобудуванні проти січня–листопада 2008р. індекс виробництва продукції становив 52,3%, у т.ч. на підприємствах з випуску апаратури для радіо, телебачення та зв'язку – 74,9%, електричних машин та устаткування

– 72,7%, побутових приладів – 67,9%, контрольно-вимірювальних приладів – 52,0%, машин та устаткування для добувної промисловості й будівництва, для сільського і лісового господарства, для металургії – відповідно 49,9%, 49,4%, 45,7%, залізничного рухомого складу – 42,6%, автомобільного транспорту – 18,5%.

Динаміка виробництва основних видів продукції наведена в таблиці.

	Вироблено за		Листопад 2009р. у % до		Січень– листопад 2009р. у % до січня– листопада 2008р.
	січень– листопад 2009р.	листопад 2009р.	жовтня 2009р.	листопада 2008р.	
Двигуни та силові установки гідравлічні та пневматичні лінійної дії, тис.шт.	213	36,9	135,4	54,1	35,0
Насоси відцентрові для перекачки рідин та підйомники рідин, тис.шт.	216	4,2	38,5	39,8	84,3
Крани інші (козлові і мостові пересувні, порталні, дерик-крани суднові), шт.	130	15	115,4	65,2	36,2
Устаткування холодильне і морозильне промислове та насоси теплові, тис.шт.	90,1	7,2	111,4	98,4	62,2
Трактори для сільського та лісового господарства, шт.	1174	265	113,2	164,6	18,7
Плуги відвальні, шт.	4704	305	67,6	150,2	133,7
Борони дискові, шт.	878	110	66,7	108,9	16,0
Розпушувачі та культиватори, шт.	2805	216	135,8	72,0	34,1
Сівалки, шт.	1472	115	83,3	42,8	19,3
Верстати токарні, розточувальні, свердлувальні, фрезерувальні, шт.	85	5	71,4	41,7	33,2
Верстати для оброблення дерева, шт.	814	76	96,2	65,5	39,9
Конвертери і машини ливарні, виливниці і ковші, що використовуються в металургії і в ливарному виробництві, шт.	4785	358	115,1	308,6	49,8
Елеватори, конвеєри та підйомники безперервної дії для підземних робіт, шт.	1506	25	277,8	4,4	24,1
Машини бурильні та прохідницькі, шт.	963	131	128,4	319,5	37,2
Машини та устаткування для цукрового виробництва, шт.	184	17	77,3	94,4	44,0
Холодильники-морозильники побутові комбіновані з окремими зовнішніми дверцями, тис.шт.	300	21,7	102,3	84,6	55,5
Холодильники побутові, тис.шт.	149	5,3	76,3	77,8	69,3
Машини пральні, тис.шт.	151	18,3	148,4	137,0	70,7
Електродвигуни та генератори постійного струму, тис.шт.	50,7	1,7	36,1	126,5	56,4

	Продовження				
	Вироблено за		Листопад 2009р. у % до		Січень– листопад 2009р. у % до січня– листопада 2008р.
	січень– листопад 2009р.	листопад 2009р.	жовтня 2009р.	листопада 2008р.	
Електродвигуни та генератори змінного струму, електродвигуни універсальні, тис.шт.	362	49,1	114,3	192,8	71,5
Трансформатори електричні, млн.шт.	11,8	0,3	38,3	17,2	73,1
Апаратура електрична високовольтна, тис.шт.	184	22,0	177,1	118,0	75,6
Апаратура електрична низьковольтна, млн.шт.	43,6	4,5	95,5	99,5	77,9
Провід ізольований обмотуваль- ний, тис.т	9,5	0,8	94,9	70,9	64,0
Проводи та кабелі електричні ни- зьковольтні на напругу до 1000 В, тис.км	336	34,6	97,4	104,4	66,3
Проводи та кабелі електричні високовольтні на напругу більше 1000 В, тис.км	9,1	1,4	124,4	152,2	47,5
Прилади напівпровідникові, млн.шт.	22,6	2,0	93,3	99,9	101,8
Телевізори, тис.шт.	211	15,0	84,3	27,7	39,7
Прилади для вимірювання фізич- них та хімічних величин, тис.шт.	3875	546	100,1	182,8	54,3
Лічильники електроенергії, включаючи калібрувальні, тис.шт.	1467	101	64,6	60,1	104,6
Прилади та апаратура для автоматичного регулювання та керування, тис.шт.	293	5,8	52,3	5,8	18,5
Автомобілі легкові, тис.шт.	63,9	2,8	59,1	18,3	16,4
Автобуси, шт.	1147	166	118,6	28,8	11,6
Автомобілі вантажні шт.	2404	244	98,0	52,9	21,3
Причепи та напівпричепи (крім житлових або для туризму), тис.шт.	17,5	1,5	91,2	112,6	65,6
Вагони вантажні несамохідні, тис.шт.	10,1	1,7	120,9	211,1	34,6

На підприємствах з виробництва та розподілення електроенергії обсяги виробництва продукції проти січня–листопада 2008р. зменшились на 13,0%. На теплових і атомних електростанціях виробництво електроенергії знизилось відповідно на 13,2 млрд.кВт·год і 6,8 млрд.кВт·год, на гідроелектростанціях – збільшилось на 0,2 млрд.кВт·год.

	Вироблено за		Листопад 2009р. у % до		Січень– листопад 2009р. у % до січня– листопада 2008р.
	січень– листопад 2009р.	листопад 2009р.	жовтня 2009р.	листопада 2008р.	
Електроенергія, млрд.кВт·год	155,1	16,1	106,9	109,3	88,7
у т.ч. вироблена					
тепловими електростанціями і					
теплоелектроцентралями	69,1	7,6	112,1	108,3	84,0
атомними електростанціями	75,2	7,3	97,4	107,6	91,7
гідроелектростанціями	10,7	1,1	157,8	129,9	101,9

Динаміка промислового виробництва по регіонах характеризується такими даними:

	(відсотків)		
	Індекси промислової продукції		
	листопад 2009р. до жовтня 2009р.	листопад 2009р. до листопада 2008р.	січень– листопад 2009р. до січня– листопада 2008р.
Україна	98,1	108,6	76,0
Автономна Республіка Крим	100,6	100,3	80,1
Вінницька	83,1	85,8	82,6
Волинська	87,3	66,8	49,9
Дніпропетровська	101,3	156,1	75,7
Донецька	97,8	123,1	75,8
Житомирська	91,5	93,2	77,4
Закарпатська	96,1	89,4	48,5
Запорізька	94,5	99,3	67,5
Івано-Франківська	98,5	76,6	76,6
Київська	97,2	93,7	80,7
Кіровоградська	96,9	97,6	76,5
Луганська	109,5	118,3	78,8
Львівська	94,6	91,9	78,3
Миколаївська	83,8	89,4	84,3
Одеська	121,8	88,1	76,4
Полтавська	105,5	118,1	81,9

Продовження

	Індекси промислової продукції		
	листопад 2009р. до жовтня 2009р.	листопад 2009р. до листопада 2008р.	січень– листопад 2009р. до січня– листопада 2008р.
Сумська	92,1	89,9	83,0
Тернопільська	77,5	90,4	83,1
Харківська	97,4	97,5	77,4
Херсонська	94,7	111,7	91,3
Хмельницька	81,1	86,9	75,1
Черкаська	107,8	81,4	68,6
Чернівецька	95,2	81,6	74,1
Чернігівська	90,3	86,0	82,3
м.Київ	91,9	82,8	68,9
м.Севастополь	110,1	84,1	72,6

За січень–жовтень 2009р. **реалізовано промислової продукції** (робіт, послуг) на 528,2 млрд.грн., з неї продукції добувної та переробної промисловості – на 429,7 млрд.грн. У структурі реалізації майже половина загальних обсягів припадала на металургію і виробництво готових металевих виробів, виробництво харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів та машинобудування.

Дані щодо обсягів і структури реалізованої продукції за основними видами промислової діяльності наведено в таблиці.

	Обсяг реалізованої промислової продукції, робіт, послуг у відпускних цінах підприємств (без ПДВ та акцизу) за січень–жовтень 2009р.		Довідково: структура обсягу реалізованої промислової продукції, без урахування вартості електроенергії, газу та води, придбаних для перепродажу, %
	млн.грн.	у % до всієї реалізованої продукції	
Промисловість	528179,3	100	100
Добувна та переробна промисловість	429739,6	81,4	87,8
Добувна промисловість	49404,3	9,4	10,1
Добування паливно-енергетичних корисних копалин	25663,7	4,9	5,2
Добування корисних копалин, крім паливно-енергетичних	23740,6	4,5	4,9

Примітка. Дані щодо обсягів реалізації за видами промислової діяльності сформовані за функціональним принципом (по однорідних продуктах) без урахування продукції, реалізованої підприємствами-замовниками.

	Обсяг реалізованої промислової продукції, робіт, послуг у відпускних цінах підприємств (без ПДВ та акцизу) за січень–жовтень 2009р.		Продовження
	млн.грн.	у % до всієї реалізованої продукції	Довідково: структура обсягу реалізованої промислової продукції, без урахування вартості електроенергії, газу та води, придбаних для перепродажу, %
Переробна промисловість з неї	380335,3	72,0	77,7
Виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів	99231,0	18,8	20,3
Легка промисловість	4578,3	0,9	1,0
текстильне виробництво; виробництво одягу, хутра та виробів з хутра	3333,6	0,6	0,7
виробництво шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів	1244,7	0,3	0,3
Оброблення деревини та виробництво виробів з деревини, крім меблів	3947,5	0,7	0,8
Целюлозно-паперове виробництво; видавнича діяльність	12674,6	2,4	2,6
Виробництво коксу, продуктів нафтоперероблення	41200,2	7,8	8,4
Хімічна та нафтохімічна промисловість	34209,0	6,5	7,0
хімічне виробництво	24541,6	4,7	5,0
виробництво гумових та пластмасових виробів	9667,4	1,8	2,0
Виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції	18281,0	3,5	3,7
Металургійне виробництво та виробництво готових металевих виробів	104331,6	19,7	21,3
Машинобудування	56898,4	10,8	11,6
виробництво машин та устаткування	22045,2	4,2	4,5
виробництво електричного, електронного та оптичного устаткування	15505,3	2,9	3,2
виробництво транспортних засобів та устаткування	19347,9	3,7	3,9
Виробництво та розподілення електроенергії, газу та води	98439,7	18,6	12,2

Порівняно з січнем–жовтнем 2008р. в обсязі реалізації продукції добувної та переробної промисловості спостерігалось зниження частки сировинної (на 4,3 в.п.) й інвестиційної (на 3,3 в.п.) продукції. При цьому зрос-

ла питома вага товарів широкого та тривалого використання, відповідно на 7,4 в.п. та на 0,2 в.п.

Інформація по регіонах щодо розподілу обсягів реалізованої продукції добувної й переробної промисловості за групами наведена в таблиці.

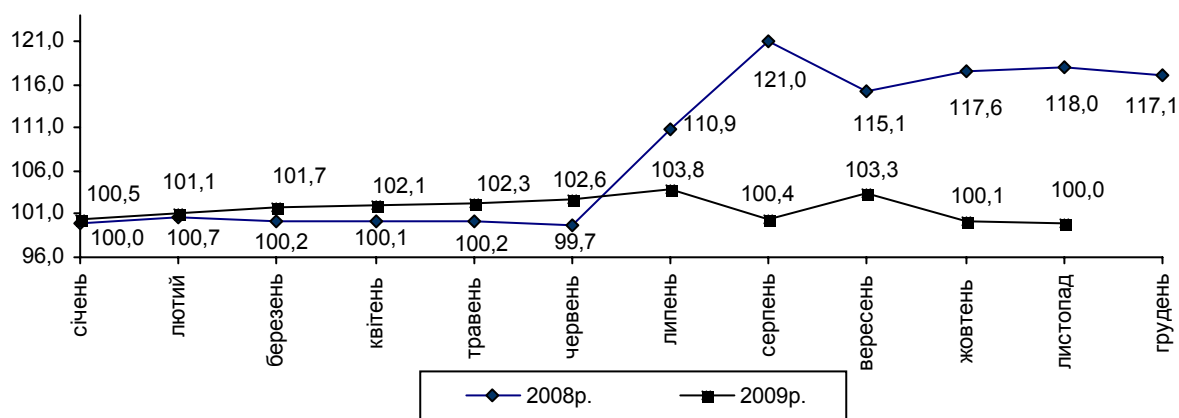
(відсотків)

	Усього реалізовано продукції добувної й переробної промисловості за січень– жовтень 2009р.	У т.ч. за групами			
		сировинна продукція	інвести- ційна продукція	товари широкого використання	товари тривалого використання
Україна	100	64,5	11,6	22,6	1,3
Автономна					
Республіка Крим	100	45,1	12,1	42,7	0,1
Вінницька	100	22,4	5,3	70,6	1,7
Волинська	100	32,0	9,9	49,1	9,0
Дніпропетровська	100	86,4	5,1	8,2	0,3
Донецька	100	81,4	9,9	7,2	1,5
Житомирська	100	44,7	8,0	46,0	1,3
Закарпатська	100	33,6	20,8	31,8	13,8
Запорізька	100	58,6	27,7	13,6	0,1
Івано-Франківська	100	68,9	2,9	26,3	1,9
Київська	100	57,8	5,1	34,9	2,2
Кіровоградська	100	34,9	20,9	43,4	0,8
Луганська	100	91,3	4,7	3,9	0,1
Львівська	100	52,2	9,8	34,7	3,3
Миколаївська	100	35,9	27,0	35,8	1,3
Одеська	100	60,5	9,1	29,5	0,9
Полтавська	100	65,6	9,7	24,4	0,3
Рівненська	100	70,3	3,5	25,1	1,1
Сумська	100	26,6	45,1	28,2	0,1
Тернопільська	100	53,3	4,5	39,1	3,1
Харківська	100	38,1	17,7	40,4	3,8
Херсонська	100	45,9	21,3	32,8	0,0
Хмельницька	100	54,8	10,8	31,3	3,1
Черкаська	100	35,5	11,8	51,9	0,8
Чернівецька	100	42,4	13,2	40,5	3,9
Чернігівська	100	34,0	6,3	59,4	0,3
м.Київ	100	36,2	16,7	45,1	2,0
м.Севастополь	100	38,0	8,6	52,1	1,3

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

У січні–листопаді 2009р. загальне виробництво продукції сільського господарства збереглося на рівні відповідного періоду 2008р., у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах – скоротилося на 0,7%, у господарствах населення – зросло на 0,4%. Загальний обсяг продукції сільського господарства у фактичних цінах, за розрахунками, становив 140,2 млрд.грн.

Зміни обсягів сільськогосподарського виробництва
(наростаючим підсумком у % до відповідного періоду попереднього року)

Рослинництво. За 11 місяців п.р. виробництво продукції рослинництва порівняно з відповідним періодом 2008р. скоротилося на 2,1% (з урахуванням зміни незавершеного виробництва), у т.ч. в аграрних підприємствах – на 6,0%, а в господарствах населення – зросло на 1,4%.

Посів озимих культур під урожай 2010р. характеризується такими даними:

	Усі категорії господарств		Сільськогосподарські підприємства		Господарства населення	
	тис.га	у % до площ під урожай 2009р.	тис.га	у % до площ під урожай 2009р.	тис.га	у % до площ під урожай 2009р.
Озимі на зерно та зелений корм – усього	10073,8	102,9	8398,4	101,5	1675,4	110,8
у тому числі						
зернові озимі на зерно	8558,7	103,7	6920,6	102,0	1638,1	111,3
з них						
пшениця	6668,1	102,6	5371,2	101,2	1296,9	108,8
жито	300,7	61,9	218,7	55,9	82,0	86,1
ячмінь	1588,3	125,4	1329,1	122,9	259,2	140,3
ріпак озимий на зерно	1417,9	98,6	1384,9	98,8	33,0	90,4

Під урожай 2010р. озимі на зерно та зелений корм, включаючи ріпак, у господарствах усіх категорій посіяно на площі 10,1 млн.га, що перевищує показник попереднього року на 287,3 тис.га (на 2,9%), у т.ч. зернові куль-

тури на зерно – на 8,6 млн.га (на 304,9 тис.га, або на 3,7%, більше), ріпак на зерно – на 1,4 млн.га (на 19,8 тис.га, або на 1,4%, менше, ніж торік).

У структурі площ зернових озимих на зерно частка озимої пшениці становить 77,9% (у структурі площ під урожай 2009р. – 78,8%), ячменю озимого – 18,6% (15,3%), жита озимого – 3,5% (торік – 5,9%).

Площі посіву озимих культур на зерно та зелений корм під урожай 2010р. порівняно з попереднім роком збільшено в 14 регіонах, з них найзначніше в Сумській області – на 12,8% (на 36,8 тис.га), Донецькій – на 10,1% (на 43,2 тис.га), Запорізькій – на 9,4% (на 55,5 тис.га) та Дніпропетровській – на 8,1% (на 48,2 тис.га). Найсуттєвіше скорочення загальних площ під озиминою проти минулорічного рівня спостерігається у Закарпатській (на 13,5%, або на 5,2 тис.га), Житомирській (на 11,7%, або на 26,0 тис.га), Волинській (на 8,3%, або 14,2 тис.га) та Рівненській (на 7,3%, або на 12,8 тис.га) областях.

Тваринництво. За січень–листопад п.р. загальний обсяг виробництва продукції тваринництва порівняно з відповідним періодом 2008р. було збільшено на 3,5%, у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах – на 10,2%, у господарствах населення – зменшено на 0,9%.

Виробництво основних видів тваринницької продукції за січень–листопад 2009р. характеризується такими даними:

	Усі категорії господарств		Сільсько-господарські підприємства		Господарства населення		Частка господарств населення у загальному виробництві, %	
	2009р.	2009р. у % до 2008р.	2009р.	2009р. у % до 2008р.	2009р.	2009р. у % до 2008р.	2009р.	2008р.
М'ясо (реалізація худоби та птиці на забій у живій вазі), тис.т	2385,1	99,6	1263,1	105,0	1122,0	94,1	47,0	49,8
Молоко, тис.т	10934,5	98,6	2087,9	107,1	8846,6	96,8	80,9	82,4
Яйця, млн.шт.	14692,7	106,0	8364,1	109,3	6328,6	102,0	43,1	44,8

У господарствах усіх категорій порівняно з січнем–листопадом 2008р. загальні обсяги виробництва м'яса (реалізації худоби та птиці на забій у живій вазі) збільшено в 5 регіонах і найсуттєвіше – в господарствах Черкаської (на 23%), Дніпропетровської (на 8%) областей і в Автономній Республіці Крим (на 3%). Значне скорочення обсягів виробництва м'яса відбулося в Одеській (на 18%), Миколаївській (на 13%), Чернігівській (на 12%), Вінницькій (на 11%) та Сумській (на 9%) областях.

У структурі реалізації худоби та птиці на забій сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) частка птиці всіх видів становила 66,5% (у січні–листопаді 2008р. – 61,9%), у т.ч. бройлерів – 95,4% (95,0%);

великої рогатої худоби – 13,8% (16,9%), свиней – 19,5% (21,1%).

У січні–листопаді п.р. в аграрних підприємствах (крім малих) обсяг вирощування худоби та птиці перевищив аналогічний показник минулого року на 11,1% (на 137 тис.т), у т.ч. птиці – на 13,6%, свиней – на 13,4%; вирощування великої рогатої худоби зменшилося на 3,2%. Середньодобові прирости великої рогатої худоби на вирощуванні, відгодівлі та нагулі зросли на 5,2%, свиней – на 4,5% та відповідно становили 468 г та 374 г.

У сільськогосподарських підприємствах (крім малих) відношення загального обсягу вирощування худоби та птиці до реалізації тварин на забій у січні–листопаді п.р. становило 109,2% (торік – 103,2%). Перевищення обсягів вирощування над обсягами реалізації худоби та птиці на забій зафіксовано в усіх регіонах, крім Рівненської області, в якій обсяги вирощування худоби складали 98,0% від обсягів її реалізації на забій.

У січні–листопаді п.р. порівняно з відповідним періодом 2008р. через скорочення поголів'я корів виробництво молока зменшилося на 1,4%, у т.ч. у господарствах населення – на 3,2%, але зросло в сільськогосподарських підприємствах – на 7,1% (за рахунок зростання продуктивності тварин). Середній надій молока від однієї корови в аграрних підприємствах (крім малих) зріс на 447 кг (на 13,9%) і становив 3665 кг. У господарствах населення, за розрахунками, середній надій молока на одну корову становив 3947 кг, що на 137 кг (на 3,6%) перевищує рівень цього показника у січні–листопаді 2008р.

Загальне виробництво молока зменшено в 19 регіонах, із них найсуттєвіше – в Київській (на 7%) та Дніпропетровській, Запорізькій, Львівській (на 6%) областях. Найбільше перевищено минулорічні обсяги у Полтавській області (на 9%) і в Автономній Республіці Крим (на 3%).

Зростання продуктивності корів спостерігалось в сільськогосподарських підприємствах усіх регіонів, з них найвищі надої молока – у господарствах Київської (4726 кг), Черкаської (4273 кг), Харківської (4226 кг), Полтавської (4155 кг) та Дніпропетровської (3886 кг) областей.

Загальне виробництво яєць від птиці усіх видів збільшилось на 6,0% за рахунок зростання цього показника як в аграрних підприємствах – на 9,3% (при незначному збільшенні несучості курей-несучок із 256 до 257 яєць, або на 0,4%), так і в господарствах населення – на 2,0%.

Обсяги виробництва яєць від птиці усіх видів порівняно з січнем–листопадом 2008р. зменшено у 10 регіонах. Значне скорочення виробництва яєць спостерігалось в Херсонській (на 16%), Чернігівській (на 10%), Чернівецькій та Луганській (на 5%) областях.

У господарствах населення зростання обсягів реалізації худоби та птиці на забій зафіксовано в 4 регіонах (від 0,5% до 5%), молока – у Полтавській області (на 6,9%) та Автономній Республіці Крим (на 2,4%), яєць від птиці усіх видів – у 17 регіонах (від 0,9% до 16%).

За розрахунками, на 1 грудня 2009р. чисельність поголів'я худоби та птиці характеризується такими даними:

	(тис. голів)								
	Усі категорії господарств			Сільськогосподарські підприємства			Господарства населення		
	2009р.	2009р. до 2008р.		2009р.	2009р. до 2008р.		2009р.	2009р. до 2008р.	
		+, -	у %		+, -	у %		+, -	у %
Велика									
рогата худоба	5258,5	-178,9	96,7	1649,8	-96,1	94,5	3608,7	-82,8	97,8
у т.ч. корови	2805,4	-151,4	94,9	609,6	-24,9	96,1	2195,8	-126,5	94,6
Свині	7447,6	617,1	109,0	3359,6	548,6	119,5	4088,0	68,5	101,7
Вівці та кози	1875,0	82,6	104,6	311,9	6,4	102,1	1563,1	76,2	105,1
Птиця	201342	12345	106,5	98863	10333	111,7	102479	2012	102,0

Загальне поголів'я великої рогатої худоби скоротилося в 22 регіонах; у т.ч. корів – у всіх регіонах, крім Автономної Республіки Крим (зросло на 0,2%); свиней – у 3 регіонах; овець і кіз – в 11 регіонах; птиці всіх видів – у 8 регіонах. Найсуттєвіше скорочення загального поголів'я великої рогатої худоби спостерігалось у господарствах Закарпатської (на 10%), Донецької (на 9%), Сумської (на 7%), Волинської, Херсонської (на 6%), Кіровоградської, Запорізької та Львівської (на 5%) областей; свиней – Сумської (на 3%) та Рівненської (на 2%) областей; овець і кіз – Житомирської (на 17%), Черкаської (на 6%) та Запорізької (на 5%) областей; птиці всіх видів – Закарпатської (на 11%), Івано-Франківської (на 5%) та Луганської (на 4%) областей. На рівні відповідної дати 2008р. залишилась чисельність поголів'я овець і кіз у Закарпатській області, птиці всіх видів – у Чернігівській області.

Господарствами населення на початок грудня п.р. утримувалось 68,6% загальної чисельності великої рогатої худоби (торік – 67,9%), у т.ч. корів – 78,3% (78,5%), свиней – 54,9% (58,8 %), овець і кіз – 83,4% (83,0%), птиці всіх видів – 50,9% (53,2%).

Станом на 1 грудня 2009р. у сільськогосподарських підприємствах (крім малих) було в наявності кормів усіх видів 3,5 млн.т корм.од, що на 11,8% менше, ніж на відповідну дату 2008р., у т.ч. концентрованих кормів – 1,4 млн.т корм.од (на 17,8% менше). У розрахунку на одну умовну голову великої худоби припадало по 8,3 ц корм.од кормів усіх видів, у т.ч. концентрованих – по 3,3 ц корм.од (на 1 грудня 2008р. – відповідно 10,1 ц та 4,3 ц корм.од).

Сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) у січні–листопаді 2009р. отримано дотацій для підтримки тваринництва за рахунок коштів податку на додану вартість на суму 476,7 млн.грн., бюджетної тваринницької дотації за молодняк великої рогатої худоби, свиней, птицю свійську м'ясних порід – на суму 30,5 млн.грн., екологічно чисте молоко – на суму 10,4 млн.грн.

Реалізація сільськогосподарської продукції. Загальний обсяг реалізованої аграрними підприємствами власно виробленої продукції за січень–листопад 2009р. порівняно з відповідним періодом 2008р. збільшився на 27% у т.ч. продукції рослинництва – на 42%, тваринництва – на 8%.

Обсяги реалізації сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) основних видів аграрної продукції характеризуються такими даними:

	Січень–листопад 2009р.	Січень–листопад 2009р. до січня–листопада 2008р.		Довідково: частка реалізації продукції переробним підприємствам у загальному обсязі, %	
		+, –	у %	січень–листопад 2009р.	січень–листопад 2008р.
Зернові і зернобобові культури	26725,8	7650,5	140,1	3,8	4,5
у тому числі					
пшениця	13605,3	3097,0	129,5	3,3	4,1
жито	447,0	139,3	145,3	8,5	13,4
ячмінь	5179,9	486,8	110,4	2,8	4,7
кукурудза	6487,5	–	–	5,6	–
Насіння соняшнику	4263,5	2243,1	211,0	4,6	5,4
Соя	403,5	–	–	4,2	–
Ріпак	1447,7	–	–	3,1	–
Цукрові буряки (включаючи давальницьку сировину)	5210,0	–3205,6	61,9	89,4	94,1
Худоба та птиця (у живій вазі)	1282,2	88,2	107,4	25,4	31,0
у тому числі					
велика рогата худоба	193,7	–26,6	87,9	59,3	58,9
свині	243,6	–5,6	97,7	59,2	67,6
птиця	841,5	121,7	116,9	7,8	10,0
Молоко та молочні продукти	1841,2	150,0	108,9	92,7	92,6
Яйця, млн.шт.	7638,2	789,3	111,5	0,2	0,1

Порівняно з січнем–листопадом 2008р. загальні обсяги продажу худоби та птиці зменшили аграрні підприємства 14 регіонів (на 1,8–25%). Продаж великої рогатої худоби скорочено у 21 регіоні, найсуттєвіше – в Івано-Франківській (на 45%) та Житомирській (на 29%) областях; свиней – у 17 регіонах, найбільше – в Одеській та Вінницькій (на 26%) та Луганській (на 23%) областях. Продаж птиці зменшено у 8 регіонах і найсуттєвіше – у Закарпатській (на 91%) та Сумській (на 46%) областях.

Продаж молока збільшено аграрними підприємствами всіх регіонів, крім Автономної Республіки Крим (на 4% менше), Івано-Франківської (на 7%), Рівненської (на 2%) та Волинської (на 0,5%) областей. Продаж яєць скоротився в 11 регіонах, із них найбільше – у Волинській (на 63%), Закарпатській (на 42%) та Херсонській (на 27%) областях.

Середні ціни продажу аграрної продукції сільськогосподарськими підприємствами за всіма напрямками реалізації за січень–листопад 2009р. порівняно з відповідним періодом 2008р. зросли на 2%, у т.ч. на продукцію рослинництва – на 2%, тваринництва – на 1%. У листопаді п.р. порівняно з жовтнем середні ціни реалізації сільськогосподарської продукції зросли на 7%, у т.ч. продукції рослинництва – на 10%, продукції тваринництва – на 2%.

Середні ціни реалізації сільськогосподарськими підприємствами основних видів аграрної продукції становили:

	Січень–листопад 2009р.		Довідково: листопад 2009р.	
	грн. за т	у % до січня–листопада 2008р.	грн. за т	у % до жовтня 2009р.
Зернові та зернобобові культури	789,2	94,7	870,7	102,9
у тому числі				
пшениця	782,9	99,8	859,0	100,0
жито	606,7	72,7	572,5	94,3
ячмінь	716,3	83,7	734,6	100,2
кукурудза	823,1	–	904,8	103,8
Насіння соняшнику	1823,5	123,1	2070,6	117,5
Соя	2598,5	–	2731,7	104,5
Ріпак	2370,7	–	2581,9	106,9
Цукрові буряки	383,7	188,1	455,9	136,5
Худоба та птиця (у живій вазі)	10394,2	102,8	9951,2	97,0
у тому числі				
велика рогата худоба	8757,4	93,0	8383,6	98,1
свині	14415,0	111,7	13598,0	94,2
птиця	9611,4	102,5	9334,5	97,8
Молоко та молочні продукти	1814,7	88,6	2159,5	114,0
Яйця, за тис.шт.	388,0	106,1	507,0	113,7

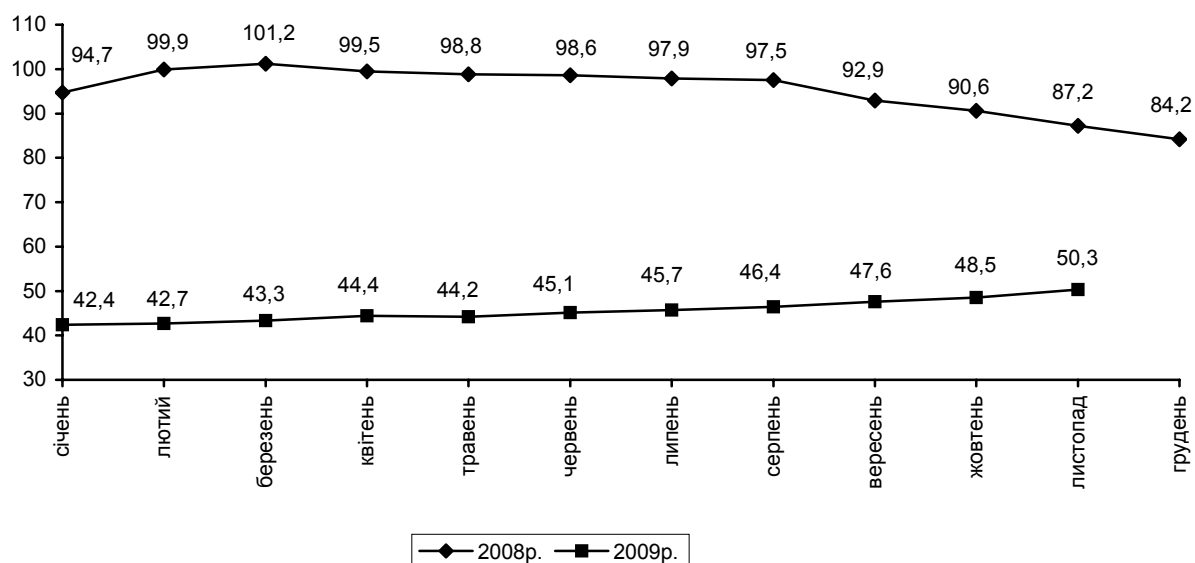
Наявність зерна та насіння соняшнику. На 1 грудня 2009р. в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) та підприємствах, що здійснюють зберігання, переробку зернових культур, було в наявності 20,9 млн.т зерна (на 13% менше проти 1 грудня 2008р.), у т.ч. 9,4 млн.т пшениці, 4,6 млн.т ячменю, 4,7 млн.т кукурудзи, 0,8 млн.т жита. Безпосередньо в аграрних підприємствах зберігалось 10,5 млн.т зерна (на 21% менше), у т.ч. 4,2 млн.т пшениці, 2,5 млн.т ячменю, 2,1 млн.т кукурудзи, 0,3 млн.т жита. Зернозберігаючі та зернопереробні підприємства мали в наявності 10,4 млн.т зерна (на 3% менше), у т.ч. зернозберігаючі – 7,4 млн.т (на 0,4% більше).

Запаси насіння соняшнику становили 4,7 млн.т, із них безпосередньо в аграрних підприємствах (крім малих) зберігалось 1,8 млн.т та в підприємствах, що здійснюють його переробку та зберігання, – 2,9 млн.т.

БУДІВЕЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ

У січні–листопаді 2009р. підприємствами країни виконано будівельних робіт на суму 33,1 млрд.грн., що у порівнянних цінах становить 50,3% до обсягів будівництва відповідного періоду попереднього року.

Зміни обсягів будівельних робіт
(наростаючим підсумком у % до відповідного періоду попереднього року)

За видами будівельної діяльності обсяги виконаних робіт характеризуються такими даними:

Вид діяльності	Обсяги робіт за січень–листопад 2009р., млн.грн.	У % до	
		січня–листопада 2008р.	загального обсягу
Будівництво	33060,7	50,3	100,0
у тому числі			
Підготовка будівельних ділянок	1477,6	58,5	4,5
Будівництво будівель та споруд	27872,7	49,8	84,3
з нього			
Загальнобудівельні роботи	22066,5	47,5	66,7
будівництво будівель	16776,7	43,8	50,7

Примітка. У розділі "Будівельна діяльність" дані сформовано на підставі термінової звітності, якою охоплені великі, середні та вагомні за обсягами малі підприємства.

Вид діяльності	Обсяги робіт за січень– листопад 2009р., млн.грн.	Продовження У % до	
		січня– листопада 2008р.	загального обсягу
будівництво мостів, шляхових естакад, тунелів та метрополітену	1407,8	50,2	4,3
будівництво магістральних трубопро- водів, ліній зв'язку та енергопостачання	1486,7	85,1	4,5
будівництво місцевих трубопроводів, ліній зв'язку та енергопостачання	709,9	54,3	2,1
будівництво підприємств енергетики, добувної й обробної промисловості	1095,2	107,3	3,3
будівництво інших споруд	44,6	47,9	0,1
монтаж та встановлення збірних конс- трукцій	545,6	49,5	1,7
Виготовлення каркасних конструкцій і покрівель	165,2	35,0	0,5
Будівництво доріг, аеродромів та улашту- вання поверхні спортивних споруд	3175,9	62,7	9,6
Будівництво водних споруд	437,7	75,3	1,4
Інші будівельні роботи	2027,4	58,3	6,1
Установлення інженерного устаткування будівель та споруд	3486,0	53,9	10,5
Роботи з завершення будівництва	189,7	33,7	0,6
Оренда будівельної техніки з оператором	34,7	18,2	0,1

Скорочення обсягів будівництва у січні–листопаді 2009р. проти відповідного періоду попереднього року відбулося за всіма основними видами будівельної діяльності.

На загальну тенденцію найбільше вплинула діяльність підприємств, що займаються будівництвом будівель і споруд (частка яких у загальному обсязі становить 84,3%). Серед них значно скоротили обсяги робіт підприємства, що здійснюють будівництво будівель (на 56,2%), мостів, шляхових естакад, тунелів і метрополітену (на 49,8%), а також монтаж та встановлення збірних конструкцій (на 50,5%).

Водночас обсяги будівництва підприємств, що займаються будівництвом підприємств енергетики, добувної та переробної промисловості проти відповідного періоду 2008р. зросли на 7,3%.

Зниження обсягів будівництва відбулося у 26 регіонах країни.

Індекси обсягів виконаних будівельних робіт у 2009р. за регіонами наведено в таблиці.

(відсотків до відповідного періоду попереднього року)							
	Січень– березень	Січень– червень	Січень– липень	Січень– серпень	Січень– вересень	Січень– жовтень	Січень– листопад
Україна	43,3	45,1	45,7	46,4	47,6	48,5	50,3
Автономна Республіка Крим	49,4	52,5	54,8	53,2	55,7	56,7	59,4
Вінницька	53,0	48,2	49,7	49,0	52,9	51,6	49,2
Волинська	23,7	32,4	32,3	33,2	33,8	34,5	35,5
Дніпропетровська	36,8	48,1	46,8	48,7	49,1	50,6	54,4
Донецька	44,0	40,9	42,9	41,4	43,8	43,1	43,1
Житомирська	42,2	56,6	58,3	60,9	66,9	65,6	64,5
Закарпатська	62,2	62,1	67,1	67,2	68,0	65,5	61,5
Запорізька	50,2	48,6	49,3	49,6	47,7	46,9	48,6
Івано-Франківська	44,2	42,8	42,3	43,6	44,2	42,5	41,9
Київська	41,6	41,0	43,6	42,5	42,2	43,9	44,5
Кіровоградська	38,3	48,5	48,9	48,8	49,9	46,7	48,9
Луганська	39,2	46,5	47,7	49,6	51,5	51,3	52,5
Львівська	49,1	50,9	51,0	52,5	52,6	52,3	53,3
Миколаївська	32,8	36,9	42,2	44,7	45,8	47,2	49,2
Одеська	43,7	52,1	48,6	49,6	50,4	50,6	55,3
Полтавська	60,7	60,6	64,3	64,5	65,0	66,5	68,6
Рівненська	65,5	88,4	87,6	95,0	86,8	98,8	105,9
Сумська	47,3	44,0	46,1	46,2	46,6	48,6	49,8
Тернопільська	49,9	54,2	55,7	56,6	59,0	59,4	60,4
Харківська	54,0	57,0	56,3	58,1	59,1	62,7	63,5
Херсонська	49,7	43,3	41,9	41,8	41,6	41,2	43,5
Хмельницька	45,8	49,4	48,3	47,1	48,4	47,7	47,5
Черкаська	20,8	26,8	33,8	34,1	35,1	36,7	39,2
Чернівецька	66,4	72,2	72,3	74,9	72,6	69,1	66,9
Чернігівська	48,7	45,8	46,6	48,2	50,8	52,1	50,7
м.Київ	37,9	37,0	37,0	37,9	39,2	40,8	43,3
м.Севастополь	42,8	40,6	41,2	43,2	44,0	43,3	46,2

Значно зменшили обсяги виконаних робіт порівняно з січнем–листопадом 2008р. будівельники Волинської області (на 64,5%), у зв'язку зі зменшенням обсягів будівництва мостів, житла та реконструкції вироб-

ничих приміщень, та Черкаської (на 60,8%) – в основному через скорочення обсягів житлового будівництва.

Підприємства столиці, якими виконано майже чверть (24,8%) загальнодержавного обсягу будівельних робіт, скоротили їх на 56,7% (у зв'язку зі зменшенням обсягів робіт із будівництва залізнично-автомобільного та Подільського мостових переходів, житла, готельних і торговельних комплексів, об'єктів соціально-культурного призначення).

Водночас підприємствам Рівненської області вдалось перевищити обсяги будівництва січня–листопада 2008р. на 5,9% (в основному за рахунок проведення робіт з реконструкції автодороги Київ–Чоп).

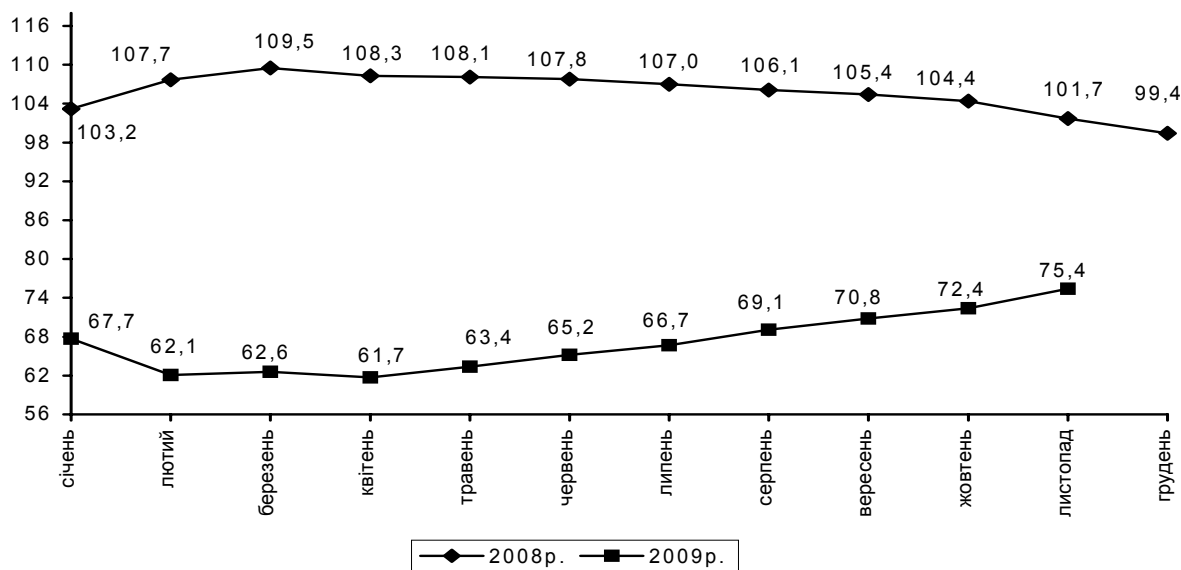

ТРАНСПОРТ

За січень–листопад 2009р. підприємствами транспорту перевезено 630,0 млн.т вантажів, що становило 75,9% від обсягу перевезень вантажів за січень–листопад 2008р. Вантажооборот становив 343,2 млрд.ткм, що склало 75,4% від обсягу січня–листопада 2008р.

	Перевезено вантажів		Вантажооборот	
	млн.т	у % до січня– листопада 2008р.	млн.ткм	у % до січня– листопада 2008р.
Усіма видами транспорту	630,0	75,9	343246,2	75,4
у тому числі				
залізничним	355,9	76,0	178302,6	73,9
автомобільним	128,0	74,0	30652,9	90,0
водним	9,1	49,3	7317,1	49,2
трубопровідним	136,9	80,7	126656,7	76,7
авіаційним	0,1	81,2	316,9	90,7

Вантажооборот підприємств транспорту
(наростаючим підсумком у % до відповідного періоду попереднього року)

Перевезення вантажів залізницями порівняно з січнем–листопадом 2008р. скоротилося на 24,0%, у т.ч. відправлення вантажів – на 21,6%. Відправлення вантажів зменшилося на Одеській залізниці – на 35,5%, Львівській – на 30,3%, Південно-Західній – на 27,4%, Донецькій – на 20,0%, Придніпровській – на 19,1%, Південній – на 10,8%. Відправлення цементу знизилося на 42,7%, будівельних матеріалів – на 40,9%, хімічних і мінеральних добрив – на 34,6%, чорних металів – на 28,7%, лісових вантажів – на 26,4%, нафти і нафтопродуктів – на 20,7%, коксу – на 15,4%, брухту чорних металів – на 15,2%, залізної та марганцевої руди – на 13,8%, кам'яного

вугілля – на 11,9%. Відправлення зерна та продуктів перемелу зросло на 29,8%.

Вітчизняний морський та річковий торговельний флот виконав перевезення вантажів у обсязі 9,1 млн.т, що на 50,7% менше, ніж за січень–листопад 2008р. Перевезення вантажів підприємствами річкового транспорту порівняно з січнем–листопадом 2008р. зменшилися на 55,8%, морського транспорту – на 43,5%. Закордонні перевезення вантажів річковим транспортом скоротилися на 37,1%, морським – на 50,8%. Обсяг переробки вантажів у торговельних і рибних портах та на промислових причалах (морських і річкових) зменшився на 13,2% і становив 147,7 млн.т. Переробка імпортованих вантажів зменшилася на 45,3%, транзитних – на 21,1% та внутрішнього сполучення – на 58,9%. Переробка експортних вантажів зросла на 13,6%. Кількість оброблених суден – закордонних та інфрашт – зменшилася на 21,3% і становила 15,5 тис.од.

Підприємствами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) за січень–листопад 2009р. перевезено 128,0 млн.т вантажів, що на 26,0% менше, ніж за січень–листопад 2008р., та виконано вантажооборот у обсязі 30,7 млрд.ткм, який скоротився на 10,0%.

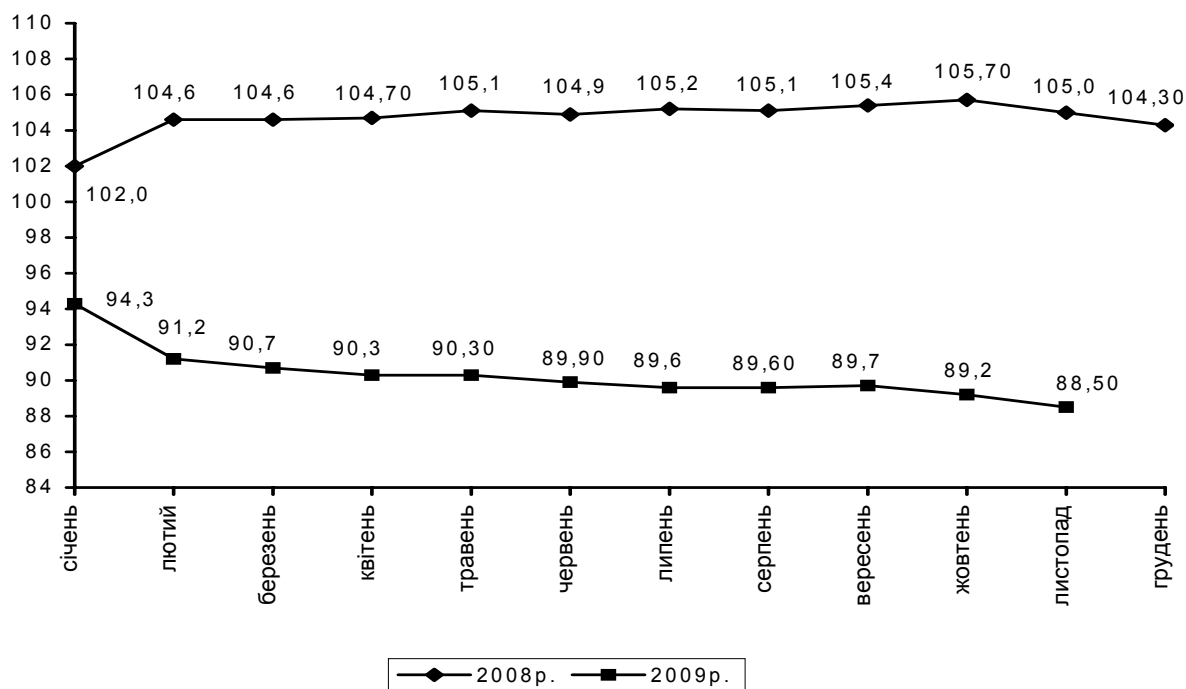
Магістральними трубопроводами у січні–листопаді 2009р. транспортовано 136,9 млн.т вантажів, що на 19,3% менше, ніж у січні–листопаді 2008р. Перекачка газу зменшилася на 23,2%, аміаку – на 34,5%, нафти – на 4,7%. Транзит газу скоротився на 22,7%, аміаку – на 20,8%, нафти – на 9,4%.

За 11 місяців 2009р. авіаційним транспортом перевезено 76,9 тис.т вантажів, що на 18,8% менше, ніж за січень–листопад 2008р. Вантажооборот авіаційного транспорту склав 316,9 млн.ткм, що на 9,3% менше порівняно з січнем–листопадом попереднього року.

За січень–листопад 2009р. послугами пасажирського транспорту скористалися 6,7 млрд. пасажирів, виконано пасажирську роботу в обсязі 120,5 млрд.пас.км, що становить відповідно 87,5% та 88,5% від обсягів січня–листопада 2008р.

	Перевезено пасажирів		Пасажирооборот	
	млн.	у % до січня–листопада 2008р.	млн.пас. км	у % до січня–листопада 2008р.
Усіма видами транспорту	6691,6	87,5	120505,4	88,5
у тому числі				
залізничним	394,0	95,8	45110,2	91,2
автомобільним	3693,9	92,2	50866,8	90,1
водним	7,3	86,7	121,1	100,0
авіаційним	4,8	82,3	8445,1	82,6
трамвайним	727,2	81,9	4013,2	81,2
тролейбусним	1180,8	81,7	6743,5	81,5
метрополітенами	683,6	77,3	5205,5	76,8

Пасажирооборот підприємств транспорту
(наростаючим підсумком у % до відповідного періоду попереднього року)

Залізничним транспортом за січень–листопад 2009р. відправлено 394,0 млн. пасажирів, що на 4,2% менше, ніж за січень–листопад 2008р. Відправлення пасажирів зменшилося на Донецькій залізниці на 7,6%, Південній – на 4,7%, Одеській – на 4,3%, Південно-Західній – на 4,1%, Львівській – на 3,2% та Придніпровській – на 2,3%. Послугами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) скористалися 3,7 млрд. пасажирів, що на 7,8% менше, ніж за 11 місяців 2008р. Перевезення пасажирів автотранспортом фізичних осіб-підприємців зменшилися на 8,9%. Перевезення пасажирів морським транспортом порівняно з січнем–листопадом 2008р. скоротилися на 15,6%. Підприємства м.Севастополя, які виконали 82,2% загальних обсягів морських перевезень пасажирів, зменшили перевезення пасажирів на 15,3%. Закордонні морські перевезення пасажирів зменшилися на 3,8% порівняно з січнем–листопадом 2008р. Підприємства Автономної Республіки Крим, які виконують майже всі морські закордонні перевезення (94,9%), зменшили перевезення пасажирів у січні–листопаді 2009р. на 3,4%. Авіаційним транспортом перевезено 4,8 млн. пасажирів, що на 17,7% менше, ніж за січень–листопад 2008р. За 11 місяців п.р. міським електротранспортом перевезено 2,6 млрд. пасажирів, що на 19,5% менше порівняно з відповідним періодом 2008р.

ЗОВНІШНЯ ТОРГІВЛЯ ТОВАРАМИ

Обсяг експорту зовнішньої торгівлі товарами України за січень–жовтень 2009р. становив 31651,6 млн.дол. США і по відношенню до 10 місяців 2008р. склав 53,5%, імпорту – 35907,6 млн.дол. та відповідно 47,6%. Від’ємне сальдо зовнішньої торгівлі товарами становило 4256 млн.дол. (за відповідний період 2008р. – також від’ємне 16298,1 млн.дол.). Коефіцієнт покриття експортом імпорту склав 0,88 (проти 0,78 у січні–жовтні 2008р.).

Зовнішньоторговельні операції товарами Україна здійснювала з партнерами із 209 країн світу.

Інформацію щодо зовнішньої торгівлі товарами з найбільшими торговими партнерами наведено у таблиці.

	Експорт		Імпорт		Сальдо
	млн.дол. США	у % до січня–жовтня 2008р.	млн.дол. США	у % до січня–жовтня 2008р.	
Усього	31651,6	53,5	35907,6	47,6	–4256,0
Країни СНД	10775,0	53,0	15345,7	51,3	–4570,7
у тому числі					
Білорусь	1053,5	56,6	1304,9	50,6	–251,4
Казахстан	1226,0	85,4	1932,7	72,2	–706,7
Російська Федерація	6597,4	46,9	9615,2	54,1	–3017,8
Туркменістан	251,8	79,4	706,5	14,8	–454,7
Узбекистан	357,9	74,5	1626,7	88,8	–1268,8
Країни ЄС	7418,2	47,0	12349,3	48,6	–4931,1
у тому числі					
Австрія	249,9	50,5	479,2	52,6	–229,3
Іспанія	467,8	67,8	284,4	50,6	183,4
Італія	966,4	37,6	915,2	42,9	51,2
Нідерланди	442,8	49,4	553,2	49,6	–110,4
Німеччина	956,5	58,6	3131,1	49,9	–2174,6
Польща	950,0	46,6	1760,3	45,5	–810,3
Румунія	261,5	42,7	378,1	35,6	–116,6
Сполучене Королівство	267,0	45,3	514,9	43,8	–247,9
Угорщина	602,5	48,6	518,2	44,8	84,3
Франція	333,7	78,9	781,3	53,2	–447,6
Чеська Республіка	262,7	43,3	517,5	43,2	–254,8
Інші країни	13458,4	58,3	8212,6	40,7	5245,8
у тому числі					
Індія	956,0	109,9	373,5	67,9	582,5
Китай	1275,2	255,5	2186,5	45,7	–911,3
Корея, Республіка	433,1	88,4	477,2	26,2	–44,1
Сполучені Штати Америки	180,0	9,9	1046,2	43,6	–866,2
Туреччина	1677,0	39,3	741,6	43,9	935,4

До країн СНД було експортовано 34% усіх товарів, до країн ЄС – 23,4% (у січні–жовтні 2008р. – відповідно 34,3% та 26,7%).

Найбільші експортні поставки здійснювались до Російської Федерації – 20,8%, Туреччини – 5,3%, Китаю – 4%, Казахстану – 3,9%, Білорусі – 3,3%, Італії – 3,1%, Німеччини, Індії та Польщі – по 3% від загального обсягу експорту. У січні–жовтні 2009р. зменшились обсяги експорту до більшості головних торгових партнерів, крім Китаю та Індії.

Із країн СНД імпортовано 42,7% усіх товарів, з країн ЄС – 34,4% (у січні–жовтні 2008р. – відповідно 39,6% та 33,7%).

Найбільшу питому вагу в загальному обсязі імпорту мали Російська Федерація – 26,8%, Німеччина – 8,7%, Китай – 6,1%, Казахстан – 5,4%, Польща – 4,9%, Узбекистан – 4,5%, Білорусь – 3,6%. Порівняно з відповідним періодом попереднього року скоротились імпортні поставки з усіх головних торгових країн-партнерів.

Основу товарної структури зовнішньої торгівлі України у січні–жовтні 2009р. складають мінеральні продукти, недорогоцінні метали та вироби з них, механічні та електричні машини, продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості, продукти рослинного походження.

Інформацію щодо найважливіших товарних груп у структурі зовнішньої торгівлі України наведено у таблиці.

Код і назва товарів згідно з УКТЗЕД	Експорт			Імпорт		
	млн.дол. США	у % до січня– жовтня 2008р.	у % до загального обсягу	млн.дол. США	у % до січня– жовтня 2008р.	у % до загального обсягу
Усього	31651,6	53,5	100,0	35907,6	47,6	100,0
у тому числі						
II. Продукти рослинного походження	3984,6	89,7	12,6	969,7	79,9	2,7
з них						
10 зернові культури	2850,9	93,6	9,0	89,2	66,6	0,2
V. Мінеральні продукти	2960,8	47,4	9,4	12170,4	53,9	33,9
з них						
27 енергетичні матеріали; нафта та продукти її перегонки	1548,0	42,6	4,9	11373,2	56,4	31,7
VI. Продукція хімічної та пов'яза- них з нею галузей промисловості	2057,1	45,6	6,5	4175,2	69,2	11,6

Код і назва товарів згідно з УКТЗЕД	Продовження					
	Експорт			Імпорт		
	млн.дол. США	у % до січня– жовтня 2008р.	у % до загаль- ного обсягу	млн.дол. США	у % до січня– жовтня 2008р.	у % до загаль- ного обсягу
XV. Недорогоцінні метали та вироби з них	10440,5	41,3	33,0	2177,3	37,5	6,1
з них						
72 чорні метали	8293,0	39,0	26,2	911,4	29,3	2,5
73 вироби з чор- них металів	1649,4	53,8	5,2	501,2	40,6	1,4
XVI. Механічне та електричне обладнання	3899,2	72,5	12,3	4965,8	42,2	13,8
у тому числі						
84 котли, маши- ни, апарати і ме- ханічні пристрої	2186,3	74,2	6,9	3228,2	38,0	9,0
85 електричні машини і устат- кування	1712,9	70,3	5,4	1737,6	53,2	4,8

За січень–жовтень 2009р. експорт української давальницької сировини становив 29,2 млн.дол. США, або 0,1% від загального обсягу експорту країни. В Україну імпортовано готової продукції, виготовленої з давальницької сировини, на 36,5 млн.дол., що також становить 0,1% від загального обсягу імпорту.

В Україну надійшло іноземної давальницької сировини на 1377,5 млн.дол., або 3,8% від загального обсягу імпорту країни. Обсяг експорту готової продукції, виготовленої з імпортованої давальницької сировини, становив 2136,9 млн.дол., або 6,8% від загального обсягу експорту.

Найактивніше здійснювали експортно-імпортні операції товарами підприємства м.Києва, Донецької, Дніпропетровської, Одеської, Запорізької, Київської та Харківської областей.

ОПТОВА Й РОЗДРІБНА ТОРГІВЛЯ, РЕСТОРАННЕ ГОСПОДАРСТВО

Оборот підприємств оптової торгівлі за січень–листопад 2009р. становив 732,6 млрд.грн. Фізичний обсяг оптового товарообороту склав 78,9% порівняно з січнем–листопадом 2008р.

Оборот роздрібної торгівлі¹ за січень–листопад 2009р. становив 399,6 млрд.грн. і склав 83,5% від обсягу січня–листопада 2008р. У структурі обороту роздрібної торгівлі на організовані та неформальні ринки припадало 31,3%.

Обсяги та темпи зростання обороту роздрібної торгівлі за регіонами наведено нижче.

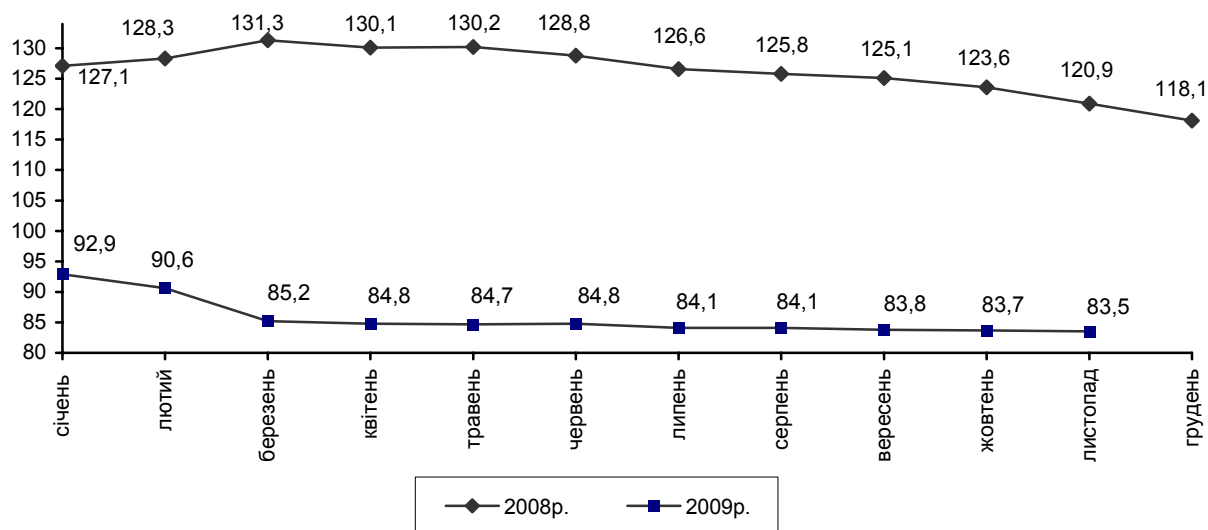
	Оборот роздрібної торгівлі за січень–листопад 2009р., млн.грн.	Темпи зростання обороту роздрібної торгівлі (у порівнянних цінах), %		
		січень–листопад 2009р. до січня–листопада 2008р.	ДОВІДКОВО:	
			січень–листопад 2008р. до січня–листопада 2007р.	2008р. до 2007р.
Україна	399581,5	83,5	120,9	118,1
Автономна Республіка Крим	16997,8	82,8	124,8	118,6
Вінницька	10955,4	85,4	119,8	119,9
Волинська	7638,3	83,2	119,8	117,3
Дніпропетровська	30186,3	79,3	124,1	120,9
Донецька	39416,7	80,6	122,9	118,8
Житомирська	8436,6	84,3	120,1	115,5
Закарпатська	8023,8	84,2	120,9	121,8
Запорізька	17210,5	80,6	120,1	115,5
Івано-Франківська	10351,8	87,9	119,0	120,7
Київська	15290,4	92,0	122,4	119,5
Кіровоградська	6784,1	84,7	120,2	118,7
Луганська	16425,9	81,2	118,2	120,3
Львівська	18843,9	88,8	113,3	115,8
Миколаївська	9521,4	84,9	122,7	116,9
Одеська	23314,9	89,6	120,9	118,8
Полтавська	11054,1	78,5	122,4	119,5
Рівненська	7349,9	86,1	123,3	119,6
Сумська	7664,1	81,7	121,6	117,7

¹ Включає роздрібний товарооборот підприємств роздрібної торгівлі, розрахункові дані щодо обсягів продажу товарів на ринках і фізичними особами-підприємцями.

Продовження

	Оборот роздрібної торгівлі за січень–листопад 2009р., млн.грн.	Темпи зростання обороту роздрібної торгівлі (у порівнянних цінах), %		
		січень–листопад 2009р. до січня–листопада 2008р.	ДОВІДКОВО:	
			січень–листопад 2008р. до січня–листопада 2007р.	2008р. до 2007р.
Тернопільська	6825,3	85,4	125,0	123,8
Харківська	28904,1	81,1	116,9	116,3
Херсонська	8803,0	86,4	113,1	115,5
Хмельницька	9146,7	79,4	122,4	120,2
Черкаська	9467,6	89,4	121,2	120,8
Чернівецька	6098,6	89,6	120,5	119,2
Чернігівська	7833,5	87,8	121,4	117,3
м.Київ	52401,9	80,5	122,7	116,7
м.Севастополь	4634,9	91,0	119,2	120,3

Зміни обсягів обороту роздрібної торгівлі
(наростаючим підсумком у % до відповідного періоду попереднього року)

Оборот ресторанного господарства (з урахуванням обороту фізичних осіб-підприємців) за січень–листопад 2009р. становив 14 млрд.грн. і проти січня–листопада попереднього року склав 84,4%.

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств, які здійснюють діяльність із роздрібною торгівлю та ресторанного господарства, за січень–листопад 2009р. становив 207,2 млрд.грн. і у порівнянних цінах становив 79,3% від обсягу січня–листопада 2008р.

Порівняно з відповідним періодом попереднього року найменше падіння обсягів роздрібного товарообороту підприємств спостерігалось у Київській, Чернівецькій, Одеській областях (на 9,9–10,9%).

Обсяги та темпи зростання роздрібного товарообороту за регіонами наведено нижче.

	Роздрібний товарооборот за січень– листопад 2009р., млн.грн.	Темпи зростання товарообороту (у порівнянних цінах), %			
		листопад 2009р. до листопада 2008р.	січень– листопад 2009р. до січня– листопада 2008р.	ДОВІДКОВО:	
				листопад 2008р. до листопада 2007р.	січень– листопад 2008р. до січня– листопада 2007р.
Україна	207233,0	81,6	79,3	101,1	120,5
Автономна Республіка Крим	7737,8	75,0	76,3	109,0	124,3
Вінницька	4268,9	87,8	76,2	85,8	114,5
Волинська	3575,0	75,4	78,7	109,1	116,8
Дніпропетровська	17892,5	83,7	74,2	91,3	125,7
Донецька	17963,5	81,8	73,0	103,0	123,6
Житомирська	3746,8	80,8	82,3	108,4	113,7
Закарпатська	4341,3	89,5	81,1	95,7	122,7
Запорізька	7737,2	75,2	76,7	109,0	119,9
Івано-Франківська	3879,8	85,2	83,1	104,8	120,0
Київська	8993,8	87,3	90,1	110,4	123,8
Кіровоградська	3271,6	92,7	78,0	89,6	121,4
Луганська	6400,3	82,0	75,8	98,7	130,2
Львівська	11542,6	85,4	86,4	93,6	110,6
Миколаївська	4456,8	84,1	79,6	117,1	124,7
Одеська	13097,6	85,6	89,1	109,5	120,4
Полтавська	5468,0	74,9	75,0	107,4	126,3
Рівненська	3413,2	85,9	83,6	89,0	117,6
Сумська	3082,5	70,7	77,2	109,5	117,5
Тернопільська	2998,1	73,2	83,0	114,0	121,6
Харківська	14141,5	77,0	77,7	101,0	116,5
Херсонська	4115,6	86,1	84,2	95,2	109,6
Хмельницька	3925,2	84,7	75,4	87,0	127,1
Черкаська	3929,4	86,6	82,9	96,3	119,8
Чернівецька	3224,8	94,3	89,5	103,9	113,0
Чернігівська	3386,3	85,3	80,8	113,0	118,0
м.Київ	38442,2	76,3	77,2	101,9	121,7
м.Севастополь	2200,7	90,1	85,3	100,2	116,0

Обсяг роздрібного товарообороту за листопад 2009р. становив 19,5 млрд.грн., що у порівнянних цінах проти листопада 2008р. склало 81,6%, проти жовтня 2009р. – 90,8%.

Через мережу автозаправних станцій, що налічує 6223 одиниці, у листопаді 2009р. було продано у роздріб світлих нафтопродуктів на 3871,9 млн.грн., із них бензину моторного – на 2813,7 млн.грн. (72,7%), дизельного пального – на 1058,2 млн.грн. (27,3%).

У натуральному вимірі бензину було реалізовано 288 тис.т, що на 8,4% менше, ніж у листопаді 2008р., дизельного пального – 141,9 тис.т (на 4,2% більше).

У задоволенні потреб населення товарами значне місце належить ринкам. За рахунок організованих ринків у січні–листопаді 2009р. формувалось 27,4% загального обсягу продажу споживчих товарів. В обороті цих ринків 15,9% становив продаж сільськогосподарських продуктів.

Продаж сільськогосподарських продуктів на ринках за січень–листопад 2009р. проти січня–листопада 2008р. зменшився на 1,8%, при цьому ціни зросли на 14,4%. Продукти тваринництва подорожчали на 18,3%, їхній продаж зменшився на 0,1%. Продаж продуктів рослинництва зменшився на 4% при зростанні цін на 6,3%.

У листопаді 2009р. проти листопада попереднього року продаж сільськогосподарських продуктів на ринках збільшився на 1,8% при зростанні цін на 9,3%.

Дані щодо індексів цін та обсягів продажу окремих сільськогосподарських продуктів на ринках наведено в таблиці.

	(відсотків)					
	Індекси цін			Індекси обсягу продажу		
	січень– листопад 2009р. до січня– листопада 2008р.	листопад 2009р. до жовтня 2009р.	листопада 2008р.	січень– листопад 2009р. до січня– листопада 2008р.	листопад 2009р. до жовтня 2009р.	листопада 2008р.
Зернові	92,5	101,1	98,4	94,8	101,5	95,3
Борошно	106,3	100,1	102,1	87,9	101,0	94,7
Круп'яні	112,6	99,5	96,5	82,6	100,6	93,7
пшоно	76,7	100,3	75,2	95,5	101,4	93,3
крупя гречана	95,1	100,2	102,0	79,5	100,0	94,5
рис	146,3	99,5	99,8	75,9	101,0	94,4
інші крупи	99,1	98,4	93,3	94,3	100,1	91,1
Картопля	108,3	105,1	110,5	93,5	94,0	92,9
Капуста свіжа	81,7	100,1	184,4	101,2	98,9	97,1
Цибуля ріпчаста	77,7	115,4	173,9	98,3	89,9	98,7

Продовження

	Індекси цін			Індекси обсягу продажу		
	січень– листопад 2009р. до січня– листопада 2008р.	листопад 2009р. до		січень– листопад 2009р. до січня– листопада 2008р.	листопад 2009р. до	
		жовтня 2009р.	листопада 2008р.		жовтня 2009р.	листо- пада 2008р.
Буряки	73,9	105,0	140,9	100,4	92,5	96,0
Морква	94,7	97,3	176,8	97,2	94,4	98,1
Огірки солоні	116,1	99,4	101,2	101,4	119,8	97,6
Помідори солоні	117,7	94,9	103,2	98,0	144,0	102,1
Часник	124,6	130,8	202,2	100,0	104,4	103,1
Фрукти та ягоди свіжі	111,3	103,3	112,1	97,3	99,3	100,5
Цукор	140,8	108,4	177,1	90,6	96,9	93,3
Олія	79,1	99,1	92,4	95,5	101,7	94,1
Яловичина	115,2	99,6	102,8	102,5	105,6	110,5
Свинина	115,6	98,6	104,0	99,5	105,4	102,1
Сало свиняче	130,2	102,5	97,4	101,3	106,6	103,8
Птиця	122,0	100,0	115,5	99,2	103,9	102,2
Молоко свіже	117,8	111,1	112,6	102,4	97,9	101,6
Масло тваринне	140,3	105,5	137,1	98,5	100,8	98,6
Сир (творог)	110,3	108,9	103,5	102,3	98,3	102,5
Сметана	122,5	107,1	118,7	99,9	98,1	100,0
Яйця	115,0	107,6	101,5	100,8	103,3	105,1
Мед	131,0	100,7	117,7	101,7	100,2	105,2

За січень–листопад 2009р. порівняно з січнем–листопадом 2008р. ціни зросли практично на всі сільськогосподарські продукти, окрім буряків, пшона, цибулі ріпчастої, олії, капусти свіжої, яблук, баклажанів, цибулі зеленої, зернових, моркви, крупи гречаної, капусти квашеної, груш, ціни на які знизилися на 26,1–4,5%.

Середні ціни, що склалися на ринках на окремі сільськогосподарські продукти, наведено нижче.

(грн. за кг)

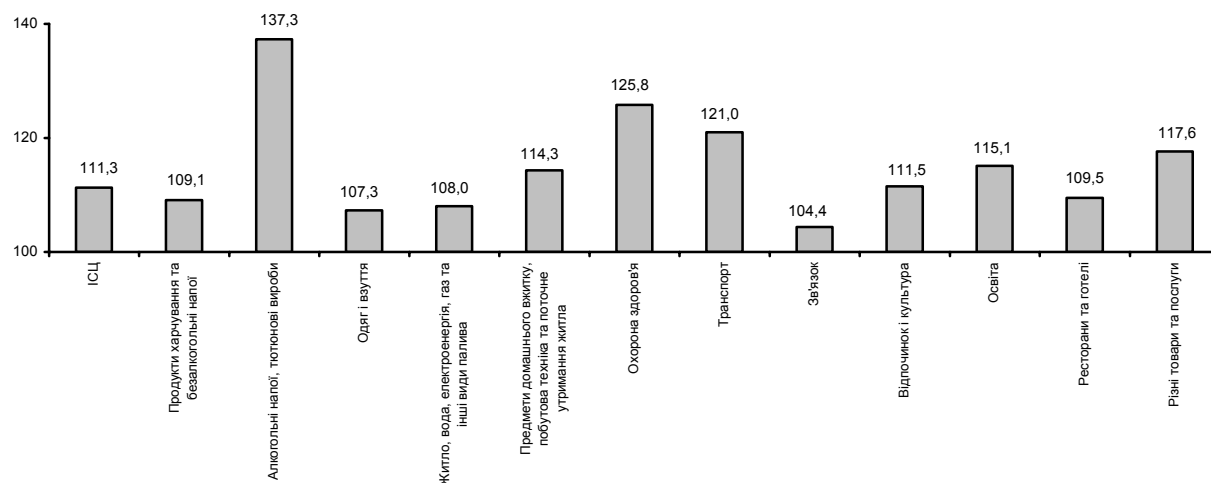
	Листопад		Жовтень 2009р.
	2009р.	2008р.	
Картопля	2,98	2,70	2,84
Капуста свіжа	2,91	1,58	2,91
Цибуля ріпчаста	3,74	2,15	3,24
Буряки	3,51	2,49	3,34
Морква	4,84	2,74	4,98

	Продовження		
	Листопад		Жовтень 2009р.
	2009р.	2008р.	
Огірки свіжі	11,45	11,04	5,88
Помідори свіжі	7,88	8,76	4,11
Огірки солоні	13,45	13,29	13,52
Помідори солоні	15,04	14,57	15,84
Часник	22,82	11,29	17,45
Яблука	5,55	6,41	5,28
Цитрусові	15,28	11,94	14,77
Цукор	6,80	3,84	6,27
Олія (за літр)	9,06	9,80	9,14
Яловичина	39,72	38,65	39,86
Свинина	43,60	41,92	44,20
Сало свиняче	29,54	30,32	28,82
Молоко свіже (за літр)	4,92	4,37	4,43
Масло тваринне	35,76	26,08	33,89
Сир (творог)	21,44	20,72	19,68
Сметана	23,49	19,79	21,93
Яйця (за десяток)	7,77	7,65	7,22
Мед	33,97	28,86	33,73

ЦІНИ І ТАРИФИ

Індекс споживчих цін (ІСЦ) у листопаді 2009р. становив 101,1%, з початку року – 111,3%.

Індекси споживчих цін у 2009 році
(листопад у % до грудня попереднього року)

На споживчому ринку в листопаді ціни на продукти харчування та безалкогольні напої зросли на 1,6%. Найбільше (на 13,8%) подорожчав цукор. На 7,8–1,7% зросли ціни на яйця, молоко, масло, сири, фрукти та овочі. Разом з цим на 1,0–0,1% подешевшали рис, м'ясо та м'ясопродукти, риба та продукти з риби.

Алкогольні напої та тютюнові вироби подорожчали на 1,1%, у т.ч. алкогольні напої – на 1,8%, тютюнові вироби – на 0,4%.

Ціни (тарифи) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива зросли на 0,8%.

У сфері охорони здоров'я зростання цін на 1,0%, в першу чергу, зумовлене подорожчанням фармацевтичної продукції на 1,5%.

Зростання цін на транспорт у цілому на 0,8% пов'язане з подорожчанням палива і мастил на 1,0%.

За січень–листопад п.р. продукти харчування та безалкогольні напої подорожчали на 9,1%. Найбільше (в 1,8 раза) подорожчав цукор. На 24,6% та 23,9% зросли в ціні масло та безалкогольні напої. На 13,8–6,3% подорожчали риба та продукти з риби, олія, хліб, м'ясо та м'ясопродукти.

У той же час на 11,0% та 10,5% подешевшали овочі та яйця. Алкогольні напої та тютюнові вироби стали дорожчими на 37,3%, у т.ч. алкогольні напої – на 17,9%, тютюнові вироби – в 1,7 раза. Ціни на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива зросли на 8,0%, у т.ч. плата за каналізацію – на 40,1%, водопостачання – на 27,7%, квартиру – на 24,7%.

Підвищення цін у сфері охорони здоров'я на 25,8%, в першу чергу, зумовлено подорожчанням фармацевтичної продукції (на 38,3%). Крім то-

го, на 17,3% та 15,2% зросла вартість санаторно-курортних та амбулаторних послуг.

Подорожчання транспорту в цілому на 21,0% відбулося в основному за рахунок зростання цін на паливо і мастила (в 1,6 раза). Одночасно на 19,4% подорожчали автомобілі; на 16,7% зросла вартість перевезень залізничним пасажирським транспортом.

На 15,1–7,3% стали дорожчими послуги освіти, предмети домашнього вжитку, побутова техніка та поточне утримання житла, послуги відпочинку і культури, ресторанів та готелів, одяг і взуття.

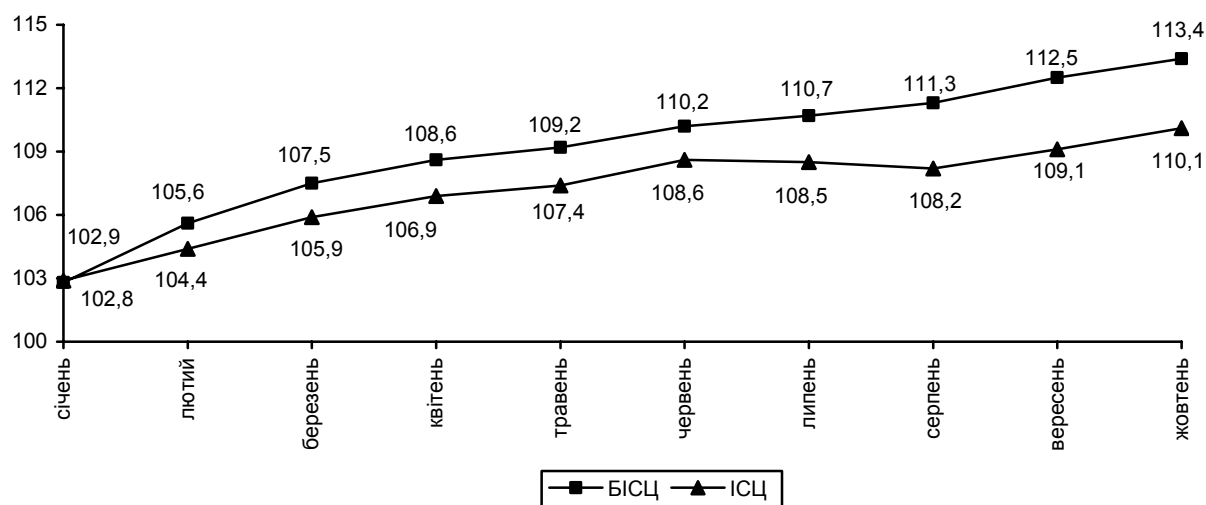
Індекси споживчих цін у 2009р. наведено в таблиці.

	До попереднього місяця				(відсотків)
	серпень	вересень	жовтень	листопад	Листопад до грудня попереднього року
Індекс споживчих цін	99,8	100,8	100,9	101,1	111,3
Продукти харчування та безалкогольні напої	98,8	100,3	100,7	101,6	109,1
Продукти харчування	98,7	100,3	100,7	101,6	108,1
Хліб і хлібопродукти	100,2	100,6	100,5	100,3	107,5
хліб	100,4	101,0	100,5	100,5	109,1
макаронні вироби	100,0	100,2	100,3	100,3	107,2
М'ясо та м'ясопродукти	99,8	100,7	100,0	99,1	106,3
Риба та продукти з риби	99,9	100,6	100,6	99,9	113,8
Молоко, сир та яйця	100,4	101,5	102,7	105,3	101,8
молоко	100,3	102,0	103,2	107,8	106,2
яйця	104,0	104,2	104,7	107,8	89,5
Олія та жири	99,9	100,9	101,8	102,9	110,7
масло	99,3	100,5	103,5	105,9	124,6
олія	100,8	100,5	100,3	101,2	109,8
Фрукти	91,8	98,4	98,1	103,7	104,3
Овочі	84,7	95,9	102,4	101,7	89,0
картопля	81,7	90,5	97,6	102,5	77,5
Цукор	108,5	99,5	99,6	113,8	178,4
Безалкогольні напої	100,5	100,4	101,0	101,0	123,9
Алкогольні напої, тютюнові вироби	102,3	101,5	101,3	101,1	137,3
Одяг і взуття	100,2	100,6	101,2	100,7	107,3
одяг	100,2	100,6	101,1	100,6	107,2
взуття	100,2	100,6	101,4	100,7	107,6
Житло, вода, електроенергія, газ та інші види палива	100,2	100,4	102,6	100,8	108,0
плата за власне житло (квартирна плата)	100,3	100,3	109,4	100,0	124,7
утримання та ремонт житла	100,1	100,5	100,3	100,0	105,8
водопостачання	100,5	100,6	106,7	100,6	127,7
каналізація	100,4	100,9	111,4	100,5	140,1
електроенергія	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

	До попереднього місяця				Продовження
					Листопад до грудня попереднього року
	серпень	вересень	жовтень	листопад	
природний газ	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
гаряча вода, опалення	100,5	100,5	101,2	102,3	106,8
Предмети домашнього вжитку, побутова техніка та поточне утримання житла	100,4	101,1	100,7	100,5	114,3
Охорона здоров'я	100,3	100,7	101,4	101,0	125,8
фармацевтична продукція, медичні товари та обладнання	100,2	101,3	102,3	101,4	135,9
амбулаторні послуги	100,5	100,7	101,0	100,6	115,2
Транспорт	102,5	102,8	99,7	100,8	121,0
паливо та мастила	108,7	104,8	97,2	101,0	156,6
транспортні послуги	100,5	101,2	100,8	100,6	109,5
залізничний пасажирський транспорт	100,4	100,5	100,6	100,1	116,7
автодорожній пасажирський транспорт	100,4	101,3	100,8	100,6	107,9
Зв'язок	100,0	100,2	99,9	99,9	104,4
Відпочинок і культура	100,7	101,2	100,9	100,3	111,5
Освіта	100,1	112,8	100,1	100,1	115,1
дошкільна та початкова освіта	100,2	98,7	100,4	100,6	110,5
середня освіта	100,0	113,2	100,1	100,0	113,7
вища освіта	100,0	116,9	100,0	100,0	116,9
Ресторани та готелі	100,4	100,6	100,5	100,4	109,5
Різні товари та послуги	100,5	100,7	100,8	100,9	117,6

Базовий індекс споживчих цін (БІСЦ) у листопаді 2009р. становив 100,6%, з початку року – 114,1%.

ІСЦ та БІСЦ у 2009 році
(у % до грудня попереднього року) **ІСЦ та БІСЦ у 2009 році**
(у % до грудня попереднього року)

Індекс цін виробників промислової продукції у листопаді 2009р. становив 100,4%, з початку року – 113,2%.

Продукція добувної промисловості у листопаді подешевшала на 0,6%. У добуванні паливно-енергетичних корисних копалин ціни знизилися на 0,7%, добуванні корисних копалин, крім паливно-енергетичних, – на 0,6%.

У переробній промисловості ціни зросли на 0,6%. На 1,9–0,7% підвищилися ціни у виробництві шкіри та виробів з неї, коксу, хімічному виробництві, обробленні деревини та виробництві виробів з неї, електричного, електронного та оптичного устаткування, транспортних засобів та устаткування. Водночас у виробництві продуктів нафтоперероблення та іншої неметалевої мінеральної продукції ціни знизилися відповідно на 1,2% та 0,4%.

У виробництві харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів продукція подорожчала на 1,5%, у т. ч. у виробництві цукру – на 10,0%, молочних продуктів та морозива – на 5,4%, олії та тваринних жирів – на 2,0%, борошномельно-круп'яних продуктів – на 1,6%, хліба та хлібобулочних виробів – на 0,4%. У той же час у виробництві тютюнових виробів, м'яса та м'ясних продуктів, рибних продуктів спостерігалось здешевлення продукції на 4,2–1,2%.

У виробництві та розподіленні електроенергії, газу та води зафіксовано зниження тарифів на 0,1%, при цьому тарифи на електроенергію знизилися на 0,4%, теплоенергію – підвищилися на 1,9%.

За січень–листопад п.р. у переробній промисловості ціни зросли на 16,8%, добувній – на 10,6%, виробництві та розподіленні електроенергії, газу та води – на 0,7%.

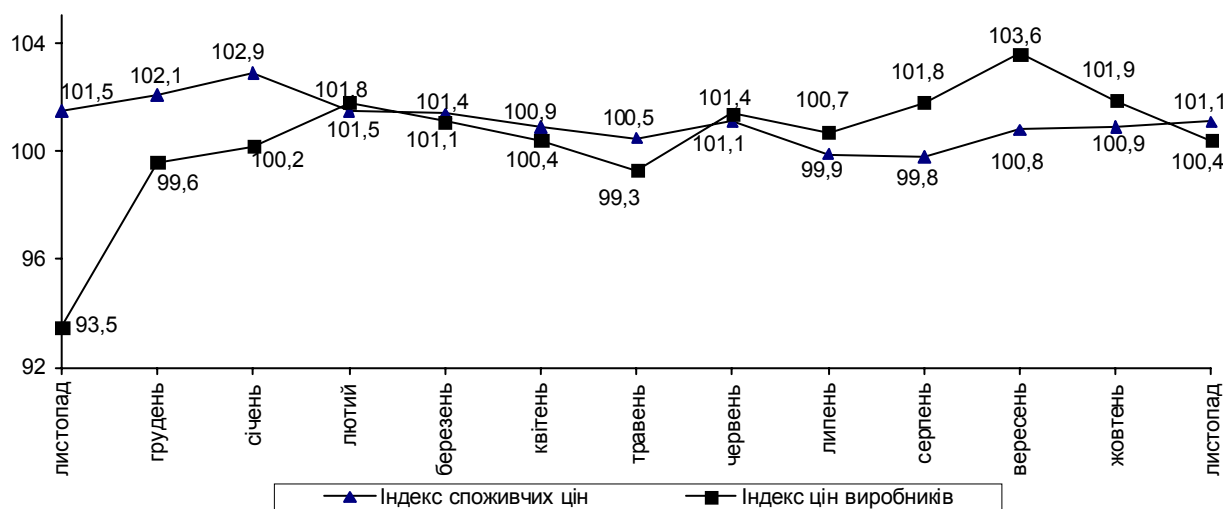
Індекси цін виробників промислової продукції у 2009р. наведено в таблиці.

	До попереднього місяця				(відсотків)
	серпень	вересень	жовтень	листопад	Листопад до грудня попереднього року
Промисловість	101,8	103,6	101,9	100,4	113,2
Добувна промисловість	104,3	107,6	103,4	99,4	110,6
добування паливно-енергетичних корисних копалин	102,1	108,4	103,6	99,3	109,6
добування корисних копалин, крім паливно-енергетичних	106,3	106,9	103,2	99,4	111,3
Переробна промисловість	102,5	103,8	102,6	100,6	116,8
з неї					
Виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів	100,7	100,9	101,0	101,5	116,7
Легка промисловість	101,2	101,3	101,5	100,9	111,5
текстильне виробництво;					
виробництво одягу, хутра та виробів з хутра	101,6	101,6	101,2	100,5	111,3
виробництво шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів	100,1	100,5	102,4	101,9	111,5

	Продовження				Листопад до грудня попереднього року
	До попереднього місяця				
	серпень	вересень	жовтень	листопад	
Оброблення деревини та виробництво виробів з деревини, крім меблів	100,6	101,6	100,8	101,5	109,1
Целюлозно-паперове виробництво; видавнича діяльність	101,5	101,0	100,5	100,9	110,0
Виробництво коксу, продуктів нафтоперероблення	117,0	108,5	106,3	99,6	149,9
Хімічна та нафтохімічна промисловість	101,5	102,7	100,8	101,4	119,4
хімічне виробництво	101,6	102,6	100,6	101,7	124,2
виробництво гумових та пластмасових виробів	101,4	102,9	101,4	100,6	107,3
Виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції	99,6	100,2	100,3	99,6	104,5
Металургійне виробництво та виробництво готових металевих виробів	101,2	107,4	104,4	100,2	117,1
Машинобудування	101,5	101,4	101,7	100,6	107,5
виробництво машин та устаткування	101,3	100,7	100,7	100,4	108,8
виробництво електричного, електронного та оптичного устаткування	101,0	101,6	101,7	100,7	114,2
виробництво транспортних засобів та устаткування	101,8	101,7	102,3	100,7	104,2
Виробництво та розподілення електроенергії, газу та води	98,4	101,1	98,4	99,9	100,7

Індекси споживчих цін і цін виробників промислової продукції у 2008–2009 роках
(у % до попереднього місяця)

Індекс цін на будівельно-монтажні роботи у жовтні 2009р. становив 102,3%, з початку року – 106,2%.

Найбільше підвищення цін у жовтні (на 3,8–2,5%) відбулося у будівництві об'єктів транспорту та зв'язку, з виробництва та розподілення електроенергії, газу та води, закладів освіти, об'єктів сільськогосподарського призначення, готелів та ресторанів, адміністративних будівель.

За січень–жовтень п.р. найбільше зростання цін (на 9,9–8,3%) зафіксовано у будівництві об'єктів транспорту та зв'язку, з виробництва та розподілення електроенергії, газу та води, сільськогосподарського призначення, закладів освіти.

Індекси цін на будівельно-монтажні роботи у 2009р. наведено в таблиці.

	До попереднього місяця				(відсотків)
	липень	серпень	вересень	жовтень	Жовтень до грудня попереднього року
Усього	100,4	100,9	101,6	102,3	106,2
За видами економічної діяльності					
Сільське господарство, мисливство, лісове господарство	101,0	102,2	103,4	102,6	109,3
Добувна промисловість	100,8	100,7	102,3	101,9	102,7
Переробна промисловість	100,5	101,0	101,3	101,1	104,9
Виробництво та розподілення електроенергії, газу та води	100,6	101,1	101,8	103,5	109,5
Діяльність готелів та ресторанів	100,6	100,7	101,2	102,5	105,9
Діяльність транспорту та зв'язку	100,6	100,6	101,9	103,8	109,9
Операції з нерухомим майном, оренда, інжиніринг та надання послуг підприємцям	100,3	100,8	101,3	102,2	105,8
Державне управління	100,5	100,6	101,7	102,5	105,8
Освіта	100,8	101,2	101,9	103,2	108,3
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	100,5	100,8	101,3	102,1	105,4
Надання комунальних та індивідуальних послуг; діяльність у сфері культури та спорту	100,0	101,1	101,9	102,2	103,4
За типами будівель і споруд					
Будівлі	100,4	100,9	101,5	102,3	106,1
будівлі житлові	100,3	100,8	101,3	102,2	105,8
будівлі нежитлові	100,6	101,1	101,8	102,4	106,5
Споруди	100,5	100,8	101,9	102,3	106,1
транспортні споруди	100,5	100,9	102,4	101,4	104,9
трубопроводи, комунікації та лінії електропередачі	100,6	100,7	101,8	104,4	111,6
комплексні промислові споруди	100,6	100,8	101,7	101,4	103,9
інші інженерні споруди	100,0	101,1	101,9	102,2	103,3

Індекс тарифів на послуги пошти та зв'язку для підприємств, установ, організацій у листопаді 2009р. становив 100,0%, з початку року – 103,0%.

ФІНАНСИ

Фінансовий результат підприємств від звичайної діяльності до оподаткування (крім малих, сільськогосподарських підприємств і бюджетних установ) за січень–жовтень 2009р. був негативним і становив 12556,2 млн. грн.

Прибутковими підприємствами, частка яких у загальній кількості становила 54,2%, отримано 85485,1 млн.грн. прибутку. Основна його частина сформована у промисловості (40,1%), транспорті та зв'язку (19,2%), торгівлі; ремонті автомобілів, побутових виробів і предметів особистого вжитку (14,6%), операціях із нерухомим майном, оренді, інжинірингу та наданні послуг підприємцям (13,0%).

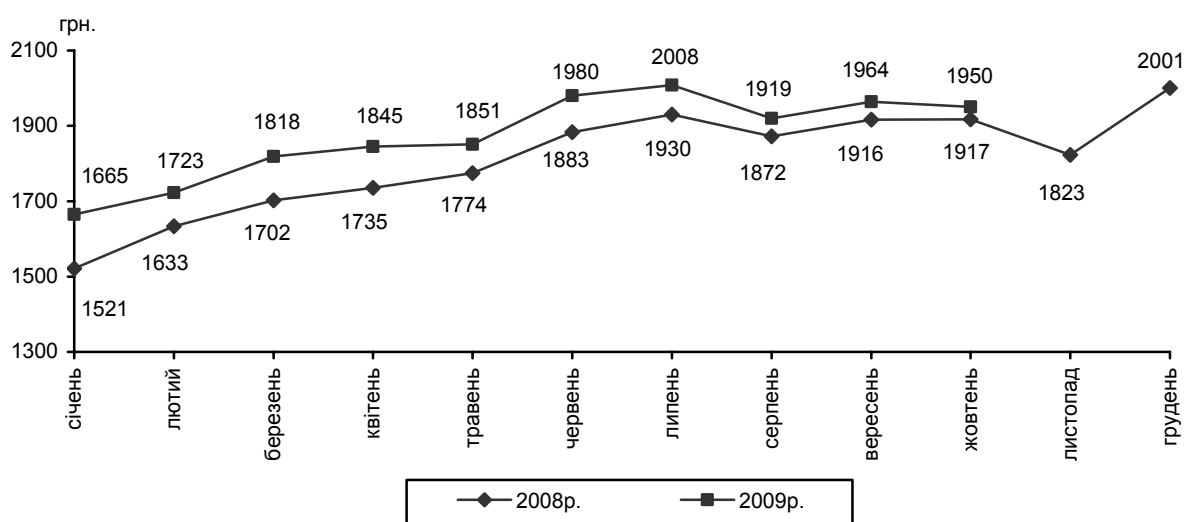
Протягом січня–жовтня 2009р. збитково працювало 45,8% підприємств, якими отримано 98041,3 млн.грн. збитків. Найбільші суми збитків спостерігалися у промисловості (34783,1 млн.грн.), фінансовій діяльності (31403,2 млн.грн.), торгівлі; ремонті автомобілів, побутових виробів і предметів особистого вжитку (15219,5 млн.грн.), по операціях із нерухомим майном, оренді, інжинірингу та наданні послуг підприємцям (6037,6 млн.грн.), транспорті та зв'язку (4253,5 млн.грн.).

ДОХОДИ НАСЕЛЕННЯ

Середня номінальна заробітна плата штатного працівника (без урахування найманих працівників статистично малих підприємств і у фізичних осіб-підприємців) у жовтні п.р. становила 1950 грн., що у 3 рази вище рівня мінімальної заробітної плати (650 грн.).

Порівняно з вереснем п.р. розмір заробітної плати зменшився у середньому на 0,7%, а порівняно з жовтнем попереднього року показник збільшився на 1,7%. Нарахування за оплачену годину в жовтні п.р. зменшилися по відношенню до вересня на 0,8% і становили 12,43 грн.

Динаміка середньої заробітної плати

Зменшення номінальної заробітної плати у жовтні п.р. порівняно з вереснем відбулося у лісовому господарстві (на 5,7%), на підприємствах, що здійснюють операції з нерухомим майном, оренду, інжиніринг та надають послуги підприємцям (на 4,1%), в освіті (на 3,9%), у діяльності готелів та ресторанів (на 3,3%), сільському господарстві, мисливстві та пов'язаних з ними послугах (на 1,5%), а також у закладах охорони здоров'я (на 1,0%) та на підприємствах, що надають комунальні та індивідуальні послуги (на 1,0%).

Водночас у торгівлі, на підприємствах транспорту та зв'язку, в переважній більшості промислових видів діяльності, будівництві, фінансовій діяльності та рибальстві, рибництві спостерігалось збільшення заробітної плати, темпи якого коливалися в межах від 0,1% до 5,4%. Заробітна плата в установах державного управління залишилася на рівні попереднього місяця.

Продовжує утримуватися високий рівень диференціації розмірів заробітної плати за видами економічної діяльності. Найвищий рівень оплати праці у жовтні спостерігався на авіаційному транспорті, у фінансовій діяльності, а серед промислових видів діяльності – у добуванні паливно-

енергетичних корисних копалин та виробництві коксу, продуктів нафтоперероблення, де заробітна плата працівників в 1,5–2,9 раза перевищила середній показник по економіці.

Водночас абсолютний розмір заробітної плати працівників рибальства та рибництва, сільського господарства, мисливства та пов'язаних з ними послуг, охорони здоров'я та соціальної допомоги, діяльності готелів та ресторанів, а також виробництва текстилю, одягу, хутра, шкіри та виробів зі шкіри був на 33,1–44,5% нижчим від середнього рівня по економіці.

Дані про розмір заробітної плати за видами економічної діяльності наведено у таблиці.

	Нараховано в середньому штатному працівнику, жовтень 2009р.					
	за місяць				за оплачену годину	
	грн.	у % до			грн.	у % до вересня 2009р.
		вересня 2009р.	жовтня 2008р.	середнього рівня по економіці		
Усього	1950	99,3	101,7	100,0	12,43	99,2
Сільське господарство, мисливство та пов'язані з ними послуги	1281	98,5	101,9	65,7	7,85	100,3
Лісове господарство та пов'язані з ним послуги	1429	94,3	107,0	73,3	8,79	94,4
Рибальство, рибництво	1082	105,4	111,2	55,5	6,71	104,6
Промисловість	2216	100,6	104,7	113,6	14,24	100,0
Будівництво	1664	100,8	90,6	85,3	11,86	100,5
Торгівля; ремонт автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку	1596	100,1	101,0	81,8	10,24	99,6
Діяльність готелів та ресторанів	1306	96,7	99,4	66,9	8,49	98,9
Діяльність транспорту та зв'язку	2483	100,3	109,0	127,3	15,53	99,6
діяльність наземного транспорту	2184	98,3	103,8	112,0	13,53	97,8
діяльність водного транспорту	2694	96,3	134,7	138,2	17,16	96,5
діяльність авіаційного транспорту	5576	98,6	126,4	285,9	34,09	99,8
додаткові транспортні послуги та допоміжні операції	2738	100,4	108,5	140,4	17,06	99,8
діяльність пошти та зв'язку	2262	103,2	112,7	116,0	14,40	102,0
Фінансова діяльність	4104	101,2	106,6	210,5	24,86	101,1
Операції з нерухомим майном, оренда, інжиніринг та надання послуг підприємцям	2257	95,9	102,4	115,7	14,00	95,8
з них дослідження і розробки	2602	95,4	101,2	133,4	16,20	96,1
Державне управління	2600	100,0	93,7	133,3	15,63	100,4
Освіта	1578	96,1	98,3	80,9	10,89	96,4
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	1300	99,0	100,8	66,7	7,81	98,6

Продовження

	Нараховано в середньому штатному працівнику, жовтень 2009р.					
	за місяць				за оплачену годину	
	грн.	у % до			грн.	у % до вересня 2009р.
		вересня 2009р.	жовтня 2008р.	середнього рівня по економіці		
Надання комунальних та індивідуальних послуг; діяльність у сфері культури та спорту	1805	99,0	109,4	92,6	11,59	98,8
з них діяльність у сфері культури та спорту, відпочинку та розваг	1881	98,3	111,4	96,5	12,23	98,0

Середній розмір оплати праці в усіх регіонах був вищим за прожитковий мінімум для працездатної особи, разом з тим лише у 4 із них заробітна плата перевищила середню по Україні та склала: у м.Києві – 3224 грн., Донецькій області – 2204 грн., Дніпропетровській – 2033 грн., Київській – 2030 грн. Найнижчий рівень заробітної плати, який не перевищував 77% від середнього по економіці, спостерігався у Тернопільській, Волинській, Чернігівській та Херсонській областях.

У жовтні п.р. кожен працівник відпрацював 146 годин, тобто на 4,3% більше, ніж у вересні п.р. Коефіцієнт використання табельного фонду робочого часу становив 83,0%, що на 3,5 в.п. більше порівняно з вереснем та на 1,8 в.п. менше, ніж у жовтні 2008р. Виходячи з обсягів виконаних робіт (послуг) і випуску продукції, завантаження працівників відповідно до встановленої тривалості робочого часу в цілому по економіці становило 95,5% штатної кількості (10,0 млн. осіб), у промисловості – 91,3% (2,5 млн. осіб). Ці показники майже не змінилися порівняно з вереснем п.р., проте були меншими порівняно з жовтнем 2008р. (97,9% та 94,0%).

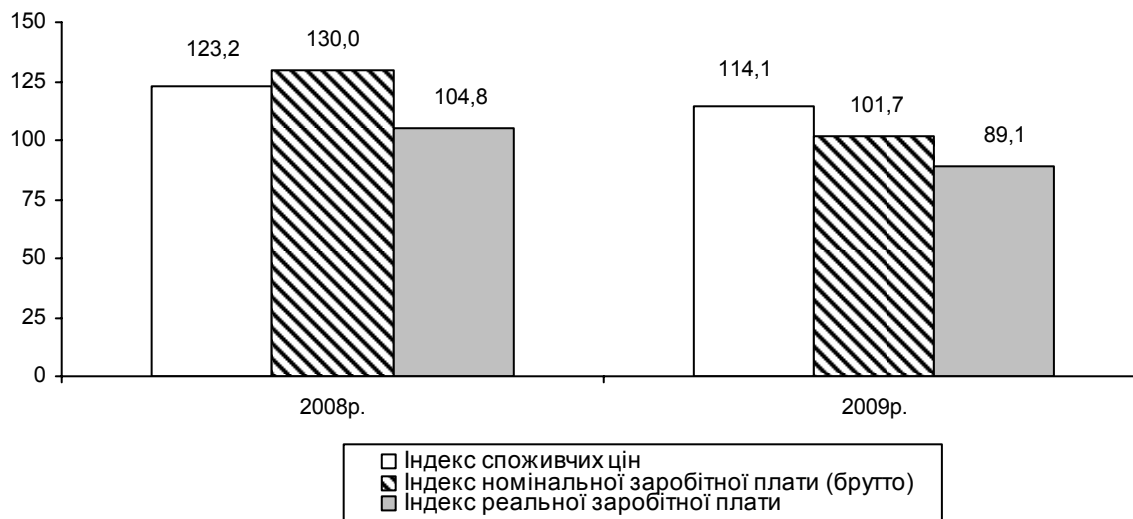
Динаміку показників використання робочого часу характеризують дані, наведені в таблиці.

	2009р.		Довідково: жовтень 2008р.
	жовтень	вересень	
Фонд робочого часу на одного штатного працівника, год.			
табельний	176	176	184
фактично відпрацьований	146	140	156
оплачений	157	157	167
Коефіцієнт використання табельного фонду робочого часу, %	83,0	79,5	84,8

Індекс реальної заробітної плати у жовтні п.р. порівняно з вереснем становив 98,4%, а відносно жовтня 2008р. – 89,1%.

Динаміку реальної заробітної плати відображає діаграма.

Індекси заробітної плати та споживчих цін
(жовтень у % до жовтня попереднього року)

Зменшення реальної заробітної плати за останні 12 місяців (відносно жовтня 2008р.) відбулося в усіх регіонах, найбільше – у м.Києві (на 13,9%), Черкаській (на 13,6%), Запорізькій (на 13,2%), Тернопільській (на 12,6%), Одеській (на 12,5%) і Харківській (на 12,4%) областях.

Упродовж жовтня 2009р. загальна сума **заборгованості з виплати заробітної плати** зменшилася на 0,5%, або на 8,2 млн.грн., і на 1 листопада становила 1671 млн.грн., що на 40,6% більше показника на початок року.

Якщо в цілому по економіці обсяг невикраденої заробітної плати на початок листопада становив 8,0% фонду оплати праці, нарахованого за жовтень, то серед видів економічної діяльності він коливався від 0,2% у державному управлінні до 43,0% у будівництві. У регіональному розрізі найвищим рівень такого співвідношення був у Кіровоградській (16,2% фонду оплати праці), Луганській (13,4%), Сумській (13,4%), Харківській (12,2%) та Житомирській (12,0%) областях, а найнижчим – у Івано-Франківській (2,4%) та Чернівецькій (3,1%) областях.

Як і раніше, понад дві третини суми заборгованості на початок листопада припадали на підприємства промисловості (54,5%) та будівництва (16,4%), при цьому майже половина – на Донецьку (17,9%), Харківську (8,9%), Луганську (8,5%) області та м.Київ (10,6%).

Зменшення суми боргу в жовтні п.р. спостерігалось в 11 регіонах країни, найсуттєвіше – у Луганській (на 28,8 млн.грн.), Донецькій (на 15,9 млн.грн.) областях та м.Києві (на 5,3 млн.грн.).

Скорочення суми боргу відбулося в основному за рахунок економічно активних підприємств, про що свідчать дані, наведені в таблиці.

	Сума несплаченої заробітної плати на 1 листопада 2009р.			
	усього	у т.ч. на підприємствах		
		економічно активних	банкрутах	економічно неактивних
Млн.грн.	1671,0	1138,6	466,3	66,1
У % до				
1 жовтня 2009р.	99,5	97,6	104,9	96,9
1 січня 2009р.	140,6	149,7	127,4	106,5
Структура боргу	100,0	68,1	27,9	4,0

Упродовж жовтня п.р. заборгованість працівникам **економічно активних підприємств** скоротилася на 2,4%, або на 28 млн.грн., і на 1 листопада становила 1139 млн.грн.

Серед видів економічної діяльності найвагомніше зменшення суми несплаченої заробітної плати спостерігалось на підприємствах з добування вугілля, лігніту і торфу (на 25,3 млн.грн.), сільського господарства, мисливства та пов'язаних з ними послуг (на 4,9 млн.грн.), а також у сфері операцій з нерухомим майном, оренди, інжинірингу та надання послуг підприємцям (на 4,6 млн.грн.).

У регіональному розрізі зменшення суми заборгованості економічно активних підприємств відбулося в 11 регіонах – від 2,6% у Полтавській області до 27,8% у Луганській. Водночас у 16 регіонах зафіксоване збільшення боргу на 1,1–77,3%.

Дані щодо заборгованості працівникам економічно активних підприємств у регіональному аспекті наведено в таблиці.

	Сума несплаченої заробітної плати працівникам економічно активних підприємств на 1 листопада 2009р.				Структура боргу, %
	усього, млн.грн.	у % до			
		1 жовтня 2009р.	1 січня 2009р.	загальної суми заборгованості по регіону	
Україна	1138,6	97,6	149,7	68,1	100,0
Автономна Республіка Крим	39,6	128,8	170,2	49,4	3,5
Вінницька	26,3	101,6	137,5	73,6	2,3
Волинська	25,4	135,1	291,0	87,4	2,2
Дніпропетровська	47,4	106,9	135,1	54,0	4,2
Донецька	156,6	90,9	113,4	52,3	13,8
Житомирська	38,4	101,3	148,2	80,7	3,4
Закарпатська	9,0	109,1	155,8	61,4	0,8

					Продовження
	Сума несплаченої заробітної плати працівникам економічно активних підприємств на 1 листопада 2009р.				Структура боргу, %
	усього, млн.грн.	у % до			
		1 жовтня 2009р.	1 січня 2009р.	загальної суми заборгованості по регіону	
Запорізька	40,9	83,0	113,8	62,6	3,6
Івано-Франківська	7,2	115,0	174,3	78,6	0,6
Київська	52,7	126,7	289,4	90,2	4,6
Кіровоградська	41,5	104,5	168,9	76,4	3,7
Луганська	94,6	72,2	167,2	66,8	8,3
Львівська	67,5	95,9	141,6	78,4	5,9
Миколаївська	15,1	110,0	114,6	42,0	1,3
Одеська	35,0	97,0	153,2	69,6	3,1
Полтавська	22,8	97,4	139,8	69,4	2,0
Рівненська	14,0	94,8	187,4	76,3	1,2
Сумська	33,3	91,0	159,6	57,0	2,9
Тернопільська	8,3	110,4	198,6	55,0	0,7
Харківська	131,9	101,1	136,7	88,8	11,6
Херсонська	19,6	129,7	124,9	74,4	1,7
Хмельницька	14,7	116,8	198,7	57,3	1,3
Черкаська	14,6	94,9	124,4	49,9	1,3
Чернівецька	5,1	128,4	118,2	74,7	0,4
Чернігівська	19,3	93,3	119,4	70,3	1,7
м.Київ	149,0	96,2	193,9	84,4	13,1
м.Севастополь	8,8	177,3	217,7	85,6	0,8

Упродовж жовтня 2009р. кількість працівників, які вчасно не отримали заробітну плату, зменшилася на 3,8% і на 1 листопада становила 412,4 тис. осіб, або 4,0% від загальної кількості штатних працівників, зайнятих в економіці. Кожному із зазначених працівників не виплачено в середньому 2424 грн., що на 24,3% більше від середньої заробітної плати за жовтень п.р.

Серед регіонів найбільша питома вага працівників, яким не виплачено заробітну плату, зафіксована у Житомирській (13,1% від загальної кількості штатних працівників регіону), Волинській (7,4%), Луганській (6,9%) та Київській (6,7%) областях.

Заборгованість із виплати заробітної плати з бюджетів усіх рівнів протягом жовтня п.р. зросла на третину і на початок листопада становила 25,8 млн.грн., або 2,3% від обсягу боргу економічно активних підприємств (на початок року ця сума становила 7,3 млн.грн.).

Сума заробітної плати, не виплаченої працівникам підприємств-банкрутів, протягом жовтня п.р. збільшилася на 4,9% і на 1 листопада становила 466,3 млн.грн. У Черкаській, Донецькій, Сумській, Хмельницькій облас-

тах та Автономній Республіці Крим частка цих підприємств перевищила 40%, а в Миколаївській області – половину від загальної суми боргу.

Сума заборгованості на економічно неактивних підприємствах на початок листопада становила 66,1 млн.грн. Якщо в цілому по країні на цю категорію підприємств припадає 4,0% від загальної суми боргу, то ситуація в регіонах значно різниться. Найбільше заборгували своїм працівникам економічно неактивні підприємства Тернопільської області (33% від загальної суми боргу в регіоні), у Дніпропетровській частка таких підприємств становила 12%, а у Львівській та Миколаївській – по 7%. За видами економічної діяльності більше половини загальної суми боргу цієї категорії підприємств утворено у промисловості та будівництві.

За даними міністерств та інших органів виконавчої влади, по закладах освіти, що знаходяться в їхньому підпорядкуванні, **заборгованість із виплат стипендій та грошового забезпечення студентів, курсантів та учнів** на 1 грудня 2009р. становила 83,6 тис.грн.

У жовтні 2009р. **субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг отримували 2,7% сімей країни.** Серед регіонів найбільша питома вага сімей, які отримували субсидії, у Сумській, Житомирській та Кіровоградській областях (6,5–4,8%), а найменша – у м.Севастополі, Миколаївській та Дніпропетровській областях (0,1–1,3%).

У січні–жовтні 2009р. **субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг призначено 736,9 тис. сімей,** що становило 85,2% від загальної кількості сімей, які звернулися за субсидіями, з них у міських поселеннях – 565,7 тис. сімей, у сільській місцевості – 171,2 тис. сімей.

Загальна сума призначених субсидій у січні–жовтні 2009р. становила 67,4 млн.грн., з неї у міських поселеннях – 60,6 млн.грн., у сільській місцевості – 6,8 млн.грн.

Середня сума призначеної субсидії на одну сім'ю в жовтні 2009р. становила 121,2 грн.

Сума нарахованих субсидій для відшкодування витрат на житлово-комунальні послуги у січні–жовтні 2009р. становила 599,2 млн.грн. Перераховано організаціям, що надають сім'ям житлово-комунальні послуги, включаючи погашення заборгованості попередніх періодів, 643,7 млн.грн. (107%).

Крім того, 245,5 тис. сімей (76,7% із числа тих, які звернулися) було призначено субсидії готівкою для відшкодування витрат на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива, з них у міських поселеннях – 53,9 тис. сімей, у сільській місцевості – 191,6 тис. сімей.

За січень–жовтень 2009р. загальна сума субсидій готівкою, призначених сім'ям для відшкодування витрат на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива, становила 85,0 млн.грн., з

неї у міських поселеннях – 21,6 млн.грн., у сільській місцевості – 63,4 млн.грн.

Середній розмір призначеної у жовтні 2009р. субсидії цього виду на одну сім'ю становив 371,7 грн.

У січні–жовтні 2009р. загальна сума субсидій готівкою, отриманих сім'ями для відшкодування витрат на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива, становила 85,3 млн.грн.

У січні–жовтні 2009р. **населенням країни сплачено за житлово-комунальні послуги**, включаючи погашення боргів попередніх періодів, 20,8 млрд.грн. (97,8% нарахованих за цей період сум).

Заборгованість населення з оплати житлово-комунальних послуг збільшилась у жовтні 2009р. порівняно з вереснем на 3,9% і на початок листопада становила 8954,7 млн.грн., середній термін заборгованості населення за всі послуги склав 4,2 місяця.

У жовтні 2009р. мали борг за 3 місяці та більше: за централізоване опалення та гаряче водопостачання – 31,3% власників особових рахунків, утримання будинків і споруд та прибудинкових територій – 27,1%, вивезення побутових відходів – 26,5%, централізоване водопостачання та водовідведення – 22,6%, газопостачання – 22,0%.

РИНОК ПРАЦІ

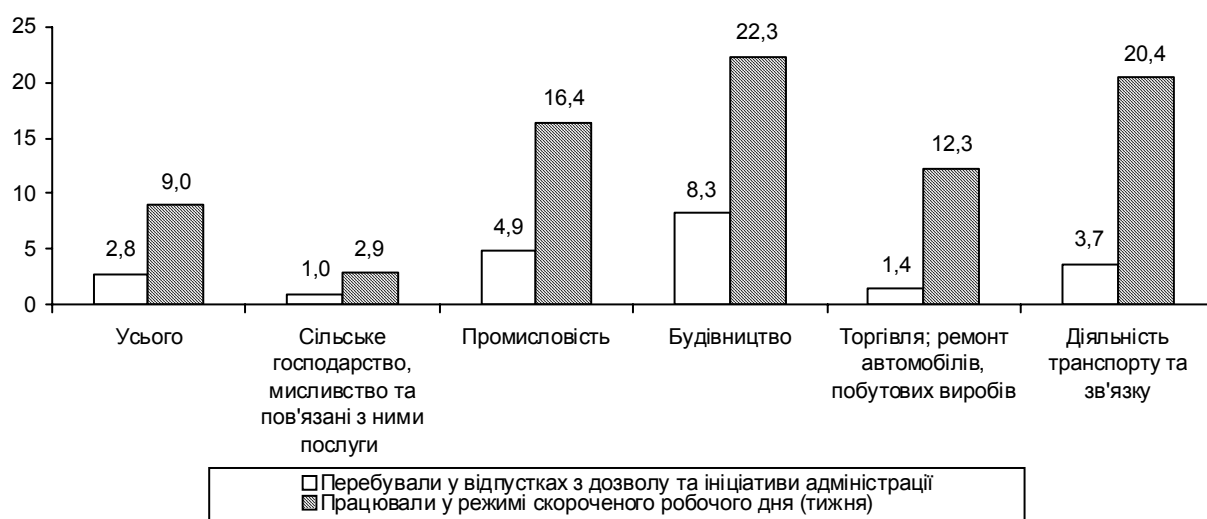
Середньооблікова кількість штатних працівників підприємств, установ та організацій¹ (далі – підприємства) у жовтні п.р. становила 10,5 млн. осіб. Порівняно з вереснем вона скоротилася на 0,3%, або на 28,4 тис. осіб, зокрема у сільському господарстві, мисливстві та пов'язаних з ними послугах – на 18,3 тис., на підприємствах транспорту – на 6,5 тис., торгівлі, ремонті автомобілів та предметів особистого вжитку – на 6,0 тис. Ця тенденція в більшій мірі була зумовлена сезонним характером виробництва в зазначених видах діяльності.

У жовтні п.р. зберігалася позитивна тенденція до скорочення обсягів вимушеної неповної зайнятості. Так, кількість працівників, які перебували у відпустках із дозволу та ініціативи адміністрації, порівняно з вереснем п.р. скоротилася на 2,7 тис. осіб, або на 0,9%, і становила 295,2 тис. осіб (2,8% кількості штатних працівників).

Кількість працюючих у режимі скороченого робочого дня (тижня) у жовтні п.р. порівняно з попереднім місяцем також зменшилася на 47,6 тис. і становила 947,0 тис. осіб (9,0% кількості штатних працівників). Найбільш поширеним такий режим роботи був у Запорізькій області, де в таких умовах працював кожний шостий працівник, Луганській – кожний сьомий, Дніпропетровській – кожний восьмий, Львівській – кожний дев'ятий.

Обсяги вимушеної неповної зайнятості за причинами та видами діяльності наведено на діаграмі.

Рівень вимушеної неповної зайнятості за окремими видами економічної діяльності у жовтні 2009 року
(у % до кількості штатних працівників відповідного виду діяльності)

¹ Дані наведено без урахування працівників статистично малих підприємств і у фізичних осіб-підприємців.

Кількість незайнятих громадян, які перебували на обліку в державній службі зайнятості, зросла з 526,3 тис. осіб на 1 листопада п.р. до 536,7 тис. осіб на 1 грудня п.р.

Офіційного статусу безробітних на зазначену дату набули 95,4% незайнятих громадян, із них 78,2% отримували допомогу по безробіттю. Серед безробітних майже кожний другий раніше займав місце робітника, майже кожний третій – посаду службовця, а кожний шостий не мав професійної підготовки.

Основні тенденції щодо зареєстрованого безробіття наведено в таблиці.

	Кількість зареєстрованих безробітних			
	на 1 грудня 2009р., тис. осіб	у % до		
		1 листопада 2009р.	1 січня 2009р.	1 грудня 2008р.
Безробітні – всього	512,2	100,7	60,6	80,0
з них				
жінки	290,4	98,6	62,4	75,0
молодь у віці до 35 років	203,3	100,5	62,2	84,2
особи, які потребують особ- ливого соціального захисту	102,2	99,5	73,1	84,4
вивільнені з економічних причин	59,3	98,9	194,4	220,9
особи, які проживають у сільській місцевості	187,5	106,9	43,9	58,8

Рівень зареєстрованого безробіття в цілому по країні за листопад п.р. не змінився і на 1 грудня становив 1,8% населення працездатного віку. У сільській місцевості цей показник зріс на 0,2 в.п. та становив 2,3% населення працездатного віку, водночас у міських поселеннях він знизився на 0,1 в.п. і становив 1,6% населення працездатного віку.

Невідповідність попиту на робочу силу її пропозиції у професійно-кваліфікаційному та територіальному розрізі зумовлює високий рівень міжрегіональної диференціації безробіття як зареєстрованого, так і визначеного за методологією МОП.

	Кількість зареєстрованих безробітних на 1 грудня 2009р., тис. осіб	У % до			Довідково: кількість безробітних працездатного віку (за методологією МОП), у середньому за I півріччя 2009р. ¹	
		1 листопада 2009р.	1 січня 2009р.	населення працездатного віку	тис. осіб	у % до економічно активного населення працездатного віку
Україна	512,2	100,7	60,6	1,8	2007,9	9,9
Автономна Республіка Крим	15,4	112,3	59,0	1,3	67,7	7,6
Вінницька	22,6	109,1	54,5	2,4	84,8	12,1
Волинська	12,1	100,2	47,9	2,0	44,9	10,2

Продовження						
	Кількість зареєстрованих безробітних на 1 грудня 2009р., тис. осіб	У % до			Довідково:	
		1 листопада 2009р.	1 січня 2009р.	населення працездатного віку	кількість безробітних працездатного віку (за методологією МОП), у середньому за I півріччя 2009р. ¹	
					тис. осіб	у % до економічно активного населення працездатного віку
Дніпропетровська	35,7	94,8	68,6	1,7	130,4	8,3
Донецька	43,5	95,4	79,2	1,6	213,2	10,5
Житомирська	22,3	98,8	67,8	3,0	68,5	12,3
Закарпатська	12,6	99,8	54,7	1,7	59,4	10,8
Запорізька	27,2	100,4	75,5	2,4	72,4	8,7
Івано-Франківська	16,7	94,8	53,9	2,0	51,9	9,7
Київська	16,4	98,4	60,2	1,6	67,0	8,9
Кіровоградська	15,7	103,7	61,4	2,6	50,5	11,6
Луганська	18,1	97,0	52,2	1,3	86,7	8,5
Львівська	26,6	94,0	63,1	1,7	100,6	9,3
Миколаївська	16,1	105,6	62,2	2,2	55,2	10,2
Одеська	15,9	109,7	53,1	1,1	79,3	7,7
Полтавська	27,9	101,9	65,8	3,1	77,5	11,8
Рівненська	17,6	103,0	55,2	2,6	69,5	14,2
Сумська	19,4	99,5	64,7	2,7	63,8	12,7
Тернопільська	12,5	104,9	38,1	1,9	57,1	12,9
Харківська	30,9	103,2	66,7	1,8	111,9	8,9
Херсонська	9,8	112,6	46,4	1,5	52,7	10,6
Хмельницька	17,2	106,5	51,1	2,2	62,1	10,8
Черкаська	24,1	102,1	63,8	3,2	69,8	12,0
Чернівецька	9,6	103,2	52,8	1,8	37,9	10,8
Чернігівська	17,7	99,7	57,9	2,8	62,3	13,0
м.Київ	6,8	96,9	67,9	0,4	97,6	7,2
м.Севастополь	1,8	94,5	91,2	0,8	13,2	7,6

¹ Дані наведено за результатами вибіркового обстеження населення (домогосподарств) з питань економічної активності.

Зростання обсягів зареєстрованого безробіття у листопаді п.р. спостерігалось в більшості регіонів країни. Значне збільшення (на 9–12%) кількості зареєстрованих безробітних відбулося в Автономній Республіці Крим, Херсонській, Вінницькій та Одеській областях, що є характерним явищем для цього місяця і зумовлене завершенням сезонних робіт.

Незважаючи на покращення в п.р. кон'юнктури на зареєстрованому ринку праці, пропозиція робочої сили на кінець листопада у 7 разів перевищувала попит на неї, про що свідчать дані, наведені в таблиці.

	(на кінець місяця)					
	Кількість незайнятих громадян, які перебували на обліку, тис. осіб		Потреба підприємств у працівниках на заміщення вільних робочих місць, вакантних посад, тис. осіб		Навантаження незайнятого населення (на 10 вільних робочих місць, вакантних посад), осіб	
	2009р.	2008р.	2009р.	2008р.	2009р.	2008р.
Січень	930,0	691,2	86,5	175,0	108	39
Лютий	924,9	693,6	78,5	182,6	118	38
Березень	897,8	659,6	84,5	194,6	106	34
Квітень	827,4	624,1	85,1	194,7	97	32
Травень	752,0	592,1	85,3	205,6	88	29
Червень	671,0	555,0	76,2	207,2	88	27
Липень	622,1	537,5	72,3	201,8	86	27
Серпень	584,4	525,7	72,8	197,5	80	27
Вересень	558,7	538,2	74,2	198,6	75	27
Жовтень	526,3	560,5	77,5	177,5	68	32
Листопад	536,7	694,8	75,4	136,8	71	51

Кількість вільних робочих місць (вакантних посад), заявлених підприємствами, установами й організаціями до служби зайнятості, у листопаді 2009р. зменшилася на 2,2 тис., або на 2,8%, і на кінець місяця становила 75,4 тис.

Із зазначеної кількості вільних робочих місць (вакансій) майже половина передбачалася для робітників, більше третини – для службовців і майже кожне сьоме вільне робоче місце – для осіб, які не мають професії.

Навантаження незайнятого населення, яке перебувало на обліку державної служби зайнятості, зросло з 68 осіб на 10 вільних робочих місць (вакантних посад) на кінець жовтня п.р. до 71 особи на кінець листопада. За регіонами зазначений показник коливався від 3 осіб у м.Києві до 683 осіб у Черкаській області.

	(на кінець листопада)					
	Кількість громадян, не зайнятих трудовою діяльністю, які перебували на обліку в державній службі зайнятості, тис. осіб		Потреба підприємств у працівниках на заміщення вільних робочих місць, вакантних посад, тис. осіб		Навантаження незайнятого населення (на 10 вільних робочих місць, вакантних посад), осіб	
	2009р.	2008р.	2009р.	2008р.	2009р.	2008р.
Україна	536,7	694,8	75,4	136,8	71	51
Автономна Республіка Крим	16,4	22,5	3,0	5,1	54	44
Вінницька	24,0	31,0	1,1	2,5	215	123

	Продовження					
	Кількість громадян, не зайнятих трудовою діяльністю, які перебували на обліку в державній службі зайнятості, тис. осіб		Потреба підприємств у працівниках на заміщення вільних робочих місць, вакантних посад, тис. осіб		Навантаження незайнятого населення (на 10 вільних робочих місць, вакантних посад), осіб	
	2009р.	2008р.	2009р.	2008р.	2009р.	2008р.
Волинська	12,7	22,1	1,4	2,7	91	81
Дніпропетровська	37,4	41,7	7,3	13,1	51	32
Донецька	45,3	45,3	3,8	15,3	120	30
Житомирська	23,2	28,2	1,9	3,6	122	78
Закарпатська	13,0	20,7	0,9	1,9	144	109
Запорізька	28,2	28,4	1,5	3,5	189	80
Івано-Франківська	17,5	27,7	0,4	1,2	439	222
Київська	17,2	21,1	2,7	6,2	65	34
Кіровоградська	16,7	21,0	0,9	2,2	194	97
Луганська	19,3	28,6	2,2	3,9	86	72
Львівська	27,5	37,2	1,6	3,8	178	99
Миколаївська	17,0	21,0	1,1	2,3	150	90
Одеська	16,8	24,7	2,8	4,4	59	56
Полтавська	29,3	33,8	3,1	4,5	94	76
Рівненська	18,4	27,3	1,2	4,0	156	69
Сумська	20,2	24,8	1,0	2,1	204	121
Тернопільська	13,3	26,2	1,5	1,9	87	136
Харківська	32,3	37,6	3,1	6,1	103	62
Херсонська	10,4	18,1	3,5	4,5	30	41
Хмельницька	18,1	26,0	0,4	1,1	521	231
Черкаська	25,3	29,7	0,4	1,1	683	269
Чернівецька	9,9	15,5	0,5	1,2	182	132
Чернігівська	18,2	25,3	1,4	2,9	131	88
м.Київ	7,2	7,6	25,4	33,7	3	2
м.Севастополь	1,9	1,7	1,3	2,0	15	8

За сприяння державної служби зайнятості у листопаді 2009р. було працевлаштовано 44,7 тис. осіб, що на 36,3% менше, ніж у жовтні п.р. Серед працевлаштованих незайнятих осіб жінки становили 47,4%, а молодь у віці до 35 років – 50,3%.

Рівень працевлаштування незайнятих громадян у листопаді 2009р. порівняно з жовтнем п.р. скоротився на 3,7 в.п. та становив 6,9%. Скорочення зазначеного показника за вказаний період спостерігалось майже в усіх регіонах країни, крім м.Києва та Запорізької області, а найбільше – у Волинській, Житомирській, Закарпатській, Івано-Франківській, Рівненській і Чернівецькій областях.

Ситуацію в регіональному розрізі характеризують дані, наведені в таблиці.

	Кількість працевлаштованих у листопаді 2009р.			Рівень працевлаштування ¹ , %		
	тис. осіб	у % до жовтня 2009р.	у % до листопада 2008р.	у листопаді 2009р.	у жовтні 2009р.	у листопаді 2008р.
Україна	44,7	63,7	64,9	6,9	10,6	8,6
Автономна Республіка Крим	1,5	94,7	68,9	7,4	8,5	8,3
Вінницька	1,2	49,0	45,8	4,4	9,5	7,7
Волинська	1,3	47,2	53,5	8,2	16,1	9,3
Дніпропетровська	2,9	77,3	57,1	6,3	7,8	10,3
Донецька	3,6	69,4	72,7	6,5	8,9	9,2
Житомирська	1,4	41,9	61,0	5,2	11,6	7,3
Закарпатська	1,2	48,8	53,0	7,8	14,6	9,5
Запорізька	1,8	105,6	71,7	5,5	5,4	7,9
Івано-Франківська	1,4	38,1	39,5	6,6	15,0	10,6
Київська	1,2	59,2	59,8	5,6	9,1	8,1
Кіровоградська	1,5	70,6	79,0	7,3	10,8	7,7
Луганська	3,0	78,0	99,0	12,1	14,7	9,1
Львівська	2,4	55,6	61,0	7,2	11,8	9,2
Миколаївська	1,3	60,8	65,6	6,6	11,0	8,4
Одеська	1,0	58,2	42,7	5,1	9,2	8,4
Полтавська	2,2	82,4	87,2	6,3	7,9	6,6
Рівненська	1,5	51,5	70,3	6,8	12,8	6,9
Сумська	1,2	52,0	47,8	5,0	9,3	8,9
Тернопільська	1,3	60,3	65,9	8,2	13,6	6,8
Харківська	2,9	70,2	76,7	7,3	10,5	8,5
Херсонська	0,8	74,0	42,1	6,2	9,1	8,8
Хмельницька	1,8	65,9	97,2	8,3	12,8	6,5
Черкаська	1,6	69,5	56,2	5,2	7,5	8,1
Чернівецька	0,3	27,6	33,1	3,0	10,4	5,9
Чернігівська	1,1	50,9	55,7	4,9	9,3	6,7
м.Київ	3,1	96,6	100,8	27,7	27,0	26,9
м.Севастополь	0,2	58,3	66,0	7,8	12,2	13,1

¹ Розраховано як відношення чисельності незайнятих осіб, працевлаштованих державною службою зайнятості, до загальної чисельності осіб, які перебували на обліку впродовж звітної періоду.

Із Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття у листопаді 2009р. на допомогу по безробіттю було витрачено 260,3 млн.грн. Середньооблікова кількість безробітних, які її отримували впродовж зазначеного місяця, становила 399,9 тис. осіб. Середній розмір допомоги у листопаді 2009р. становив 650,97 грн., що дорівнює законодавчо встановленому розміру мінімальної заробітної плати (650 грн.).

ДЕМОГРАФІЧНА СИТУАЦІЯ

На 1 листопада 2009р. в Україні, за оцінкою, проживало 45999,9 тис. осіб. Упродовж січня–жовтня 2009р. чисельність населення зменшилася на 143,8 тис. осіб, що у розрахунку на 1000 жителів становило 3,7 особи.

Зменшення чисельності населення країни відбулося виключно за рахунок природного скорочення – 154,5 тис. осіб, водночас зафіксовано міграційний приріст населення – 10,7 тис. осіб.

Порівняно з січнем–жовтнем 2008р. обсяг природного скорочення зменшився на 50,2 тис. осіб, або з 5,3 до 4,0 особи на 1000 жителів. Природне скорочення населення спостерігалось у 22 регіонах країни, і тільки у м.Києві, Закарпатській, Рівненській, Волинській та Івано-Франківській областях зареєстровано природний приріст населення (відповідно 3792, 2428, 1928, 745 і 105 осіб).

Природний рух населення у січні–жовтні 2009р. характеризувався зростанням народжуваності та зменшенням смертності, а також суттєвим перевищенням числа померлих над кількістю живонароджених: на 100 померлих припадало 74 народжені дитини.

	Усього, тис.		Січень–жовтень 2009р. у % до січня–жовтня 2008р.	На 1000 осіб ¹	
	січень– жовтень 2009р.	січень– жовтень 2008р.		січень– жовтень 2009р.	січень– жовтень 2008р.
Кількість народжених живими	432,4	425,3	101,7	11,3	11,0
крім того, кількість мертвонароджених	2809 ²	2845 ²	98,7	6,5 ³	6,6 ³
Кількість померлих	586,9	630,0	93,2	15,3	16,3
у т.ч. дітей віком до 1 року	4014 ²	4197 ²	95,6	9,3 ⁴	10,4 ⁴
Природне скорочення населення	154,5	204,7	75,5	4,0	5,3
Кількість шлюбів	276,0	276,3	99,9	7,2	7,2
Кількість розлучень	120,0	139,3	86,2	3,1	3,6

¹ Тут і далі по розділу показники наводяться в розрахунку за рік.

² Осіб (одиниць).

³ На 1000 народжених живими та мертвими.

⁴ На 1000 живонароджених.

Упродовж січня–жовтня 2009р. спостерігалася значна диференціація рівня народжуваності: від 9,1 народжених на 1000 жителів у Сумській об-

ласті до 15,3 у Рівненській, про що свідчать дані, наведені в таблиці.

Кількість народжених на 1000 жителів, ‰	Регіони з відповідними показниками народжуваності
11,3	Україна
До 10,3	Сумська, Луганська, Чернігівська, Донецька, Полтавська, Черкаська, Харківська
10,3–11,2	Запорізька, Кіровоградська, Вінницька, Миколаївська, Хмельницька, Дніпропетровська
11,3–12,2	Херсонська, Севастополь (міськрада), Тернопільська, м.Київ, Житомирська, Львівська, Автономна Республіка Крим, Київська
12,3–13,2	Одеська, Чернівецька, Івано-Франківська
Понад 13,2	Закарпатська, Волинська, Рівненська

Одночасно із зростанням народжуваності зменшився рівень смертності: з 16,3 померлих на 1000 населення у січні–жовтні 2008р. до 15,3 – у січні–жовтні 2009р. Найвищий рівень смертності зафіксовано у Чернігівській області (19,8‰), найнижчий – у м.Києві (10,2‰).

Кількість померлих на 1000 жителів, ‰	Регіони з відповідними показниками смертності
15,3	Україна
До 14,3	м.Київ, Закарпатська, Івано-Франківська, Львівська, Чернівецька, Рівненська, Волинська
14,3–15,2	Тернопільська, Севастополь (міськрада), Автономна Республіка Крим, Одеська, Херсонська
15,3–16,2	Харківська, Запорізька, Миколаївська, Вінницька, Хмельницька
16,3–17,2	Дніпропетровська, Донецька, Київська, Житомирська, Луганська, Черкаська
Понад 17,2	Кіровоградська, Полтавська, Сумська, Чернігівська

За 10 місяців 2009р. було зареєстровано 2809 мертвонароджених, що на 36 менше порівняно з відповідним періодом минулого року. Кількість дітей, померлих у віці до 1 року, зменшилася на 183.

Основними причинами смерті дітей віком до 1 року були окремі стани, що виникають у перинатальному періоді, природжені вади розвитку, деформації та хромосомні аномалії, зовнішні причини смерті, хвороби нервової системи, хвороби органів дихання, деякі інфекційні та паразитарні хвороби, що ілюструє наведена нижче діаграма. Залишається високою частка немовлят, причина смерті яких медичними працівниками не була встановлена, – 4,7%.

Структура причин смерті дітей віком до 1 року

Серед причин смерті населення у січні–жовтні 2009р., як і в січні–жовтні 2008р., перше місце посідають хвороби системи кровообігу, друге – новоутворення, третє – зовнішні причини смерті.

	Осіб		У % до підсумку		На 100 тис. осіб ¹	
	січень– жовтень 2009р.	січень– жовтень 2008р.	січень– жовтень 2009р.	січень– жовтень 2008р.	січень– жовтень 2009р.	січень– жовтень 2008р.
Усього померлих	586854	629984	100,0	100,0	1529,4	1633,6
у т.ч. від						
хвороб системи						
кровообігу	382117	399815	65,1	63,5	995,8	1036,7
новоутворень	73575	74502	12,5	11,8	191,7	193,2
зовнішніх причин						
смерті	40541	51362	6,9	8,2	105,7	133,2
із них від						
транспортних						
нещасних випадків	5357	8304	0,9	1,3	14,0	21,5
випадкових утоплень						
та занурень у воду	2842	3239	0,5	0,5	7,4	8,4
випадкових отруень						
та дії алкоголю	4673	6703	0,8	1,1	12,2	17,4
навмисних						
самоушкоджень	8505	8074	1,4	1,3	22,2	20,9
наслідків нападу з						
метою вбивства чи						
нанесення ушкодження	2585	3155	0,4	0,5	6,7	8,2

¹ Див. виноску 1 на стор. 67.

Інтенсивність укладання шлюбів у січні-жовтні 2009р. порівняно з відповідним періодом минулого року не змінилася і склала 7,2‰, а показник розлучень зменшився з 3,6‰ до 3,1‰.

У січні-жовтні 2009р., як і у відповідному періоді 2008р., в Україні спостерігався міграційний приріст населення – 10,7 тис. осіб. Міграційний приріст відбувся в 11 регіонах, у 16 регіонах зафіксовано міграційне скорочення.

	Усього, тис.		Січень–жовтень 2009р. у % до січня–жовтня 2008р.	На 1000 осіб ¹	
	січень– жовтень 2009р.	січень– жовтень 2008р.		січень– жовтень 2009р.	січень– жовтень 2008р.
Усі потоки міграції					
число прибулих	537,1	592,8	90,6	14,0	15,4
число вибулих	526,4	581,6	90,5	13,7	15,1
міграційний приріст (скорочення)	10,7	11,2	95,4	0,3	0,3
Внутрішня міграція					
число прибулих	510,1	563,0	90,6	13,3	14,6
число вибулих	510,1	563,0	90,6	13,3	14,6
міграційний приріст (скорочення)	х	х	х	х	х
Зовнішня міграція					
число прибулих	27,0	29,8	90,6	0,7	0,8
число вибулих	16,3	18,6	87,7	0,4	0,5
міграційний приріст (скорочення)	10,7	11,2	95,4	0,3	0,3

¹ Див. виноску 1 на стор. 67.

Більше половини прибулих в Україну зареєстрували своє місце проживання у п'яти регіонах (Одеській області, м.Києві, Автономній Республіці Крим, Донецькій та Харківській областях).

КРИМІНОГЕННА СИТУАЦІЯ

За повідомленням органів внутрішніх справ, прокуратури та податкової міліції, протягом січня–листопада 2009р. зареєстровано 401,1 тис. злочинів, що на 10,7% більше, ніж у січні–листопаді 2008р., з числа яких 5 тис. виявлено податковою міліцією.

Із загального числа зафіксованих органами внутрішніх справ і прокуратури кримінальних проявів 35,6% (на 0,2 в.п. більше, ніж у січні–листопаді 2008р.) – тяжкі та особливо тяжкі.

У загальній кількості злочинів 53,8% становили злочини проти власності, 14% – злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення, 5,2% – злочини проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян, 4,8% – злочини проти життя та здоров'я особи, 4,5% – злочини у сфері службової діяльності, 3,8% – злочини проти громадського порядку та моральності, 3,5% – злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту, 3,2% – злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина, 2,8% – злочини проти громадської безпеки, 2% – злочини у сфері господарської діяльності.

Протягом 11 місяців 2009р. скоєно 2279 умисних вбивств і замахів на вбивство, 713 зґвалтувань і замахів на зґвалтування.

Кількість крадіжок (151 тис.) порівняно із січнем–листопадом 2008р. збільшилась на 53,8%, грабежів (25,2 тис.) та розбоїв (4,6 тис.) – відповідно на 6,2% та 5,2%.

Органами внутрішніх справ і прокуратури України за січень–листопад 2009р. виявлено 376 організованих груп та злочинних організацій, що скоїли 3504 злочина, з яких 83,6% (на 4,1 в.п. більше, ніж у січні–листопаді 2008р.) становили тяжкі та особливо тяжкі.

Найбільше зростання кількості злочинів, скоєних організованими групами та злочинними організаціями, спостерігалось у Полтавській, Закарпатській, Київській областях (відповідно в 2,6; 2,1; 1,9 раза), у Донецькій та Черкаській областях – в 1,6 раза.

Кількість потерпілих від злочинів за січень–листопад 2009р. становила 236,8 тис. осіб (на 22% більше, ніж у січні–листопаді 2008р.), з числа яких 70,3 тис. – жінки, 14,9 тис. – пенсіонери та 9,9 тис. – неповнолітні. Найбільша кількість потерпілих (65,3%) від крадіжок – 129,6 тис. та грабежів – 25,1 тис. осіб, серед яких кожна третя особа – жінка (49,2 тис. осіб). У дорожньо-транспортних пригодах на території країни постраждало 9,7 тис. осіб, з яких 22,7% – загинуло. Усього внаслідок злочинних діянь

загинуло 6016 осіб, з числа яких 17,5% – у результаті нанесення умисних тяжких тілесних ушкоджень, 33,3% було вбито.

Із загального числа причетних до злочинів осіб (194,4 тис.), встановлених органами внутрішніх справ, 23,2% раніше вже ставали на злочинний шлях, з яких кожний другий має незняту або непогашену судимість, 16,7 % вчинили злочин у групі, 15,1% знаходились у стані алкогольного сп'яніння. З числа виявлених осіб 13,8% – жінки, 6% – неповнолітні. Питома вага працездатних осіб, підозрюваних у скоєнні злочинів, які на момент учинення злочину не працювали і не навчались, становила 67,5%.

Голова Держкомстату

О.Г. Осауленко

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СТАНОВИЩЕ КРАЇН СПІВДРУЖНОСТІ НЕЗАЛЕЖНИХ ДЕРЖАВ (СНД) У СІЧНІ–ЖОВТНІ 2009 РОКУ*

У січні–жовтні 2009р. в економіці більшості країн СНД спостерігалось зниження промислової та загальноекономічної активності. Порівняно з січнем–жовтнем 2008р. у середньому по країнах СНД знизились темпи зростання валового внутрішнього продукту на 9% (у січні–жовтні 2008р. спостерігався приріст на 6%), виробництва промислової продукції – на 13% (приріст на 5%), перевезення вантажів – на 18% (приріст на 3%), інвестицій в основний капітал – на 17% (приріст на 13%), роздрібного товарообороту – на 7% (приріст на 16%).

Основні соціально-економічні показники країн СНД у січні–жовтні 2009 року

(відсотків до січня–жовтня 2008р.)					
	Валовий внутрішній продукт (у постійних цінах)	Промислова продукція (у постійних цінах)	Індекси цін виробників промис- лової продукції	Індекси спожив- чих цін	Роздрібний товарооборот (у постійних цінах; за всіма каналами реалізації)
Азербайджан	108,3	107,4	72,6	101,7	108,7
Білорусь	99,0	95,5	115,4	113,6	102,6
Вірменія	82,5	88,6	102,7	103,0	100,1 ¹
Казахстан	98,3 ²	99,8	71,8	107,6	90,3 ¹
Киргизстан	103,2	86,1	110,4	108,3	103,3
Молдова	92,2 ³	75,9	96,4	100,0	95,3 ^{1, 4}
Росія	90,4 ⁵	86,7	93,2	112,2	94,3 ¹
Таджикистан	102,9	91,4	94,9	106,8	110,0
Узбекистан ⁶	108,0 ⁷	109,1 ⁷	...	...	117,5 ⁷
Україна	84,1 ⁸	73,6	105,1	116,5	83,6
СНД	91	87	94	112	93

* За даними публікації Міждержавного статистичного комітету СНД "Социально-экономическое положение стран Содружества Независимых Государств в январе–октябре 2009 года".

¹ Без обороту підприємств харчування.

² Індекс випуску продукції за основними видами економічної діяльності, що обчислюється на основі даних щодо змін фізичного обсягу виробництва продукції сільського господарства, видобутку корисних копалин, обробної промисловості, виробництва та розподілення електроенергії, газу та води, будівництва, транспорту та зв'язку, роздрібної та оптової торгівлі.

³ І півріччя 2009р. до І півріччя 2008р.

⁴ Торговельні організації.

⁵ За оцінкою Мінекономрозвитку Росії.

⁶ Тут і далі по розділу інформація з офіційних публікацій, у тому числі в Інтернеті.

⁷ Січень–вересень 2009р. до січня–вересня 2008р.

⁸ III квартал 2009р. до III кварталу 2008р.

**Зміна основних соціально-економічних показників
у жовтні порівняно з вереснем 2009 року**

(відсотків)

	Промислова продукція (у постійних цінах)	Роздрібний товарооборот (у постійних цінах; усі канали реалізації)	Індекси цін виробників промислової продукції	Індекси споживчих цін
Азербайджан	104,5	102,6	100,1	100,4
Білорусь	98,1	102,0	100,6	100,4
Вірменія	105,1	97,4 ¹	101,7	100,5
Казахстан	108,2	104,2 ¹	99,0	100,4
Киргизстан	85,4	97,3	102,1	100,1
Молдова	106,4	96,4 ^{1,2}	100,0	101,5
Росія	100,8	103,2 ¹	99,1	100,0
Таджикистан	90,6	99,8	102,0	100,3
Україна	105,0	102,8 ²	101,9	100,9
СНД	102	103	99,5	100

¹ Без обороту підприємств харчування.

² Торговельні організації.

Падіння **промислового виробництва** у січні–жовтні 2009р. порівняно з відповідним періодом 2008р. у середньому по країнах СНД становило 9%, (у січні–жовтні 2008р. – зростання на 5%). Обсяги промислового виробництва скоротились майже в усіх країнах СНД унаслідок падіння у найважливіших галузях обробної промисловості, особливо машинобудуванні та металургії. У той же час у деяких країнах за вказаний період збільшився випуск багатьох видів харчових продуктів.

**Індекси обсягу промислової продукції
у січні–жовтні 2009 року**

(у постійних цінах; відсотків)

	Січень– жовтень 2009р. до січня– жовтня 2008р.	Жовтень 2009р. до		Довідково:		
		вересня 2009р.	жовтня 2008р.	січень–жовтень 2008р. до січня–жовтня 2007р.	жовтень 2008р. до	
					вересня 2008р.	жовтня 2007р.
Азербайджан	107,4	104,5	133,1	109,7	90,5	79,1
Білорусь	95,5	98,1	95,4	112,8	98,0	109,9
Вірменія	88,6	105,1	89,4	104,0	102,6	109,2
Казахстан	99,8	108,2	106,4	102,9	104,6	102,1
Киргизстан	86,1	85,4	69,4	112,1	116,2	136,2
Молдова	75,9	106,4	77,4	102,0	108,5	97,0
Росія	86,7	100,8	88,8	104,9	102,8	100,6
Таджикистан	91,4	90,6	101,5	96,8	120,1	91,3
Україна	73,6	105,0	93,8	102,3	92,4	80,1
СНД	87	102	91	105	101	98

Найбільше падіння промислового виробництва за 10 місяців п.р. спостерігалось у Молдові (на 24,1%) та Україні (на 26,4%). Позитивна динаміка спостерігалась у промисловості Азербайджану й Узбекистану.

Як у вересні, так і в жовтні 2009р. порівняно з відповідним місяцем 2008р. обсяг промислового виробництва по країнах СНД зменшився на 9%. У той же час у деяких країнах СНД спостерігалось посилення тенденції падіння виробництва у промисловості. Так, у Росії у жовтні 2009р. порівняно з жовтнем 2008р. падіння становило 11,2%, у вересні – відповідно 9,5%, у Киргизстані – 30,6% та 3,7%.

Ціни виробників промислової продукції у січні–жовтні 2009р. порівняно з відповідним періодом 2008р. у середньому по країнах СНД знизились на 6% (у січні–жовтні 2008р. – зросли на 29%). У Молдові, Росії та Таджикистані ціни виробників знизились на 4–7% переважно внаслідок падіння світових цін на паливно-енергетичні ресурси. Ціни виробників промислової продукції зросли у Білорусі на 15%, Вірменії – на 3%, Киргизстані – на 10% та Україні – на 5%; знизились – в Азербайджані (на 27,4%), Казахстані (на 28,2%).

У жовтні 2009р. порівняно з вереснем ціни виробників промислової продукції знизились у середньому по країнах СНД на 0,5% (у відповідному періоді минулого року – на 6%). При цьому з лютого по вересень відносно попереднього місяця п.р. у середньому по країнах СНД спостерігалось їх помісячне зростання від 1% до 4%

Індекси цін виробників промислової продукції у січні–жовтні 2009 року

	Січень–жовтень 2009р. до січня–жовтня 2008р.	Жовтень 2009р. до		(відсотків) <u>Довідково:</u>		
		вересня 2009р.	жовтня 2008р.	січень–жовтень 2008р. до січня–жовтня 2007р.	жовтень 2008р. до	
					вересня 2008р.	жовтня 2007р.
Азербайджан	72,6	100,1	109,7	121,5	84,5	88,1
Білорусь	115,4	100,6	109,9	114,2	100,8	119,0
Вірменія	102,7	101,7	120,2	105,0	94,7	96,3
Казахстан	71,8	99,0	83,4	148,1	92,2	131,5
Киргизстан	110,4	102,1	110,3	128,3	104,3	128,3
Молдова	96,4	100,0	96,8	112,0	100,0	106,9
Росія	93,2	99,1	98,2	126,8	93,4	117,4
Таджикистан	94,9	102,0	119,3	120,3	92,5	107,2
Україна	105,1	101,9	105,1	137,8	98,6	137,7
СНД	94	99,5	99,0	129	94	120

Видобуток паливно-енергетичних корисних копалин. Позитивна динаміка видобутку газу в січні–жовтні 2009р. порівняно з січнем–жовтнем 2008р. збереглась майже в усіх країнах СНД, крім Росії. У Росії лише у жовтні п.р. обсяги видобутку газу досягли рівня жовтня 2008р. внаслідок збільшення поставок європейським споживачам. За 10 місяців п.р. приріст видобутку нафти (включаючи газовий конденсат) спостерігався в Азербайджані, Казахстані та Росії; зменшення – в Україні. Скоротився видобуток вугілля в усіх вугледобувних країнах СНД.

**Видобуток паливно-енергетичних корисних копалин
у січні–жовтні 2009 року**

	Нафта, включаючи газовий конденсат		Газ		Вугілля	
	млн.т	у % до січня–жовтня 2008р.	млрд.м ³	у % до січня–жовтня 2008р.	млн.т	у % до січня–жовтня 2008р.
Азербайджан	42,3	112	13,5	103	–	–
Казахстан	63,0	108	29,1	109	79,6	88
Росія	410	100,8	457	83	239	88
Україна	3,3	95	17,5	102	45,6	92

У січні–жовтні 2009р. порівняно з січнем–жовтнем 2008р. автомобільного бензину вироблено більше у Білорусі, Казахстані та Росії; топкового мазуту – у Білорусі та Україні; дизельного палива – в Україні. Скоротилось виробництво найважливіших нафтопродуктів в Азербайджані; дизельного палива – в Казахстані та Росії; топкового мазуту – в Казахстані; автомобільного бензину в Україні; дизельного палива – у Росії.

**Виробництво нафтопродуктів
у січні–жовтні 2009 року**

	Бензин автомобільний		Дизельне паливо		Мазут топковий	
	млн.т	у % до січня–жовтня 2008р.	млн.т	у % до січня–жовтня 2008р.	млн.т	у % до січня–жовтня 2008р.
Азербайджан	1,0	98	1,8	93	0,3	28
Білорусь	2,8	100,9	5,5	100,1	5,1	107
Казахстан	2,1	102	3,6	96	2,6	96
Росія	29,7	101	55,6	98	52,7	100
Україна	2,7	100	3,1	106	2,0	105

Електроенергетика. Зменшення виробництва електроенергії у січні–жовтні 2009р. порівняно з відповідним періодом минулого року в середньому по країнах СНД залишається на рівні 8%.

**Виробництво електроенергії
у січні–жовтні 2009 року**

	Млрд.кВт.год	У % до січня–жовтня 2008р.	Довідково: січень–жовтень 2008р. у % до січня–жовтня 2007р.
Азербайджан	14,5	88	99
Білорусь	24,3	85	111
Вірменія	4,6	88	106
Казахстан	62,8	95	107
Киргизстан	8,7	89	82
Молдова	0,7	92	102
Росія	800	94	104
Таджикистан	13,3	98	86
Україна	139	87	101
СНД	1067	92	103

Металургійне виробництво. Випуск готового прокату чорних металів у січні–жовтні 2009р. становив у Білорусі 98% від рівня відповідного періоду 2008р., Росії – 82%, Україні – 72%; сталевих труб – відповідно 68%, 77% та 65%. Разом з тим у Казахстані за вказаний період спостерігався приріст виробництва готового прокату на 3% та сталевих труб на 35%.

Машинобудування. У січні–жовтні 2009р. порівняно з січем–жовтнем 2008р. у Росії вантажних автомобілів вироблено лише 30%, легкових автомобілів – 38%, Україні – відповідно 20% та 16%; тракторів у Білорусі – 64%, Росії – 42%, Україні – 15%.

Хімічне виробництво. Порівняно з січнем–жовтнем 2008р. виробництво сірчаної кислоти зменшилось у Білорусі на 5%, Росії – на 16%, Україні – на 46%; мінеральних добрив – у Білорусі – на 45%, Росії – на 17%, Україні – на 24%; синтетичних смол та пластмас – у Білорусі – на 13%, Росії – на 4%, Україні – на 35%. Менше вироблено шин у Білорусі на 5%, Росії – на 32%, Україні – на 35%.

Унаслідок загальнооекономічної рецесії та зниження інвестицій в основний капітал постраждали металургійні, деревообробні підприємства та

підприємства з виробництва основних будівельних матеріалів. У січні–жовтні 2009р. виробництво цементу зменшилось порівняно з відповідним періодом минулого року в середньому по країнах СНД на 21%, у т.ч. в Азербайджані – на 20%, Вірменії – на 44%, Киргизстані – на 48%, Росії – на 19%, Таджикистані – на 9%, Україні – на 37%.

Виробництво харчових продуктів. Порівняно з січнем–жовтнем 2008р. зросло виробництво м'яса в Азербайджані та Казахстані (на 8%), Білорусі, Росії та Таджикистані (на 12–14%); продукції з незбираного молока – в Азербайджані (на 3%), Росії (на 0,9%), Таджикистані (на 7%); тваринного масла – в Білорусі (на 19%); олії – в Білорусі (на 32%), Казахстані – на 12%, Киргизстані (на 11%), Росії та Україні у зв'язку зі збільшенням поставок масляної сировини на переробку відповідно на 41% та 57%. Більше вироблено борошна у Вірменії (на 2%), Казахстані (на 3%), Киргизстані (на 32%), Росії (на 0,8%), Таджикистані (на 5%); макаронних виробів – у Вірменії (на 21%), Білорусі (на 12%), Росії (на 2%); цукру–піску – в Білорусі (на 15%), Україні – (на 5%).

Менше вироблено тваринного масла в Казахстані, Киргизстані, Молдові, Росії та Україні (на 10–14%), Киргизстані – на 22%; олії – у Таджикистані (на 34%); борошна – у Молдові та Україні (на 9%); продукції з незбираного молока – у Білорусі (на 2%), Вірменії (на 8%), Казахстані (на 11%); цукру–піску – в Казахстані (на 33%), Росії (на 10%).

Виробництво текстильної та швейної продукції. Внаслідок зменшення внутрішнього попиту на тканини спостерігалось помітне скорочення їх виробництва. У січні–жовтні 2009р. виробництво тканин у Білорусі, Казахстані, Киргизстані та Україні зменшилось порівняно з січнем–жовтнем 2008р. на 20–26%, Росії – на 3%. Випуск трикотажних виробів у Білорусі та Росії майже не змінився; знизився – у Вірменії – на 16%, Молдові – на 18%, Україні – на 32%.

Виробництво побутової техніки. Порівняно з січнем–жовтнем 2008р. телевізорів випущено менше у Білорусі на 46%, Казахстані – на 17%, Росії – на 48%, Україні – на 59%; холодильників – у Росії – на 29%, Україні – на 46%; пральних машин – у Казахстані – на 13%, Росії – на 22%, Україні – на 34%.

Тваринництво. У січні–жовтні 2009р. (як і в січні–жовтні 2008р.) худоби та птиці на забій (у живій вазі) вироблено на 5% більше, молока – на 1%, яєць – на 5% (у січні–жовтні 2008р. – на 2% більше).

**Виробництво основних видів тваринницької продукції
у січні–жовтні 2009 року**

	Худоба та птиця на забій (у живій вазі)			Молоко			Яйця		
	тис.т	у % до січня–жовтня 2008р.	ДОВІДКОВО: січень – жовтень 2008р. у % до січня–жовтня 2007р.	тис.т	у % до січня–жовтня 2008р.	ДОВІДКОВО: січень – жовтень 2008р. у % до січня–жовтня 2007р.	млн.шт.	у % до січня–жовтня 2008р.	ДОВІДКОВО: січень – жовтень 2008р. у % до січня–жовтня 2007р.
господарства усіх категорій									
Азербайджан	254	100,6	103	1190	103	102	992	110	112
Білорусь	1059	110	104	5710	106	105	2883	102	103
Вірменія	90	94	102	560	92	102	544	113	108
Казахстан	1198	102	104	4716	102	103	2772	112	112
Киргизстан	241	101	101	1033	103	103	291	99,6	99
Молдова ¹	92	113	75	432	100,7	89	462	113	72
Росія	7326	107	108	28360	100,3	101	33290	104	99
Таджикистан	98	104	109	487	104	107	156	132	133
Узбекистан ¹	992	107	106	4290	108	106	2004	112	109
Україна	2122	99,3	99,4	10163	99	96	13463	105	106
у т.ч. господарства населення і селянські (фермерські) господарства									
Азербайджан	222	102	102	1179	103	102	539	109	100,6
Білорусь	108	95	92	927	94	89	997	98	99
Вірменія	86	96	101	556	92	102	341	115	115
Казахстан	1079	101	104	4566	102	103	1207	100,7	104
Киргизстан	239	102	101	1023	104	103	201	105	100,8
Молдова ¹	72	112	68	420	100,8	89	274	104	69
Росія	2942	100,6	101	16023	99,9	102	8599	100,0	99,4
Таджикистан	94	105	109	472	105	108	70	104	116
Узбекистан ¹	969	107	106	4270	108	106	1355	111	111
Україна ²	981	94	94	8218	97	96	5999	102	100,3

¹ Січень–вересень.

² Без селянських (фермерських) господарств.

Підприємствами транспорту (без трубопроводів) у січні–жовтні 2009р. у середньому по країнах СНД **перевезено вантажів** на 18% менше, ніж у відповідному періоді попереднього року (у січні–жовтні 2008р. – більше на 3%); **вантажооборот** зменшився на 15% (приріст на 5%). Зменшення вантажних перевезень, включаючи трубопровідний транспорт, становило 16% (збільшення на 3%), вантажообороту – 14% (приріст на 3%).

Перевезення вантажів і вантажооборот підприємств транспорту¹ в січні–жовтні 2009 року

(без трубопроводів)

	Перевезення вантажів			Вантажооборот		
	млн.т	у % до січня–жовтня 2008р.	<u>ДОВІДКОВО:</u> січень–жовтень 2008р. у % до січня–жовтня 2007р.	млрд. ткм	у % до січня–жовтня 2008р.	<u>ДОВІДКОВО:</u> січень–жовтень 2008р. у % до січня–жовтня 2007р.
Азербайджан	102,7	99,5	105,9	19,7	93,1	101,7
Білорусь	203,4	95,7	106,9	43,6	87,9	105,8
Вірменія	7,0	108,3	87,6	0,7	100,0	96,7
Казахстан	1485	91,5	103,2	210,8	91,1	108,5
Киргизстан	19,2	107,0	118,0	1,4	95,0	116,9
Молдова	6,3	42,7	103,6	2,2	51,2	106,3
Росія	2405	77,7	102,6	1729	85,8	104,4
Таджикистан	38,2	117,1	113,1	2,5	118,5	109,4
Україна	443,0	72,2	104,8	194,2	71,8	105,4

¹ В усіх країнах СНД (крім Молдови) з урахуванням комерційних вантажних автоперевезень, виконаних підприємцями-фізичними особами; у Казахстані, Молдові та Росії – з урахуванням комерційних перевезень вантажними автомобілями нетранспортних підприємств.

Підприємствами транспорту (крім міського електричного і легкового таксомоторного) у січні–жовтні 2009р. **перевезено пасажирів** у середньому по країнах СНД на 1% менше (у січні–жовтні 2008р. – на 2% більше); **пасажирооборот** зменшився на 7% (збільшився на 5%). У січні–жовтні п.р. у середньому по країнах СНД перевезення пасажирів залізничним транспортом зменшились на 9%, автобусним – на 1%, внутрішнім водним – на 7%, повітряним – на 13%.

Пасажирські перевезення та пасажирооборот підприємств транспорту¹ в січні–жовтні 2009 року

(без міського електричного і легкового таксомоторного транспорту)

	Перевезення пасажирів			Пасажирооборот		
	млн. осіб	у % до січня– жовтня 2008р.	<u>ДОВІДКОВО:</u> січень–жовтень 2008р. у % до січня–жовтня 2007р.	млрд. пас.км	у % до січня– жовтня 2008р.	<u>ДОВІДКОВО:</u> січень–жовтень 2008р. у % до січня–жовтня 2007р.
Азербайджан	886,1	106,8	106,7	14,0	103,9	106,1
Білорусь	1110	96,7	85,8	13,5	92,0	88,8
Вірменія	171,7	100,0	93,1	2,9	96,0	101,8
Казахстан	6986	108,3	101,9	80,6	105,6	100,9
Киргизстан	419,0	108,4	106,8	6,0	102,6	108,3
Молдова ²	82,2	93,7	108,5	2,5	88,8	109,6
Росія ³	12410	95,3	101,5	345,8	90,9	105,6
Таджикистан	362,4	105,5	106,5	6,1	108,4	113,2
Україна	3748	92,9	105,2	96,6	90,7	106,8

¹ В усіх країнах СНД з урахуванням пасажирських перевезень, виконаних приватними фірмами та комерційними автопідприємствами на автобусних маршрутах загального користування; у Казахстані – з урахуванням комерційних перевезень пасажирів нетранспортними підприємствами та підприємцями.

² Січень–вересень.

³ Без морського транспорту.

У січні–жовтні 2009р. порівняно з відповідним періодом попереднього року **обсяг інвестицій в основний капітал** у середньому по країнах СНД скоротився на 17% (січні–жовтні 2008р. – зріс на 13%).

Протягом 10 місяців п.р. порівняно з відповідним періодом минулого року в середньому по країнах СНД обсяг **роздрібного товарообороту** в постійних цінах знизився на 7%, а в жовтні 2009р. порівняно з жовтнем 2008р. – на 9% (у відповідних періодах минулого року – зріс на 16% та 13%).

У жовтні 2009р. порівняно з початком року ціни знизились в Азербайджані, Киргизстані та Молдові на 1,4–1,6%; в інших країнах СНД ціни зросли, при цьому їх зростання було меншим, ніж у відповідному періоді 2008р.

У жовтні 2009р. порівняно з вереснем у більшості країн СНД темпи зростання цін були нижчими від рівня відповідного місяця минулого року; у Росії ціни залишились без змін; лише у Молдові приріст цін у жовтні (1,5%) був майже у 2 рази вищим, ніж у жовтні 2008р., та став найвищим за останні 10 місяців.

**Індекси споживчих цін
у січні–жовтні 2008 та 2009 років**

(відсотків)

	Жовтень до грудня попереднього року		Середньомісячні темпи зростання у січні–жовтні		Січень–жовтень 2009р. до січня– жовтня 2008р.
	2008р.	2009р.	2008р.	2009р.	
Азербайджан	115,8	98,6	101,5	99,9	101,7
Білорусь	110,5	108,3	101,0	100,8	113,6
Вірменія	104,9	103,2	100,5	100,3	103,0
Казахстан	108,8	105,1	100,8	100,5	107,6
Киргизстан	116,6	98,4	101,6	99,8	108,3
Молдова	107,5	98,6	100,7	99,9	100,0
Росія	111,6	108,1	101,1	100,8	112,2
Таджикистан	113,1	104,7	101,2	100,5	106,8
Україна	118,0	110,1	101,7	101,0	116,5

Індекси споживчих цін у березні–жовтні 2008 та 2009 років

(відсотків до попереднього місяця)

	Березень	Квітень	Травень	Червень	Липень	Серпень	Вересень	Жовтень
Азербайджан								
2008р.	103,1	103,1	102,3	100,1	99,7	100,0	100,9	100,8
2009р.	99,3	99,8	99,8	99,4	100,8	100,1	100,4	100,4
Білорусь								
2008р.	100,8	101,2	101,3	100,6	100,8	100,2	101,0	101,0
2009р.	100,6	100,4	100,3	100,4	100,4	99,8	100,3	100,4
Вірменія								
2008р.	101,4	101,1	101,3	99,5	97,8	99,3	100,5	100,7
2009р.	101,4	103,2	101,6	99,7	97,3	99,6	100,7	100,5
Казахстан								
2008р.	100,6	100,9	101,0	101,2	100,9	100,8	100,6	100,6
2009р.	100,8	100,8	100,7	100,4	100,3	100,2	100,4	100,4
Киргизстан								
2008р.	102,3	101,1	103,0	104,3	100,0	99,7	100,7	100,9
2009р.	99,6	100,4	100,3	99,5	98,6	99,0	100,2	100,1
Молдова								
2008р.	101,1	101,6	101,5	98,9	99,1	100,7	100,6	100,8
2009р.	99,2	100,3	100,2	99,7	99,4	98,9	100,6	101,5
Росія								
2008р.	101,2	101,4	101,4	101,0	100,5	100,4	100,8	100,9
2009р.	101,3	100,7	100,6	100,6	100,6	100,0	100,0	100,0
Таджикистан								
2008р.	100,9	101,9	102,1	101,4	101,5	101,8	100,7	100,4
2009р.	100,5	99,9	100,9	100,8	100,3	100,9	100,4	100,3
Україна								
2008р.	103,8	103,1	101,3	100,8	99,5	99,9	101,1	101,7
2009р.	101,4	100,9	100,5	101,1	99,9	99,8	100,8	100,9

У більшості країн СНД спостерігається уповільнення темпів зростання цін на продовольчі товари порівняно з їх відносно стрімким зростанням у січні–жовтні 2008р., а в Азербайджані, Вірменії, Киргизстані та Молдові – зниження порівняно з початком року. У тих країнах, де ціни на товари продовольчої групи зростали, темпи їх зростання, на відміну від попередніх років, були дещо нижчими, ніж на непродовольчі товари та платні послуги.

Індекси споживчих цін¹ на товари та послуги у січні–жовтні 2008 та 2009 років

	Усього товарів та послуг	(вересень у % до грудня попереднього року) У тому числі		
		продовольчі товари	непродовольчі товари	послуги
Азербайджан				
2008р.	115,8	120,7	109,6	109,2
2009р.	98,6	94,8	99,7	107,7
Білорусь				
2008р.	110,5	111,3	106,7	113,7
2009р.	108,3	105,9	109,6	112,2
Вірменія				
2008р.	104,9	102,7	104,4	109,5
2009р.	103,2	97,1	111,9	110,1
Казахстан				
2008р.	108,8	109,5	106,5	110,1
2009р.	105,1	102,4	107,4	106,7
Киргизстан				
2008р.	116,6	116,4	112,3	130,7
2009р.	98,4	92,9	108,6	103,9
Молдова				
2008р.	107,5	106,5	104,0	114,8
2009р.	98,6	93,2	101,1	101,5
Росія				
2008р.	111,6	113,9	107,3	114,1
2009р.	108,1	105,2	109,0	110,9
Таджикистан				
2008р.	113,1	115,0	105,0	121,2
2009р.	104,7	102,3	105,8	113,6
Україна				
2008р.	118,0	122,9 ²	...	...
2009р.	110,1	107,4 ²	...	...

¹ При розрахунку індексів споживчих цін товарів та послуг в усіх країнах, крім Росії, використовується групування (категорії) Класифікації індивідуального споживання за цілями (КІСЦ), яка є однією з функціональних класифікацій, що застосовується у СНР.

² Продукти харчування та безалкогольні напої.

Середній рівень **номінальної заробітної плати**, нарахованої у жовтні 2009р., збільшився порівняно з попереднім місяцем у Вірменії та Таджикистані – відповідно на 1% і 3%; в інших країнах СНД заробітна плата залишилась на рівні попереднього місяця або знижувалась, що є традиційним для першого місяця кварталу, оскільки в попередньому місяці, як правило, акумулюються квартальні премії.

Динаміка номінальної заробітної плати у січні–жовтні 2009 року

(відсотків до відповідного місяця 2008р.)						
	Січень	Березень	Червень	Вересень	Жовтень	Січень– жовтень
Азербайджан	126,5	126,3	120,0	108,7	100,4	113,9
Білорусь	121,4	118,3	113,5	108,3	106,9	113,7
Вірменія	113,5	111,0	108,5	108,7	109,8	111,5
Казахстан	112,7	112,6	109,4	107,8	107,1	110,3
Киргизстан	123,3	113,7	115,1	112,8	109,6	116,2
Молдова	112,8	111,5	103,4	109,9	102,9	109,0
Росія	115,5	111,9	108,2	108,6	104,8	108,2
Таджикистан	139,4	140,3	132,4	118,9	120,9	124,8
Україна	109,4	106,8	105,2	102,5	101,7	104,6

Реальна заробітна плата характеризує купівельну спроможність заробітної плати, тобто обсяг товарів і послуг, які можна придбати на нараховану заробітну плату (за винятком податку на прибуток і з урахуванням змін у споживчих цінах). Індекс реальної заробітної плати розраховується діленням індексу номінальної заробітної плати на індекс споживчих цін. **Реальна середньомісячна заробітна плата¹** у січні–жовтні 2009р. в Азербайджані перевищила рівень відповідного періоду минулого року на 12%, Вірменії – на 8%, Казахстані – на 3%, Киргизстані – на 7%, Молдові – на 9%, Таджикистані – на 17%, у Росії – зменшилась на 4%, Україні – на 10%, Білорусі – залишилась на рівні минулого року.

Починаючи із середини п.р., у більшості країн СНД спостерігається тенденція зростання реальної та номінальної заробітної плати; значний розрив зберігається тільки у Білорусі, Росії й Україні.

Індекси реальної заробітної плати у січні–жовтні 2009 року

	Січень	Березень	Червень	Вересень	Жовтень
у % до відповідного місяця 2008р.					
Азербайджан	113,0	120,6	122,2	110,0	102,1
Білорусь	105,5	102,4	100,1	96,9	96,2
Вірменія	109,2	109,9	104,8	104,9	106,1
Казахстан	103,7	103,4	101,7	101,7	101,3
Киргизстан	104,2	100,1	109,8	110,4	108,2
Молдова	106,7	110,4	104,2	112,5	104,6
Росія	101,9	98,2	96,7	98,1	95,5
Таджикистан	128,1	127,2	124,8	114,7	116,7
Україна	88,8	89,7	91,4	89,0	89,1
у % до попереднього місяця					
Азербайджан	101,1	100,4	101,9	96,8	99,3
Білорусь	88,3	105,0	103,2	97,7	99,9
Вірменія	76,8	98,2	101,5	101,3	100,5
Казахстан	83,9	105,9	105,6	97,8	97,6
Киргизстан	69,3	107,4	106,1	99,7	99,9
Молдова	85,3	105,3	103,9	98,8	96,6
Росія	77,2	104,7	106,3	102,7	99,0
Таджикистан	85,2	107,5	113,0	108,9	102,8
Україна	81,1	104,0	105,8	101,5	98,4

У січні–жовтні 2009р. **мінімальний розмір оплати праці** переглядався у Білорусі, Вірменії, Казахстані, Молдові, Росії й Україні (в Азербайджані переглядався у вересні 2008р., у Киргизстані – у січні 2007р., у Таджикистані – у липні 2008р.). В Азербайджані мінімальний розмір оплати праці у жовтні 2009р. дорівнював 93 дол. США, Білорусі – 84, Вірменії – 78 дол. США, Казахстані – 91, Киргизстані – 8, Молдові – 54, Росії – 147, Таджикистані – 14, Україні – 81 дол. США.

Заборгованість із виплати заробітної плати на останню звітну дату порівняно з січнем 2009р. збільшилась у Вірменії та Таджикистані в 1,2 раза, Україні – в 1,4 раза.

За офіційними курсами валют, установленними національними (центральними) банками країн СНД, **середньомісячна заробітна плата** в Азербайджані у жовтні 2009р. становила 360 дол. США, у жовтні 2008р. – 355 дол. США, Білорусі – відповідно 374 і 452, Вірменії – 264 і 308, Казахстані – 438 і 514, Киргизстані – 142 і 151, Молдові – 240 і 253, Росії – 634 і 670, Таджикистані – 74 і 79, Україні – 244 і 380 дол. США.

**Курси валют, установлені національними
(центральними) банками країн СНД**

(на кінець місяця)

	Жовтень 2008р.		Жовтень 2009р.		<u>Довідково:</u> грудень 2008р.	
	за 1 дол. США	за 1 євро	за 1 дол. США	за 1 євро	за 1 дол. США	за 1 євро
Азербайджанських манатів	0,8095	1,0361	0,8032	1,1927	0,8010	1,1292
Білоруських рублів	2119	2793	2730	4043	2200	3077
Вірменських драмів	305,10	389,03	386,37	573,10	306,73	435,00
Казахських тенге	119,81	157,32	150,74	223,56	120,77	170,89
Киргизьких сомів	38,210	48,126	43,583	64,786	39,418	55,479
Молдовських лейв	10,37	13,18	11,06	16,29	10,40	14,74
Російських рублів	26,54	35,04	29,05	43,07	29,38	41,44
Таджицьких сомоні	3,402	4,429	4,349	6,363	3,417	4,587
Туркменських манатів	14250	18406	2,85	4,225	14250	20178
Узбецьких сумів	1345,4	1694,7	1503,5	2248,4	1393,0	2050,4
Українських гривень	5,76	7,51	8,00	11,83	7,70	10,86

Кількість **безробітних** за методологією МОП, тобто враховуючи кількість осіб, що шукають роботу самостійно (без звернення до служб зайнятості), на кінець жовтня 2009р. у країнах СНД оцінювалась Статкомітетом СНД у 10 млн. осіб, або 7,3% від кількості економічно активного населення, на початок року – 9 млн. осіб, або 6,6%. У службах зайнятості країн СНД на кінець жовтня 2009р. було зареєстровано 2,9 млн. не зайнятих трудовою діяльністю громадян, на початок року – 2,7 млн. осіб.

У січні–жовтні 2009р. до служб зайнятості країн СНД у пошуках роботи звернулось 7,6 млн. незайнятих громадян, що на 33% більше, ніж у відпо-

відному періоді 2008р. (5,7 млн. осіб). У жовтні п.р. до служб зайнятості звернулось 750 тис. осіб, що на 2% більше, ніж у вересні, та на 7% менше, ніж у січні п.р.

У січні–жовтні 2009р. **статус безробітного** отримали 69% незайнятих громадян, які звернулись до служб зайнятості країн СНД. По країнах СНД ця частка становила: в Азербайджані – 12%, Білорусі – 62%, Вірменії – 97%, Киргизстані – 51%, Росії – 69%, Таджикистані (у січні–вересні) – 39%, Україні – 64%. У Казахстані та Молдові всім незайнятим громадянам, які звернулись до служби зайнятості у пошуках роботи, надається статус безробітного.

Рівень безробіття на зареєстрованому ринку праці у січні–жовтні 2009 року

	(на кінець місяця)				
	Січень	Березень	Червень	Вересень	Жовтень
	тис. осіб				
Азербайджан	44	44	44	43	42
Білорусь	41	44	42	42	41
Вірменія	76	79	84	83	83
Казахстан	57	71	93	84	85
Киргизстан	67	68	67	64	63
Молдова	23	35	35	37	37
Росія	1708	2177	2142	2035	2014
Таджикистан	43	45	44	44	...
Україна	901	879	659	543	508
	у % до попереднього місяця				
Азербайджан	100,0	99,6	100,0	99,1	98,2
Білорусь	108,9	103,4	96,4	94,7	98,1
Вірменія	101,4	104,0	100,2	99,2	99,9
Казахстан	118,2	107,1	90,6	91,1	101,7
Киргизстан	100,2	99,9	99,0	97,4	98,6
Молдова	130,1	117,9	97,7	103,1	101,2
Росія	112,2	108,2	96,9	96,5	99,0
Таджикистан	99,4	101,0	100,5	98,5	...
Україна	106,6	97,0	89,4	95,3	93,7

У січні–жовтні 2009р. у країнах СНД **працевлаштовано** (включаючи працевлаштованих громадян, які звернулись до служби зайнятості у пошуках роботи в попередні періоди) 5,5 млн. осіб, або 72% незайнятих громадян, які звернулись у звітному періоді. В Азербайджані в січні–жовтні 2009р. було

працевлаштовано 59% незайнятих громадян, Білорусі – 57%, Вірменії – 19%, Киргизстані – 54%, Молдові – 21%, Росії – 74%, Таджикистані (у січні–вересні) – 35%, Україні – 61%. У Казахстані кількість працевлаштованих громадян у січні–жовтні перевищила кількість громадян, які звернулись за цей період, на 12 тис. осіб, або на 3%.

**Працевлаштовано незайнятих громадян,
які перебувають на обліку в службах зайнятості,
у січні–жовтні 2009 року**

	Січень	Березень	Червень	Вересень	Жовтень
осіб					
Азербайджан	1784	1475	2475	3562	2974
Білорусь	10789	14900	26597	16316	16661
Вірменія	476	872	726	911	860
Казахстан	10802	16277	98531	47832	28522
Киргизстан	2215	3561	3999	4838	3827
Молдова	1094	1604	1785	1481	1467
Росія	129810	270847	709522	514900	402769
Таджикистан	1668	3060	4570	4893	...
Україна	39342	65687	72160	56764	70279
у % до попереднього місяця					
Азербайджан	97,3	91,0	136,9	142,3	83,5
Білорусь	94,1	117,3	163,4	99,9	102,1
Вірменія	87,3	126,4	99,0	114,9	94,4
Казахстан	54,8	107,8	437,0	45,0	59,6
Киргизстан	68,1	112,8	107,2	114,8	79,1
Молдова	62,3	111,2	120,4	142,0	99,1
Росія	70,0	136,8	161,7	103,0	78,2
Таджикистан	68,3	137,5	226,9	210,9	...
Україна	76,1	140,6	98,7	124,2	123,8

На кінець жовтня 2009р. банк вакансій у службах зайнятості країн СНД нараховував 1,2 млн. робочих місць, заявлених підприємствами й організаціями, що становило близько третини необхідної кількості робочих місць для незайнятих громадян, які перебувають на обліку. Порівняно з вереснем кількість вільних робочих місць у цілому по країнах СНД знизилась на 8%. Зменшення потреби підприємств і організацій у робітниках призвело до збільшення кількості не зайнятих трудовою діяльністю громадян на 100 заявлених місць. У середньому по країнах СНД на кінець жовтня п.р. цей показник становив 284 особи, на кінець вересня – 265, на початок року – 277 осіб.

У країнах СНД співвідношення пропозиції та попиту на робочу силу значно коливалось: на 100 вакансій у Білорусі, Киргизстані та Росії припадало близько 200 незайнятих громадян; в Азербайджані, Казахстані, Таджикистані та Україні – 370–680; у Вірменії та Молдові – більше 1000 незайнятих громадян.

Кон'юнктура зареєстрованого ринку праці країн СНД

(на кінець жовтня 2009р.)

	Кількість незайнятих громадян, які перебувають на обліку в службах зайнятості, тис. осіб	Кількість вільних робочих місць (вакансій), заявлених підприємствами, тис.	Кількість незайнятих громадян, які перебувають на обліку в службах зайнятості у % до відповідного місяця 2008р.	Кількість вільних робочих місць (вакансій), заявлених підприємствами
Азербайджан	42	11	94,3	90,4
Білорусь	75	39	110,0	58,3
Вірменія	85	1	110,3	170,8
Казахстан	85	14	141,3	75,4
Киргизстан	102	5	97,7	112,2
Молдова	37	3	у 2 рази	25,5
Росія	2309	1005	156,7	70,4
Таджикистан ¹	60	14	96,7	87,6
Україна	526	78	93,9	43,7

¹ На кінець вересня.

З початку 2009р. у цілому по країнах СНД було направлено на **професійне навчання, перепідготовку та підвищення кваліфікації** 609 тис. осіб, або 8% кількості громадян, які звернулись до служб зайнятості. В Азербайджані, Вірменії, Казахстані, Киргизстані, Таджикистані та Україні ця частка становила 9–15%, Білорусі, Молдові та Росії – 5–8 %.

У громадських роботах на кінець жовтня 2009р. брали участь 504 тис. осіб, або 17% безробітних громадян, які перебувають на обліку в службах зайнятості. У країнах СНД цей показник коливався від 0,4–5,3% в Азербайджані, Вірменії, Киргизстані, Молдові та Україні до 20–23% у Білорусі, Казахстані і Росії.

На кінець жовтня 2009р. у країнах СНД 2,2 млн. осіб отримали допомогу по безробіттю, або 74% безробітних громадян, які зареєстровані у службах зайнятості, на початок п.р. – 1,9 млн. осіб, або 72%. У звітному періоді допомогу по безробіттю в Азербайджані, Киргизстані, Молдові та Таджикистані отримували 3–12% зареєстрованих безробітних, у Білорусі, Вірменії, Росії й Україні – 30–85%.

Кількість безробітних, що отримали допомогу по безробіттю у січні–жовтні 2009 року

	(на кінець місяця, тис. осіб)				
	Січень	Березень	Червень	Вересень	Жовтень
Азербайджан	2	2	3	3	3
Білорусь	19	21	20	21	20
Вірменія	17	18	24	26	27
Киргизстан	1	2	2	2	2
Молдова	2	3	4	5	5
Росія	1387	1859	1815	1722	1717
Таджикистан	2	2	2	2	...
Україна	671	627	501	426	399

Середній розмір допомоги по безробіттю у жовтні 2009р. в Азербайджані становив 220 дол. США, Білорусі – 16, Вірменії – 44, Молдові – 80, Таджикистані (у вересні) – 119, Україні – 82 дол. США.

У січні–вересні п.р. порівняно з відповідним періодом минулого року в середньому по країнах СНД обсяг **загального зовнішньоторговельного обороту** товарами зменшився у поточних цінах на 45%, у т.ч. експорту товарів – на 47% та імпорту товарів – на 42%.

Зовнішня торгівля товарами країн СНД¹ у січні–вересні 2009 року

							(млрд.дол. США)		
	Січень–вересень						Січень–вересень 2009р. до січня–вересня 2008р.		
	2008р.			2009р.			абсолютне зменшення		
	у т.ч.			у т.ч.			у т.ч.		
	усього	СНД	інші країни світу	усього	СНД	інші країни світу	усього	СНД	інші країни світу
Зовнішньоторговельний оборот	895,9	194,3	701,6	491,3	109,8	381,5	404,6	84,5	320,1
Експорт	550,0	96,7	453,3	291,4	54,6	236,8	258,6	42,1	216,5
Імпорт	345,9	97,6	248,3	199,9	55,2	144,7	146,0	42,4	103,6
Сальдо торговельного балансу	204,1	–0,9	205,0	91,5	–0,6	92,1	112,6	–0,3	112,9

¹ Тут і далі по розділу дані в цілому по СНД наведені без урахування Туркменістану та Республіки Узбекистан. Інформація по окремих країнах СНД уключає обсяги експортно-імпортних операцій з Туркменістаном та Республікою Узбекистан.

Зменшення експортно-імпортних операцій з товарами спостерігалось в усіх країнах СНД: у Білорусі – на 39%, Вірменії – на 31%, Казахстані – на 41%, Киргизстані – на 24%, Молдові – на 35%, Росії – на 44%, Таджикистані – на 29% та Україні – на 49%. Зменшення обсягів зовнішньоторговельного обороту порівняно з відповідним періодом минулого року у вересні дещо

уповільнилось. Порівняно з січнем–вереснем 2008р. обсяг зовнішньоторговельних операцій Білорусі зменшився на 39%, у вересні порівняно з вереснем минулого року – на 35%, Казахстані – відповідно на 42% і 9%, Молдові – на 35%, приріст у вересні на 18%, Росії – на 45% і зменшення на 35%, Таджикистані – на 31% і 10%, Україні – за 9 місяців п.р. зменшився на 51%, а у вересні – на 48%.

**Загальний обсяг експортно-імпортних операцій товарами країн СНД
у січні–вересні 2009 року**

(млн.дол. США)						
	Експорт	У % до січня–вересня 2008р.	Імпорт	У % до січня–вересня 2008р.	Сальдо торговельного балансу	
					2008р.	2009р.
Азербайджан	9986,8	...	4369,2	84	33739,2	5617,6
Білорусь	15009,1	57	20030,4	65	–4245,1	–5021,3
Вірменія	480,8	58	2251,6	72	–2300,3	–1770,8
Казахстан	29366,7	52	20531,3	73	28066,9	8835,4
Киргизстан	923,6	81	2139,5	74	–1755,6	–1215,9
Молдова	896,4	75	2282,8	62	–2474,5	–1386,4
Росія	206575,5	56	114833,2	57	168597,3	91742,3
Таджикистан	712,7	62	1821,4	76	–1249,9	–1108,7
Україна	27478,2	51	31570,3	46	–14340,1	–4092,1
СНД	291429,8	53	199829,7	58	204037,7	91600,1

У січні–вересні 2009р. 59% загального обсягу зовнішньоторговельного обороту країн СНД припадало на експорт товарів і 41% – на імпорт (у січні–вересні 2008р. це співвідношення становило 61% і 39%).

Сальдо торговельного балансу в січні–вересні п.р. було додатним в Азербайджані, Казахстані та Росії; в решті країн, як і в січні–вересні минулого року, воно було від’ємним.

Частка взаємної торгівлі товарами країн СНД у загальному обсязі зовнішньоторговельного обороту країн СНД у січні–вересні п.р. становила 22,3%, у січні–вересні 2008р. – 21,7%. У загальному обсязі експорту окремих країн СНД частка експорту до країн СНД коливалась у січні–вересні п.р. від 7,4% (в Азербайджані) до 43,7% (у Білорусі); у загальному обсязі імпорту – від 12,9 (у Росії) до 63,8% (у Білорусі).

Порівняно з січнем–вереснем 2008р. вартісний обсяг взаємної торгівлі товарами країн СНД у поточних цінах у середньому знизився на 44%. У Білорусі зовнішньоторговельні операції з країнами СНД зменшилися на 41%, Вірменії – на 23%, Казахстані – на 37%, Киргизстані – на 28%, Молдові – на 34%, Росії – 45%, Таджикистані – на 24% і Україні – на 50%. Порівняно з відповідним періодом 2008р. у деяких країнах СНД (Білорусі, Вірменії, Казахстані та Киргизстані) зберігалось найбільше падіння вартісного обсягу експорту товарів до країн СНД, ніж імпорту товарів з цих країн.

Обсяг взаємної торгівлі товарами країн СНД у січні–вересні 2009 року

(млн.дол. США)						
	Експорт	У % до січня– вересня 2008р.	Імпорт	У % до січня– вересня 2008р.	Сальдо торговельного балансу	
					2008р.	2009р.
Азербайджан	736,1	...	1320,4	78	–794,2	–584,3
Білорусь	6555,0	56	12789,3	61	–9346,2	–6234,3
Вірменія	94,4	51	725,0	82	–700,3	–630,6
Казахстан	4947,3	56	8889,9	68	–4223,1	–3942,6
Киргизстан	376,9	63	1239,6	76	–1038,7	–862,7
Молдова	327,8	72	811,8	64	–817,7	–484,0
Росія	32037,2	58	14773,9	50	25982,3	17263,3
Таджикистан	153,3	90	1016,2	74	–1195,2	–862,9
Україна	9343,8	51	13610,1	50	–8840,0	–4266,3
СНД	54571,8	56	55176,2	57	–973,1	–604,4

У січні–вересні п.р. у загальному обсязі зовнішньоторговельних операцій країн СНД частка інших країн світу становила 77,7% (у відповідному періоді минулого року – 78,3%), у т.ч. в Азербайджані – 85,7% (94,2%), Вірменії – 70% (72,9%), Казахстані – 72,3% (74,1%), Молдові – 64,2% (64,5%), Росії – 85,4% (85,2%), Таджикистані – 53,8% (56,8%) та Україні – 61,1% (62,4%).

Експортно-імпортні операції товарами країн СНД з іншими країнами світу в січні–вересні 2009 року

(млн.дол. США)						
	Експорт	У % до січня– вересня 2008р.	Імпорт	У % до січня– вересня 2008р.	Сальдо торговельного балансу	
					2008р.	2009р.
Азербайджан	9250,7	...	3048,8	86	34533,4	6201,9
Білорусь	8454,1	57	7241,1	75	5101,1	1213,0
Вірменія	386,4	61	1526,6	68	–1600,0	–1140,2
Казахстан	24419,4	52	11641,4	77	32289,9	12778,0
Киргизстан	546,7	100,4	899,9	71	–716,9	–353,2
Молдова	568,6	77	1471,0	61	–1656,8	–902,4
Росія	174538,3	55	100059,3	58	142615,0	74479,0
Таджикистан	559,4	57	805,2	78	–54,7	–245,8
Україна	18134,4	52	17960,2	44	–5500,1	174,2
СНД	236858,0	52	144653,5	58	205010,8	92204,5

У січні–вересні п.р. додатне сальдо торговельного балансу з іншими країнами світу спостерігалось в Азербайджані, Білорусі, Казахстані, Росії й Україні.

У цьому періоді 62% (у січні–вересні 2008р. – 65%) загального обсягу зовнішньоторговельного обороту товарами країн СНД з іншими країнами світу припадало на експорт і 38% (35%) – на імпорт товарів.